[illegible]

PARS PRIMA

QVA VITÆ ET RES
SERENISS[illegible]ORVM, ILLV-
strissimorum, & [illegible] principum,
ac Dominorum, [illegible] CHRISTIANI
primi patris, & [illegible] filij, Da-
niæ, [illegible] Regum, [illegible]
[illegible] & Dithmarsiæ,
[illegible] & Delmen-
[illegible]
[illegible]
[illegible] & [illegible] de-
[illegible].

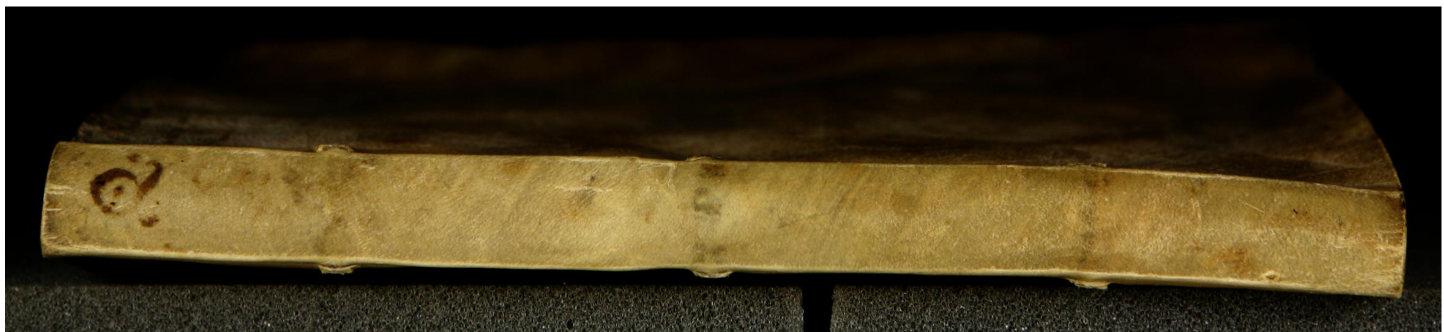
AVTHORE

OTHONE FABRITIO
[illegible]

SLESVVIGÆ

EXCVDEBAT NICOLAVS
WEGENER.

CIↃ IↃ LXXXI

DANIADOS

PARS PRIMA.

QVA VITÆ ET RES SERENISSIMORVM, ILLVstrißimorum, & potentißimorum principum, ac Dominorum, Dominorum CHRISTIANI primi patris, & IOHANNIS filij, Daniæ, Suetiæ, & Noruegiæ Regum, Ducum Sliesuigæ, Holsatiæ, Stormarsiæ, & Dietmarsiæ, nec non Comitum Oldenburgensium & Delmenhorstensium intra quinquaginta ferè annorum spatium, domi militiæq; gestæ breuiter & succinctè describuntur.

AVTHORE

OTHONE FABRITIO CIMBRO.

SLESVVIGÆ

EXCVDEBAT NICOLAVS VVEGENER.

CIↃ IↃ LXXXI.

Lib. 1. fol B.
L. 2. E. 3. R
lib. 3. K. 2.
lib. 4. N. 3.

ELEGIA DEDICA-
*TORIA AD SERENISSIMVM, ILLV-
STRISSIMVM AC POTENTISSIMVM
Principem, ac Dominum, Dominum FREDERICVM, eius nominis Secundum, Daniæ, Noruuagiæ, Slauorum & Gothorum Regem, Ducem Sliesuigæ, Holsatiæ, Stormarsiæ, & Dietmarsiæ, Comitem Oldenburgensem, & Delmenhorstensem &c. Dominum suum clementissimum.*

PArue mihi curis animi confecte sub ægris
Quò liber à domino iam procul ire paras?
Hei vereor, nostræ si deseris atria Musæ,
Quanta pericla tibi sint subeunda foris.
Inuidiæ morsus, & fœda calumnia vulgi,
Hei liuor quantum te lacerabit iners.
Noxia censuræ quoties tibi vulnera lector
Ingeret, in numeris crimen inesse notans
Historiæ seriem taxabit, & æmulus olim
Ordine texturum se meliore canet.
Forsitan idcircò rapido damnaberis igne,
Barbariæ Momo te simulante reum.
Attamen eueniet tibi sors quæcunque per orbem.
I liber, & fausto sydere carpe viam.
I liber, & populos generoso sanguine Danos,
Et Cimbros patriæ fertilioris adi.
Forsitan inuenies, quibus est mens dedita Musis,
Tu quibus hospitibus gratus & hospes eris.
At non purpureo, liber es, velatus amictu
Pulla sed, ob curas, te toga vestit heri.

Quem tenet usq; adeô penetrans per viscera mœror
Ex quo Dietmariæ munere trusus abit.
Nec tibi dilectis turgent, marsupia nummis,
Sæpè fame tremulus, sæpè premêre siti.
Hospitis esse vagi loculos decet ære refertos,
Qui nihil æris habet, non procul ibit inops.
Fallor? an Arctôi subeas, liber, atria Regis,
Cuius ego exiguo tempore quæstor eram.
Præsidiumue petes, & sustentacula Musæ,
Sortis & attritæ molle leuamen hero.
Est Rex ære potens, Daniæ qui præsidet orbi,
AEmulus & Crœsi dicitur alter opum.
Diuitijs præstat Britano, Galloq; Dinastis,
Et qui Beticolis iura dat æqua viris.
Quin hoc, Europæ Rex nullibi rure triumphat
Ditior, & Gaza splendidiore micat.
At licet ære potens, non est tamen Ochus auarus
Pro meritis confert munera larga suis.
Præcipuè sanctos veneratur amore Poëtas,
Aôniosq; viros ære beare solet.
Ipsius laudes, & auorum gesta priorum
Qui paribus versus occinuere modis.
Ergo munifici tam principis huius ad ædes
Non dubites gressus ferre, libelle, tuos.
Et, tibi dicendi si libera copia detur,
Hæc illi supplex poplite verba refer.
Diue, potens, Daniæ qui, Rex, dominaris in aruis
Gentis & Arctôæ qui sacra sceptra geris.
Ille, tuis Marsis, quem regia gratia quondam
Quæstorem statuit, non procul Albis aquis,

Rursus at officio tua per mandata remotus,
Seu fato, causa siuè latente graui,
Ille tibi gratus me consecrat, ecce, libellum,
Quo gestas Proaui res canit usq; tui:
Quas is sub curis, animum recreando, molestis,
Dum latet indignè trusus ab officio,
Ex varijs dubio dispersas ordine libris
Texuit in solidum, sed rude Vatis, opus.
Quod tibi præ reliquis, Frederice, dicare iuuabat
Rex animo pollens, ingenijq; sagax:
Ad virtutis opus stimulis vt agaris honestis
Et decus Arctoæ rex tueare domus.
Nam licet ipse vales, teneris assuetus ab annis
Marte, nec es Proauo laudis honore minor.
Quem virtute grauem, nec enim pietatis egentem
Inclyta minatur Danica tota domus,
Cuius & insistat prælustribus æmula factis
Paruula posteritas, pignora chara thori:
Nil minus esse tamen poterit tibi grata voluptas
Voluere Maiorum facta reclusa libris.
Nam magis his animus virtutis amore mouetur.
Ducitur & Proauis degenerare nefas.
Si non rumpat hero vitæ cita stamina Parca,
Hocq; tibi cordi si fore constet opus,
Regis honorifici tanti monumenta Nepotum,
Et vitas solers postmodo Musa dabit.
Et tua præcipuè celebris præconia laudis
Efferet, & rarum te super astra vehet.
Quàm sis Marte ferox, quam sis virtutis alumnus
Quàm sis diuitijs, quàm regione potens:

Vt tua fama volans procul hinc, notescat ad Indos
Nomen & Euphrates, Nilus, & Almo sonent.
Et tua post bustum quoq; virtus nescia lethi
Viuat in æternos non peritura dies.
His sed pro meritis non postulat ille talenta,
Nec Gazæ partem postulat ille tuæ.
Sed modo restituas pro Maiestate remotum,
Proq; illo valeant vota precesq; socrus,
Quæ, tibi nescio quo naturæ sanguine iunctum
Commẽdare virum, spontè nec erubuit.
Nam studijs sumptus iuuenili præbuit æuo,
Obstrictumq; tibi conditione cupit.
Sin minus, in Daniæ populi armipotentis honorem,
Et ne subsidio Cimbrica Musa vacet,
Olim quandoquidem collata Insignia Regni
Sint Vati, à cunctis, Saxone teste, Dais,
Pauca quod in regis cecinisset carmina laudem
Dania pertristis quo moriente fuit.
Des huic reditus, Canonum pro more, quotannis
Vrbs vbi clara Roë vel sacra Ripa iacet.
Vnde suæ Vates habeat dimensa culinæ,
Sic tandem iusto stamine texet opus.
Ocia namq; fouent curarum expertia Vates,
Largius & parta vena quiete fluit.
Interea hæc vestræ primordia regia stirpis
Perlege iuditij dexteritate tui.
Viue, vale, Frederice diu, tua gratia Vati
Innocuo pateat rursus amica Fabro.
Hæc vbi iam patulæ tua dicta recluserit auri
Rex animo prudens iuditijq; sagax,

Non

Non dubito Vatem quin nullo iure remotum
Restituat, Musæ subsidiumue ferat.
Forsitan & fuluo donaberis ære Dynastæ,
Fertur enim Aonio deditus esse gregi.
Accipe quicquid erit, nec regia despice dona
Munere mens largo Regis amica patet.
Tum genibus flexis & dextræ basia figens
Submisse grates, parue libelle, refer.
Iamq; viatoris turgentibus ære crumenis
Quo, te, cunq; libet dirige tutus iter.

OTHONIS FABRITII
CIMBRI DANIADOS

LIBER PRIMVS.

ARma ducemq; cano, veteri qui primus ab arce,
Quam prope cornigero dilabitur amne Visurgis,
Est comes ad Daniæ regalem euectus honorem
Christophilus, multùm bello perpessus & armis
Dum parat imperio Daniæ submittere Suecos,
Et rursum attritos innectere Marte Coronæ
Infidos, triplicis regionis fœdere lapsos,
Vt famam pareret tanta virtute perennem
Illustri stirpi, regum genus vnde Danorum,
Holsatiæq; ducum, qui propter littora Storæ
Iugera Vuilsorum, nec non prope Slyados amnem,
Imperio Cimbros, & trans freta nobilis Eidræ
Martigenas sceptri moderantur lege colonos.
Sancte Dei, flatus tu menti, spiritus, affla,
Tu mihi principio tu vires fine ministra.
Cum placidè letho mutasset tædia vitæ
Christophorus, Daniæ qui rex residebat in aruis
Illustri, veterum Boiorum stirpe creatus,
Vnanimum regni procerum veneranda corona
In regem Daniæ, raræ virtutis Adolphum
Vasallum regni, cui Dan fundamina iecit,
Et comitem Holsatiæ, quamuis ætate grauatum
Rursus adoptandum collatis vndiq; votis
Censuit, idcircò Gothicam mittuntur ad arcem

Conspicui virtute viri, mandata facessant,
Slesuiciæq; ducem, regem una voce salutent.
Sed quia grandæuus, bello saturatus & armis,
Quæ pridem exuerat, sancito fœdere pacis
Inter Cimmerios & claros sanguine Dannos,
Totus & ad requiem porrò procliuis & æger
Corpore, perplacidè reliquum transmittere vitæ
Maluerat, quid molis alat, quæ incommoda secum
Tantus honos regni trahat, ima mente volutans,
Despuit oblatum sibi maiestatis honorem,
Nec duplicis voluit regni diademate cingi.
Et quia tanta, refert, vestra est fiducia nostri,
Quod me dignari summo voluistis honore,
Præ reliquis, vestris vt rex dominarer in aruis,
Grandior ast ætas varijs obnoxia morbis
Impedit, in medium tamen hoc in tempore vobis
Consuluisse iuuat, nostrumq; expromere votum.
Sunt mihi, tres comites cognato sanguine iuncti,
Quorum mater auo se Cimbro, sanguine cretam
Iactat ab Hinricho, qui tot celeberrimus ausis,
Herculeos belli paßim subeundo labores,
Quos procul à patria non gratis præstitit Anglis,
Ferreus est, vulgò sortitus nomina, dictus.
Hic natum insignem genuit virtute Gerhardum,
Pòst apud Albicolas prostratum funere Marsos,
Dùm nimis incautus ditionis iugera lustrat:
Hic meus est genitor, soror antea nupta marito
Baltasari Polabo, post cuius fata Dynastæ
Est data legitimi Thiterico fœdere lecti,
Qui de stirpe comes veteri residebat in arce,

Non

Non procul à Brema, quà labitur amne Visurgis.
Ex his vnanimes, vobis sic suadeo Danni,
Eligitote tribus, qui vestris imperet aruis,
Et populo Arctôo rex ius æquumq; ministret.
Quo regnante, velut fausto sub sydere, lapso
Cœlitus, eueniat vobis sors aurea, Danni.
Siue domi latebris, in vtramq; quiescitis aurem,
Expertes belli, seu rerum postulet vsus.
Fœdere dilapsos extensis aere signis
Instructaq; acie Suecos inhibere feroces.
Maximus hos inter comites, mihi credite, natu,
Ingenio reliquis & mentis acumine præstat,
Est pius, atq; ideò Christi prænomine gaudens,
(Omen habet nomen) nulli est pietate secundus.
Iustitiæ sectator, amans æquiq; boniq;.
Est probus, est clemens, populo est affabilis omni,
Est manibus promptus, fortis, vis viribus hæret
Ferrea, magnanimis proauis abauisq; relicta.
Nec minus est animo comes imperterritus, audax,
Marte iubente ferox, virtute inuectus in hostes,
Quam fuit huic proauus, qui sola voce leonem
Sese inuadentem, Britano compescuit horto,
In caueam, qua trusus erat cum fraude, recondens:
Cui post nudato capitis de vertice sertum
Ablatum imposuit, si se generosior esset
Ex Britanis aliquis, veluti pro sanguine iactent,
Acceleret, sertumq; feræ ceruice reuellat.
Sed quia degeneres timor & pudor arguit Anglos,
Ipse leonis adit, reseratis postibus, antrum
Implicitumq; iubis, sertum ceruice reportat

 Illæsus

Illæsus, placidumq; manu demulcet vt agnum.
At quibus huius auum generosum laudibus æquem,
Quam fuit illustris, quam pectore fortis & armis.
Vos legisse puto, qui famæ ductus honore,
Dum sibi vicinos armis infringere Marsos
Stirpe Gygantæos, præstantes robore, tentat.
Ah miser incautus capiti truncatur ab hoste.
Et virtute ferox animam cum sanguine fudit.
De patre nil referam Theodoro, cognita vobis,
Clara viri virtus, quam natis, seminis æstu
Instillauit auis, proauis, abauisq; fluentem.
Nec ferus Accipiter pullos producit inermes
Nec leo magnanimus timidos enititur agnos.
His igitur, genitore, & auis proauisq; creatum.
En comitem auspicijs felicibus offero Dannis
In regem duplicis regni, propriumq; dicatum.
Huic sceptrum imperij, vestri huic penetralia cordis
Credatis, scio non vnquam labentibus annis
Regis honorifici capient vos tædia tanti.
Virtute à nobis, teneris imbutus ab annis
Sæpè dedit raræ pugnacis & indolis omen.
Agnoui tacitus, sub pectore gaudia versans
Vaticinansq; animo, maiorum fortibus ausis
AEmulus insistet, submisso murmure dixi.
Extractum nec enim vibrans rursum ingeret ensem,
Quàm sibi subijciens Sueones vi martis aperti
Inseruit Danicæ, qua defecêre Coronæ.
Dixit, at emißi, procerum delecta caterua
Magnifici referunt patribus responsa senatus,
Consiliumq; ducis, qui latis vndiq; votis

Christo-

Christophilum regem Daniæ simul ore reclamat.
Nec mora, Gotthorum rursus mittuntur ad arcem
Insignes virtute viri, mandata reportent,
Christophilumq; nouum regem vna voce salutent,
Et secum illustri comitante satellite ducant
In sedem regni, cui Dan fundamina iecit.
Lætitia exoritur borealia festa per arua,
Et tota exultat Daniæ gens inclyta plausu.
Nec regina minus iuuenis, viduata marito
Antea, funebri iam pridem saucia cura
Protinus ardentis concepit gaudia mentis.
Vt videt electum germano sanguine regem.
Vulnus alit venis, cæcoq; efferbuit igne,
Huncq; sibi solum sociali fœdere iungi
Exoptat tacitè, absentem speransq; vidensq;.
Aduenit intereà rex maiestate coruscus
Mille equitum turmis, densoq; satellite septus.
Bisseni lituos Danicis insignibus aureis,
Velatos inflant, equitantesq; agmina ducunt.
Proxima consequitur procerum generosa caterua,
Aurata chlamides circumdata murice tinctas.
Hanc iterum insequitur totidem grex æmulus alter
AEricinum, lituosq; leues clangoribus inflat,
Perq; vices rauca respondet voce priori,
Et duo pulsantes corium retonantis aheni.
Proximiore gradu regis pater inclytus heros
Sclesuiciæq; senex dux, bello insignis Adolphus
Coniunctim regem præcedunt, crinibus ambo,
Et barbis cani, celebres iuuenilibus ausis.
Hinc rex conspicuus solus splendore corusco,

 Vectus

Vectus equo incedens, turmam supereminet omnem,
Cui phaleræ ornatæ gemmis, & ephippion auro
Intextum dorso nituit, cui copia diues
Plumarum capite & cauda pendebat eburna.
Postmodò nobilium sequitur pomposa caterua
Contiferùm Iuuenum, galeis cooperta decoris,
Et circùm collo fulgentibus aucta cathenis
Innumeris, auro tumidis ad pollicis instar.
Vertice de summo galearum crispus aceruus
Plumarum rutilans Iuuenum per terga fluebat.
Deniq; nobilitas numerosis, Cimbrica, turmis
Diues agris, diues positis in fœnore nummis,
Holsaticiq; soli mixtim, imperijq; clientes
Insignes virtute viri, & prælustribus ausis,
Quos toga thoracem circum bombycina vestit,
Conspicuos plumis, quorum per colla cathenæ
Atq; humeros circum preciosa monilia circa
Aurea pendebant, rutilantia fulguris instar,
Hinc famulorum ingens sequitur mauortia pubes
Nobilium pariter, candentibus, æmula, plumis.
Argenteis loris, plicitoq; insignis amictu
Atq; induta pedes circum peronibus arctis
Pomposis incedit equis, atq; agmina claudit.
Quadrupedum tellus gradibus resonabat equorum;
Et quacunq; loci, per Cimbrica iugera campi
Transitur, plausus resonat iuuenumq; senumq;:
Christophilus viuat, viuat rex Nestoris annos.
It clamor cœlo populi, clangorq; tubarum,
Tympanaq; altisonis miscentur ahenea bombis.
Vrbs ad Cimbrorum fines, contermina Vitis

Structa

Structa iacet, domuum tectis insignis & arce
Nomen ab Hatteno Daniæ sortita Dynasta.
Huc tandem est ventum, qua Rex consistere in vrbe
Atq; equites dapibus refici, fessosq; caballos,
Seq; suosq; vnam voluit requiescere noctem.
Post vbi depulsis gelidis aurora tenebris
Aurea fulgebat, roseis inuecta quadrigis,
Surgendi tempus clangor monet esse tubarum
Signaq; principiò dat ephippia farcta caballis
Induere intrepidis, mox insonat ære secundus
Et frenis cohibere citis iubet ora, sonorus,
Et plantis aptare ocreas, calcaria calci.
Tertia iam dederat clangens taratantara signum,
Nec mora quisquis equum conscendit, & ordine pompam
Instructo decorat, solenui more frequenter,
Per vicos vrbis, seq; altis mœnibus effert.
It regis sonipes spumantia frena remandens,
Seq; velut miratur iens, huc versus & illuc
Iactat crura sciens, & prudens rege triumphat.
Ipse etiam ante alios forma pulcherrimus omnes
Incedit medius rex, ostro insignis & auro,
Progrediturq; alacris magna stipante caterua.
Nec non & Daniæ proceres, & fortis Adolphus
Sclesuiciæ princeps, curis confectus & annis
Cum patre Christophili, pariterq; ætate trementi,
Magnificè incedunt per amœni iugera campi,
Et quacunq; maris via ducit ad ostia tendunt
Proximior, cui nomen Otho florentibus annis
Cæsar habere dedit, quando victribus alis
Rursus ad imperium, dilapsos fœdere Vitas

Adijciens,

Adijciens, victos sacra Baptismatis vnda
Intingi iussit, Diuûm simulacra colentes.
Nam pater Hinrichus prius hos conuerterat Auceps
Idolis demptis, sacri ad mysteria verbi,
Imperioq; suo, stricto inuestiuerat ense.
Post vbi sancito tranquillæ fœdere pacis
Et prius Ausoniam, quam se conuertit ad vrbem,
Saxonico comitem generoso sanguine cretum
Constituit, regni sortitum a limite nomen,
Hic vbi constructæ sinuosum ad Slyidos amnem
Cimbrorum vrbis adhuc veteris vestigia cernas.
Præsidiumq; vrbi validum telisq; virisq;
Aduersus Daniæ rabiem, & vim martis aperti,
Insidiasue locat, quem post labentibus annis,
Vt videt implicitum, post funera sacra parentis
Imperij hæredem, diuersis vndiq; bellis,
Effera gens Daniæ, superatis mœnibus vrbis,
Vi solio turbant, lethali & vulnere læsum
Confodiunt, Comitisq; iugum excussere rebelles.
Hoc scelus infandum Cæsar celeberrimus Otto
Acriter vlturus, conscripto milite denso
Per freta Saxonici spumantia traijcit Albis,
Perq; solum Holsatiæ, volitantibus aëre signis,
Arma virosq; feros sitientes sanguinis hostes
Et cataphractæos equites longo agmine ducit.
Vt tetigere solum Cimbrorum hostilibus armis
Omnia diripiunt, vastant, incendia miscent,
Et ferro & prædis abigunt, nec parcitur vlli
Quicquid arenosum iacet inter Slyidos amnem
Et scopulos similes Scyllæ, Syculæq; Carhybdis

Iutia vasta tuos, quos Scauos nauita dicit,
Omne id rursus Otho validis compescuit armis,
Ausonioq; ferox, quo iam defecerat, orbi
Inseruit, validumq; tenens sub brachia contum
Oceano immisit, nostri hic sit terminus, inquit,
Imperij sinus, & celebrûm monumenta laborum.
Sicq; sinus priscis, & nostro cognitus æuo
Nomen Othonis habet, statio tutißima nautis.
Hic plus mille rates, maris ad caua littora salsi
Instructæ stabant, velis, remisq; virisq;,
Regis ad aduentum, Comitumq; illustris acerui.
Vna tamen reliquis præstabat regia nauis
Bellica, versicolor, cannis munita Sonoris,
Quam Rex atq; ducum, procerumq; patrumq; corona
Ingreditur, funesq; ratis de littore soluit.
Tum verò nautæ incumbunt, remisq; fatigant
Oceanum, spumasq; cito salis ære cientes
Carbasa dant læti ventis aquilone secundo.
Nec mora sedato contingunt gurgite portum,
Hic vbi robustis iacet vrbs vetus Assena muris
Rure Bagæorum, statio secura carinis.
Tum proris versis, vncis funabula ferreis
Annexa eijciunt, seq; ad caua littora ducunt,
Exonerantq; rates dominis, famulisq;, caballisq;.
Ante alios primus rex strato ex assere ponte
Prosilit in terram, ducibus comitatus vtrisq;.
Insequitur procerum Daniæ veneranda senectus,
Nobiliumq; globus densus, Iuuenumq; senumq;.
Tum vero vulgi famulorum ex classe cateruam
Insuetam pelago vidisses ponte ruentem,

Multaq; gaudentem plantis contingere terram.
Vt videt egressam ratibus longo agmine pompam
Præpositus claßi, Danico de sanguine cretus,
Tota classe pilas complodere grandinis instar,
Sulphureas, resono misceri murmure pontus,
Et tellus rapido, veluti trepidare fragore.
Miscentur litui, membranaq; ahenea bombis,
Et tuba nubiferum stridore per aera clangit,
Totaq; lætitia plebs exagitatur in vrbe.
Deq; nouo exultans regi gratatur honore.
Postera solennem lux pompam duxit ad vrbem,
Hic vbi stant prisci cathedralia mœnia fani
Cui quoq; de proprio prænomine, nomina fecit
Ausonij princeps regni celeberrimus Otto,
Dum freta traijciens Daniæ compescuit arua.
Pòstea, cui Daniæ princeps generosus Heraldus,
Non procul à riguo sinuosi Slyidos amne,
Fortiter occurrit, prætensis aëre signis,
Instructaq; acie, reditum præcludere nisus.
Confidens animi, facinusq; ad vtrumq; paratus
Aut superare hostes, aut pulchro occumbere letho,
Editur horribilis profuso sanguine strages,
Anceps pugna diu, tum rex succumbit Heraldus.
Pòst noua coniunctis panguntur fœdera dextris,
Vt Dania Imperij feudum regale vocetur.
Sed quia tinctus erat iampridem flumine sacro
Instinctu Thyræ matris, Rex ipse, Britannæ
Suennone cum nato Cunigundis regia coniunx
Abluitur gelidis sacri baptismatis vndis,
Magnaq; pars procerum Daniæ, natumq; tenellum

Ipse

Ipſe leuans manibus ſacro de fonte Monarcha
A proprio voluit Sueuothonem nomine dici.
Nec mora Chriſticolæ, Vitarum rura, recenti
Sleſuitiæq; ſolum, cathedrali ibi domate ſtructo,
Contulit in feudum, Daniæ de gente triumphans.
Reſtituitq; patri mox, quicquid ademerat antè,
Auguſtum nomen regioni, vrbiq; relinquens.
Rex verò noctem nouus hic quoq; ſubſtitit vnam,
Diuitis & ciuis placidis requieuit in vlnis.
Hinc ſolito pompæ fœcunda per arua triumpho
Itur, & ad celebris Neopyrgi mœnia caſtri
Tenditur, vndifragis vbi fluctibus alluit æquor,
Oſtiaq; apparent ſinuoſi Baltica portus.
Hic iterum præſtò eſt expanſis aëre velis
Mille ratum claßis, nautisq; inſtructa peritis
Gurgitis horriſoni, quem Baltica fluctibus vnda
Inſtar montis Hebron, vaſtaq; voragine gignit.
Ventorum hoc pelagus patria eſt, nimbisq; refertum
Sed tempeſtatum reſidens rex Aeolus aula
AEquoreos ſtricti ventos moderatus habenis
Abdiderat, vinctosq; cauis incluſerat antris,
Dum rex Chriſtophilus ſaluus cum claſſe, virisq;
Tranſeat, & placidis caua vela mouentibus Auſtris
Contingat celeri Sialandica littora curſu:
Illi indignantes rauco cum murmure circum
Clauſtra fremunt nemorum, vaſto rex Aeolus antro
Sceptra tenens lenitq; iras & pectora mulſit.
Arx in veſtibulo micat his contermina ripis
Candidior quauis niue conſpicienda per æquor,
Adiacet huic vicus regali proximus arci

Quem vulgus Danico Cossoram idiomate dicit.
Institor hic regi vectigal pendit opimum,
Ex Dania tauros quoties transportat ad Albim
Trans mare Baltiacum venum, insignesq; caballos,
Quos infinitos fœcunda Selandia gignit.
Rex igitur, comitesq; duces, procerumq; corona
Nauibus egreßi conscendunt iugiter arcem,
Regaliq; agitant cœnæ conuiuia luxu.
Aenea fumiuorum stridore per aëra canna
Intonat horrendum reboans cita, fulminis instar,
Vt totum arderi videas quò lumina vertas,
Lætitiæ insignum de tanto rege recenti:
Nec minus in lituos buccarum follibus inflat
Tibicenq; frequens, tremulusq; impulsor aheni
Expansum corium reboanti verbere tundit.
Vt ventosa putes crepitare tonitrua cœlo.
Cætera nobilium maior pars inclyta vico
Diuertunt, lautisq; epulis dulciq; Lyæo
Largius indulgent alacres, noctemq; diei
Coniungunt, frontesq; hausto cratere serenant.
Deniq; post biduas effluxas tempore luces
Ad caput Imperij ventum est, vrbemq; celebrem,
A mercatorum portu haud ignobile nomen
Sortitam, ad rapidi quam garrula littora ponti
Absolon antistes Lundensis condidit olim.
Hic prope conspicuum castellum mœnibus altis
Coctile martis opus stat inexpugnabile cannis,
Oceano circum fluitante ad mœnia circa,
Qua regina genis formosa sedebat in arce
Anxia Christophoro charo viduata marito.

Vt verò augusto videt aduentare triumpho
Christophilum septum procerumq; ducumq; corona
Protinus interno conceptas pectore curas
Exuit, & cœco malè saucia carpitur igne.
Et quia non alij, nisi quem gens Dannica regem
Vnanimis cuperet votis, & voce crearet,
Se sociare thoro pridem promissa dedisset,
Huic soli thalami succumbere fœdere sponso
Gestit, & agnoscens veteris vestigia tædæ
Præsens præsentem magis admiratur & ardet.
Insignesq; viri dotes sub mente volutans,
Et genus, & proauos, à stirpis origine prima,
Aduentantem, animum nequit expleuisse tuendo.
Iamq; dies optata diu, Iunone secunda
Auspitijsq; dei faustis illuxerat alis,
Impositura noui regis diadema capillis,
Et reliqua imperij solenni insignia ritu
Collatura, prout fert consuetudo vetusta
Arctoi regni, cui Dan fundamina iecit:
Reginæq; nouum thalamo iunctura maritum.
Christophilum, insignem pietate & laudis honore.
Lœtitia exoritur totam festiua per vrbem,
Proq; nouo Regni auspicio, regisq; salute
Collatis votis communia gaudia miscet
Incola, pars flores in limine spargit odoros,
Pars virides domuum sua figit ad ostia frondes,
Interiora domus pariter conclauia quisq;
Splendidius solito, pictisq; tapetibus ornat,
Vt fert cuiusuis preciosa aut curta supellex:
Totaq; læta nouam faciem, cultumq; decorum

Induit vrbs , vt cuncta micent , & ſingula ſaltent.
Stat Mariæ antiquo ſacratum tempore fanum
Vaſtæ molis opus , cui celſæ machina turris
Surgit in aërias condens faſtigia nubes.
Hoc paßim ornatur pannorum diuite cultu,
Teſtaceos circum muros , ſolidasq; columnas.
Ara Tarentino veſtitur murice ſuprà,
Et duo ſplendeſcunt nitidis candelabra lychnis,
Aurea diuiparæ quondam donata puellæ.
Circum aram panno ſubſternitur area rubro,
Qualem diues ouis ſolet Anglia texere telis.
Hinc duo regali ſtant compta ſedilia cultu
AEdificata choro , ſandice & murice tincto
Vellere magnificè cooperta , auroq; nitenti
Intexto ſparſim , rubeisq; inſignia gemmis.
Multa ſimul paßim ſolidis ſuffulta columnis
Aſſeribus conſtructa patent tabulata per ædem,
Vnde videre queat ſpatioſa per atria fani
Solennes ritus vngendi tempora regis,
Et tædæ inſtantis ſpectacula ſacra iugalis
Inclyta nobilium Iuuenumq; ſenumq; corona.
Nec mora ſublimis pendentes vertice turris
Pulſatæ reſono campanæ murmure bombant,
Solennesq; notant feſtiuæ lucis honores.
En nouus auguſta rex maieſtate coruſcus
Magnifica procerum pompa deſcendit ab arce
Illuſtris regis genitor Theodorus ab vna
Parte latus dextrum tenet , hinc celeberrimus auſis
Matris honorificæ frater germanus Adolphus
Occupat incedens tremebundus crure ſiniſtrum.

Bis

Bis ſex flexilibus lituis inflare periti
Et duo pulſantes raucis caua tympana bombis
Anteeunt pompam, quos ſerica veſtit amictu
Exteriore toga, & de lana tegmen eadem
Micra teres capitis candentibus obſita plumis,
Cætera lana tegit flauentis membra coloris.
Hos ſequitur procerum longo ordine culta catarua
Nobiliumq; virum, quibus inclyta Dania mater
Holſatiæq; ſolum dedit ortum, & Cimbrica νῆσος
Cincta latus gladijs & byßi inſignis amictu.
Poſt turbam hanc iterum bis ſex clangore tubarum
Informare ſonos docti veſtigia figunt,
Et duo, qui corium reboanti murmure pulſent.
Quos citò ſubſequitur procerum delecta caterua
Aurea qui regis geſtant inſignia dextris.
Vtpote ſceptra duo fuluo conflata metallo,
Et diadema micans auro, gemmisq; decorum,
Fulmineumq; enſem radijs, maſſamq; rotundam
In crucis affabrè exſculptam, pomiq; figuram.
Hinc rex ante alios ſequitur pulcherrimus omnes
Corpore procerus, populo ſpectabilis omni,
More micans oculis falconis, & ore venuſtus
Eminet, & greſſus ſublato poplite torquens,
Limina diuiparæ ſubit inueterata puellæ,
Tum verò regni proceres monumenta potentis
Inflexis genibus ſacra ſupra altaria ſiſtunt.
Exſtructam cellam precibus rex deditus intrat
Stipatus genitore pio, matrisq; ſepultæ
Germano celebri, maturo ætatis Adolpho.
Poſt ſibi quisque locum procerum capit ordine iuſtum,

Vt

Vt ratio ætatis vel honoris postulet vsus.
Proximus ad læuam regis, venerandus honore
Otthoniæ præsul, cui campus & vlula nomen
Indiderat, sedem capit Hennichinus, auorum
Stemmate præcellens, & equestri sanguine cretus.
Adfuit & nitidæ præfectus regius Aulæ
Filius Otthonis, non vlli stirpe secundus
Quæ gerit insigni fragrantia serta rosarum,
Cui pater indiderat tenero prænomen Erico.
Et Niclaus equûm Daniæ per regna Magister
Non virtute ferox minus atqui sanguine clarus
Cui stirps Ronnouidum dederat natalibus ortum.
Nec mora pòst regina pari spectanda triumpho
Desuper arce ciens gressus subit atria templi
Fœmineo stipata choro, nymphisq; decoris,
Et matronarum rutilo velut agmine septa:
Auro intertextam chlamidem circumdata limbo:
Iaspide pendebant stellata monilia collo
Ex humeris fuluo nodatis crinibus auro.
Os, roseasq; genas vultus, & cætera Nymphæ
Omnia Tyndaridi similis, speciosaq; membris,
Quæ matronarum forma pulcherrima quondam
Non habuisse parem patulo iactatur in orbe.
Moxq; sedile choro sponsi è regione paratum
Occupat, in regem radijs infixa serenis,
Quo se cunq; mouet, stellantia lumina seruans.
Conticuêre omnes, linguis sine voce fauentes
Mortales, quotquot sacra cœperat area fani
Tum pietate grauis, sublata voce Sacerdos
Poplite curuato recubans, manibusq; leuatis

Inten-

Intentisq; oculis ad summi sydera cœli
Ante aram sacram, solenni veste reuinctus,
Vota Deo fundens, dignas tibi maxime diuûm
O pater omnipotens, dignas tibi pectore grates,
Et celebris cantamus, ait, præconia laudis.
Quod populum Daniæ tanto complexus amore
Iam nobis natis nostrisq; nepotibus olim
Postmodo venturis tacitis prospexeris annis
Tanto rege, viro tam relligionis amante,
Vindice Iustitiæ, nec enim probitatis egente.
Et quibus Arctoum virtutibus esse decorum
Expediat populo Danorum, sydere fausto
Hunc rarum dederis nunc, solertemq; Monarcham.
Da pater omnipotens, ad te suspiria cordis,
Ad te vota damus sublata voce precesq;,
Auspitium fœlix, serisq; fluentibus annis
Successus regis sceptris largire secundos.
Da petimus, viuat longæuos Nestoris annos
Et centum numeret canos de stirpe nepotes.
Tu subiecta plagæ boreali regna, virosq;
Pace fouere velis, tuus hoc sub rege recenti
Crescat honos, nomenq; sonet, laudesq; resurgant.
Vix ea fatus erat, Iuuenum chorus ecce peritus
Voce sonare melos, fusis à præsule votis
Successus optat faustos, & carmine plaudit.
Tum rex magnanimus se flexo poplite sistit,
Et sub puluinar genibus procumbit ad aram,
Ad quem conuersus candenti indutus amictu
Inprimis oleo, quod pixide ritè tenebat,
Thuno sacer, pectus detecta veste perungit,

Post scapulas, palmamq; manus vtriusq; patentem,
Indice sublato signum crucis insuper addens.
Et sic Herculeo præstantem pectore regem
Alloquitur, ritusq; notans ita farier infit.
Inclyte rex, veteri mos hic manauit ab æuo
Vngendi reges, & imagine dulcis adumbrat
Doctrinam, memori quam rex pie mente recondas,
Dum princeps Daniæ mortali vesceris aura.
Quod mea dextra tuum sit visa perungere pectus,
Ardentem in patriam regis depingit amorem,
Ex corde exhibeat populo quem regia virtus.
Non decet ob tenuis commissæ crimina culpæ
More furentis apri capitali accendier ira.
Parcere submißis & debellare feroces
Nequitia imbutos decet omni tempore regem:
Qui nil ferre silens nec aperto lumine nutans
Conniuere potest, nec dißimulare calorem,
Non dignè regni moderari nouit habenas.
Balsama membra leuant medico languentia succo
Et cerebrum mulcent fragrantis odore liquoris,
Illita rara genis faciem quoq; læta serenant
Sic quoq; rex medicum populo se præbeat ægro.
Sit cerebro prudens, nec vultus more tyranni
Induat austeros, si subdita turba clientum
Postulet auxilium, rebusq; leuamen amaris,
Sit pius & clemens, populoq; affabilis omni,
Vt pater æquus opis sobolis miserescit egentis,
Suauiter & morbis ægram complectitur vlnis,
Sic quoq; rex populum foueat manibusq; sinuq;,
Scilicet hoc vtriusq; manus notat illita palma.

At

At scapulæ fragrans vtriusq; perunctio, regis
Muneris esse docet, scapulis gestare misellos
Subiectos populos, pressosq; leuare clientes
Præsidio, dubiæ funesto tempore vitæ,
Seu subit ægra fames, seu Martius ingruit horror,
Sit regi & populis vnum & commune periclum.
Sic ait, atq; vnctum regem dimisit ab ara.
Protinus ille subit tabulis conclaue refultum
Post aram, vestes alio quò mutet amictu.
Lætitiæ interea dant signum tympana bombis,
Et tuba rauca chorum resonis clangoribus implet.
Musica solenni miscentur & organa plausu.
Vt caua concentu trepident laquearia fani.
Haud mora, rex scapulis trabeam circumdatus, auro
Intextam, rursus se sacram sistit ad aram,
Vestitu reliquo gemmis insignis & ostro.
Tum verò altari solenni more Sacerdos
Fulmineum ablatum capulo complectitur ensem,
Inq; manum regi dat apertam, ac talia fatur
Hoc gladio, quem summa dei rex vncte potestas
Tradidit ecce tibi, ciuilis & ordinis autor
Conseruare probos, reprobosq; retundere discas.
Vtq; bis ense duces duo Midianitidos oræ
Et reliquos hostes Gydeon rex, Ioia proles
Contudit, & centum tunc millia quinq; triginta
Sustulit, ex omni lectis modo gente trecentis,
Ense, illi tribuit quem summi dextra Tonantis,
Vt sacra testantur Samuelis biblia libris.
Sic quoq; tute feros si quando aditurus es hostes
Exiguo numerum profliges agmine magnum.

Mox verò regis, præsul venerandus honore
Accingit lateri, & voces has insuper addit.
Egregij proceres hic quotquot adestis ad aram
Dannorum de stirpe sati, diffusa corona
Nobilium circùm, reliquumq; ignobile vulgus,
En regem vobis producimus ense decorum,
Qui caput Arctoæ sit gentis, & inclytus ense
Imperij princeps Danici moderetur habenas.
Accipitote virum, nec enim virtutis egentis
Credite non vnquam capient vos tædia regis,
Huic pòst incumbet vos prouida cura tuendi,
Vos parete viro, & mandata capessite læti.
Dixit: at extractum vagina cuspide nudum
Fulmine candentem, rapidum conuersus ad Eurum
Aeolijq; plagas Zephyri, & Garamandidis Austri
Et Boream Arctoum, mundi distrinxit apertas
Quatuor in partes, rex imperterritus ensem:
Atq; armis Danicæ commissas gentis habenas
Tutandi studium, si rerum postulet vsus
Pollicitus, vitæ geminent modo stamina Parcæ,
Inseruit rursus vaginæ Iaspide fuluæ
Tum verò Antistes sacram conuersus ad aram,
En diadema manu fuluum comprendit vtraq;
Ex puro fabricatum auro, gemmisq; coruscum,
Aptauitq; comæ regis, pòst plurima fando
Quem voluistis, ait, regni diademate cingi
Vnanimes proceres, consensu totius Oræ,
Rectorem patriæ vobis propriumq; dicatum
Offero, ciuilis quem prouidus ordinis autor
Ad nos ipse deus de summo vertice cœli

Dimisit

Dimisit, Daniæ sortem miseratus acerbam.
Eia agite vnanimes, procerum veneranda corona
Turbaq; nobilium, mixtimq; ignobile vulgus
Fulminiæ regis fastigia summa coronæ
Sublatis mecum dextris attingite testes,
Quemq; loci prohibet compressa angustia tactu
Indice sublato tenues extendat in auras,
Iuratam dextram, regem fateatur, & ore
Iugiter acclamet, votisq; benigna precetur.
Exoritur lætum spatiosa per atria murmur,
Et varius manuum plausus, iuuenumq; senumq;,
Tunc verò ore omnes sublata voce reclamant
Christophilus viuat, viuat rex Nestoris annos.
Consimili sceptrum ritu regale Sacerdos
Porrigit in dextram regi, atq; ita farier infit:
Hoc regere imperium Daniæ rex inclyte sceptro,
Et tibi subiectos prauos cohibere memento,
Leniter & mulcere probos, pietatis alumnos,
Nominis ipse tui memor, hoc tibi dextra Tonantis
Contulit, idcirco legum monumenta priorum
AEmulus obserues, veterum & vestigia regum.
Deniq; materia conflatam sculptilis auri
Cui formam malum crucis & venerabile signum
Insuper expreßit, massam, sacer ore minister
Porrigit in læuam regi, & simulachra repandens,
Hoc totius, ait, moles depingitur orbis.
Cuncta capax vtero veluti quæ corpora claudit
Quotqnot in orbe deus primo plasmauit ab æuo,
Sic tibi subiectos cordis sub viscere claudas.
Et veluti genetrix fibris fouet ægra tenellis

Informem fœtum, teritiq; recludit in aluo,
Pòst viuum enixum patulis complectitur vlnis,
Et gremio claudens quam suauiter vbere lactat,
Sic quoq; te, popnlum brachijs complectier arctis,
Inq; fouere sinu genitricis imagine ductum
Prædulci legum, verbiq; liquore sacrati
Rex excelse decet, memor illius esto figuræ,
Dum fouet ossa calor, sed enim deus ipse tremendus
Sustentare manu patulum depingitur orbem,
Quo moneamur ei capiti nos membra supremo
Et cordi & curæ expertes discriminis esse,
Cuius ad exemplum cinctos diademate reges
Subiectos decet auxilio releuare benigno,
Quos sors læua premit, seu durius vrget egestas.
Deinde velut cœli mortales circulus ambit,
Sic quoq; Danigenæ tibi nos includimur omnes,
Quotquot in Arctois sub te, rex, degimus aruis,
Te caput imperij meritò veneramur honore,
Teq; patrem patriæ cuncti simul ore fatemur.
At crucis infixæ quoq; te meminisse iuuabit,
Namq; redemptorem tibi monstrat imagine Christum,
In cruce pro nobis diuo qui sanguine fuso
Amissam lapsis reparauit morte salutem,
Illias esto memor necis, huic constanter adhærens,
Innixusq; fide verbi mysteria sacri
Propagesq; tenax, zeloq; tuere calenti
Per subiecta tuæ borealia regna coronæ,
Nempè per imperium, cui Dan primordia fecit,
Noruagiæq; ferax pinus & roboris alti,
Nauigijs apti regnum, sic arbiter orbis

Successus

Successus fausto tibi prosperet omine sceptri,
Vt facili grandes superes leuitate labores,
Et quod molis alat, quæ de se incommoda gignat,
Regis honos, & quanta ciet fastidia munus
Nullius esse tibi videantur ponderis olim,
His alijsq; modis ritus, qui plurima fando
Mysta valet, suaui vocis dulcedine pandit,
Et reliquis sacræ celebratis ordine missæ
Ritibus, acclamans regi benedicit, & omni
Nobilium turbæ, tùm sacra quotquot in æde
Vndiq; circumfusa cohors iuuenumq; senumq;
Spectandi studio circum confluxerat aram.
Ipse sedile petit sponsæ è regione paratum
Stellanti gemmis gladio solummodo cinctus,
Demissaq; humeris ardenti murice Læna
Iam sola indutus, quæ stamine munera sponsa
Texuerat, telasq; arctè discreuerat auro,
At proceres circa circum tentoria sistunt.
Tum rex Arctoi regni pro more vetusto
Insignes aliquot virtute & fortibus ausis
Ingenuo gentis Dannorum sanguine cretos,
Qui bene de patria meriti virtute fideq;.
Fulmineo extracto, feriens ter leniter ense
In scapulas, equites aurato calcare dignos
Ordinat, imperij pro maiestate decori.
Mox inflari iterum lituis, & tympana bombis
Raucisonis tundi, misceri musica cantu
Et formosus hymen hymenæia fundere vota.
Ante aram mediam solij sortita figuram
Auro intertextis roseis obducta tapetis

Affabrè

Affabrè pictis subsellia structa patebant,
Mollia quæ supra plumis suffarcta tenellis
Serica strata iacent duo puluinaria rubra,
Rex quibus & vultu præstans Theodora venusto
Protinus incumbunt, & summo præsule dextram
In dextram iungente, thori noua fœdera pangunt.
Dextera iam dextræ miscetur & annulus aureus
Conspicuus gemmis nitidis à rege decoris
Inseritur digitis reginæ, à coniuge nupta
Consimili vinclo mox aureus annulus alter
Cœruleo Saphyro radians, castaq; Smaragdo
Voluitur in digitum regis: tùm mysta verendus
Ambos connubij sacrata compede nectit,
Quam nisi mors, vitæ contrito stamine soluat,
Multa super thalami fando mysteria pandens
Commendatq; deo precibus, qui sydere fausto
Prosperet, & faciat fœcunda prole beatos,
Increpuere tubæ, & raucis caua tympana bombis,
Totaq; connubij manibus plebs fœdere plaudit.
Sicq; opus omne sacrum solenni more solutum est.
Vt videt ad finem solennia sacra peracta
Eloquio pollens, præfectus regius aulæ
Protinus insurgens mandantis nomine regis
Verba suprema facit, gratesq; agit ore disertus,
Nempè quod hunc proceres studijs solennibus vltrò
Magnificum ornarint regis reuerenter honorem,
Illius obsequij nec enim fore spondet amici
Immemorem regem, dum parcæ stamina rumpant.
Egrediens rex deinde comis diademate cinctus
Inq; manu sceptrum gestans, atq; ense coruscus

Fulmi-

Fulmineo gemmis, se fani postibus effert.
Ante sacri limen templi ostro insignis & auro
Stat sonipes, & dente ferox candentia spumis
Mandit frena ferox, qui regem tergore sessum
Suscipiat, phalarisq; micans transportet ad arcem.
Ille incedit ouans & maiestate coruscus
Cæruleo velo præbenti desuper vmbram
Quod cœli expansum forma, fultumq; columnis
Delecti proceres aulai ad limina gestant.
Quà rex altus equo per vicos transmeat vrbis,
Quatuor armati centum stant ordine ciues
Induti caligis gilui rubeiq; coloris,
Gestantes manibus cannas, nitidasq; bipennes.
Ordine mox proceres regem comitantur eodem,
Antea quo sacri subijssent limina fani.
Insequitur regina thori pulcherrima consors
Innumeris Daniæ nuribus comitata decoris,
Virgineoq; choro, auratis inuecta quadrigis,
Quatuor albicomûm quas fortia terga caballûm
Auro intertextis phalaris insignia giluis
Et capita & caudas plumis ornata trahebant.
Vritur igne graui, & confixa cupidinis arcu
Nil nisi legitimos amplexus coniugis ardet,
Inter Iapygias qua comptior altera diuas
Non fuit, aut animo generosior: esse fatetur
Quam ratione sibi cerebro Iouis edita Pallas,
Ore venus, pietate parem Saturnia proles.
Fama est ancipitem Paridi hæc tria numina formam
Supposuisse, sacræ gelidis sub vallibus Idæ,
Illumq; ætherei neglecta coniuge regis

Cum nata, palmam Cypriæ tribuisse puellæ,
Ast ego crediderim, si tunc certamen in illud
Quarta hæc venisset, censura iudicis æqua,
In dubium Veneris data palma futura fuisset,
Gratia tanta tenet vultum & decus eminet ore.
Tum verò ærisono leuium clangore tubarum
Et corio attonso mixtim reboantis aheni
AEthera concentu ruiturum nube putares.
Quin etiam validis ex mœnibus vrbis & arcis
Desuper horrisonos eructat canna boatus
AEnea certatim, tellus collisa fragore
Mugit, & obfuscat fumus caligine cœlum.
Et præter morem loca saltant omnia plausu
Quis luxum illius lucis, quis gaudia fando
Exprimat, aut possit verbis æquare triumphos?
Tres ibi continuos Cleopatræ diuite luxu
Sunt agitata dies lautis conuiuia mensis,
Ast vbi iam quartum roseis aurora capillis
Excussis tenebris, solis produxerat ortum,
Cuspide spinosis triplici concurritur hastis,
Inque foro patulo lusus eduntur equestres.
Rex quoque cum primis, nitidis cataphractus in armis
Nobilitate viris spinis concurrit acutis,
Et plerosque ferox animo, grandi impete conti
Turbat equo, palmæ multùm gauisus honore
Postmodo dona foro medio, circoque locantur
Regia, nempè duo stellata monilia gemmis,
Quatuor ex auro textæ rutilante coronæ,
Vnio quas passim radijs Gangeticus ornat,
Atque aliud precium palmæ victoribus ingens.

Mox

Mox tuba festiuos medio canit æquore lusus.
Ecce pares ineunt leuibus certamina contis
Quatuor ex omni bis lecti flore iuuentæ,
Vt, quicunq; agilis plures confregerit hastas
Strenuus aduersa concurrens parte caballis,
Indutus rutilis, quasi pugnet serius armis,
Muneris ille ferat tanti monumenta laboris,
Primus & ante alios ducat post arce choreas,
Vesper vbi gelidus mox nigris aduolet alis.
Cunctaq; iam fuerant vbi fine peracta secundo
Soluitur horrendum complosis aere cannis
Festa dies, & quisq; domum qua venerat hospes,
Seu sale siue solo properat, nulliq; voluptas
Integra tanta fuit, sic luxus, gaudia mundi,
Omnia sic hominum folijs leuiora caducis,
Lubrica, fluxa vagas tandem soluuntur in auras.
Rex cum coniugij chara consorte remansit,
Et decus imperij collapsum turbine martis
Restituisse studet, vitia inueterata reformans,
Principio leges præfixit sedulus æquas
Et clemens populo pacem stabiliuit amicam.
Iamq; ierat solitis nondum cum mensibus annus
En Theodora gerens vterum noua regia coniunx
Est innixa ferax fœtum Iunone secunda
Et sobolem pariens conceptam ventre virilem
Danniacæ abstersit domui veterem inclyta labem:
Nam neq; Vuoldmarus Daniæ per iugera princeps,
Nec virtute minor, belliq; peritus Ericus
Nec rex Christophorus Boiorum sanguine cretus
Masculea regnum iam prole beauerat olim.

Rex verò ſobolem ſacrato fonte recentem
Protinus immergi & vocitari iuſſit Olaum,
Multa ſuper regni gaudens hærede tenello.
Aſt ea ſpes regem properata morte fefellit.
Nam puer infirmus teneris extinguitur annis.
Pòſt deus hunc adimens labenti tempore luctum,
Vberiore data genitorem prole beauit.
Quintus vbi exactis completur menſibus annus,
Mater Iohannem peperit Theodora ſecundò.
Hinc enixa ſacræ gaudentem nomine pacis
Filiolum, pòſt iuſto elapſo tempore prolem
Fœminei ſexus, quæ poſtmodo nubilis annis
Panniferæ regi Scotiæ per cærula ponti
Orcadibus doti pactis datur vnica nuptum
Conditione tamen, qua ſera redemptio regno
Integra ſit Daniæ, præſcripto tempore caſſo.
Iamq; noui primum regni compleuerat annum,
Per duodena poli currens ſol aureus aſtra
Deniq; finitimos bellum meditatur in hoſtes.
Martis cura ſubit, mensq; implacabilis ardet
Vlciſci Sueones, dignisq; retundere pœnis,
Rurſus & auulſos Daniæ ſubnectere ſceptro.
Scilicet humanæ iam vitæ lumine caſſo
Chriſtophoro (fuit hic regnorum nempè trium rex)
Triplicis exciderat regni diademate diſcors
Fœderis antiqui, pactiq; oblita prioris.
Suetia, quo capiti tria regna incluſerat vni
Margaris impauidi Voldmari martia proles,
Fœmina regnorum celebris regina potentum,
Quando leues validis Sueones compeſcuit armis

Strauit

Strauit & Albertum, concludens carcere, tentum
Cum gnato, septem lapsos, cum mensibus annos.
Reginamq; trium se solam Marte virago
Regnorum obtinuit muliebri nomine dici.
Credo equidem, nec vana fides, hanc semine quondam
Vnius armigeræ Nymphæ Mæotidos ortam.
Degeneres pauidus timor arguit, heu quibus illa,
Marte ferox armis iactata, & sanguine fuso,
Perctore quam forti, quæ bella cruenta ciebat.
Nec mora concilium procerum rex inclytus aula
Conuocat, & regni cogens vtriusq; Senatum,
Pectore iamdudum fixum, immotumq; repostum
Martis opus retegit, cuiusuis vota requirens.
Assensere omnes, atq; vna voce reclamant,
Quod decus imperij, maiestas inclyta regis,
Postulet illud opus regali nomine dignum.

FINIS LIBRI PRIMI.

DANIADOS
LIBER SECVNDVS.

VER erat, & placidis ſpirabit flatibus aër,
Et calor æſtiuus iam flumina cœrula potenti
Laxarat reſoluta gelu, iam ſæuus Orion
Occiderat, nautas infeſtans æquore ſydus,
Et mare nauigijs aptum & tractabile ventis:
Chriſtophilus valido contextam robore claſſem
Mille ratum parat, atq; armato milite complet.
Funibus illa hæret, ponti ſuper æquore tranans
Tum verò nautæ incumbunt, atq; impete toto
Gnauiter inſtantes ducunt ad littora claſſem,
Vt ſtanno, ſimul ære graues, & puluere cannas,
Suffarctasq; globis, tum munimenta laborum
Nauibus importent, & ſtrato ponte recludant
Plurima, quæ ratibus Mauortius exigit vſus.
Intentos cernas, & tota ex vrbe ruentes,
Ac velut ingentem cumulum cerealis Adoris
Comportare cauis formicæ æſtate latebris
Incumbunt, hyemis memores, brumæq; futuræ:
Itq; reditq; rapax campis pice nigrius agmen
Et leue, comportans anguſto calle per herbas
Frugiferam prædam, pars mollia grana reponunt
Obnixis humeris, pars altera mordicus ore
Comprendunt, circum pars ſceptris agmina cogunt,
Increpitantq; moras, curſu omnis ſemita fumat:
Haud comportatum naucleri ſegnius ibant.
Deniq; mole graui peronuſta penuq; viriq;

Soluitur

Soluitur, & patulum deducitur uncta per æquor
Claßis, & horrisonum mare ventris cuspide sulcat.
Vela patent ventis crepitanti leniter austro,
Et ratis it portu littusq; vrbemq; relinquens.
Culta maris medio celebris iacet insula fama,
Quam tenuisse ferunt antiquo tempore Gottos,
Insignes virtute viros & fortibus ausis,
Quos pietate sacer Gomer, alma propago Iapheti
His posuit migrans & multiplicauit in aruis:
Huc tandem ponti per cœrula regia claßis
Fertur, & Arctoi sub littoris appulit oram:
Ast vbi tanta ratum nemora aduentare per altum
Candidaq; antennis expansa per aëra vela
Incola tanta videt patulis succedere ripis:
Iamq; viros atq; arma virûm crepitantia ferro,
Et turmas equitum, tormentaq; vecta globosq;,
Et quicquid reliquum Mauortius exigit vsus,
Nauibus inclusum exponi ad caua littora ponti,
Horret, & exanguis timor ossa per ima cucurrit.
Vt verò tremulus redit ad loca pristina sanguis,
Incola & armato se cernit milite cingi,
Et certum esse, fugæ volucrem se tradere turpi
Vel regno Daniæ saluis se dedere rebus,
A quo desierat, vel certæ occumbere morti,
Arma furore capit, rursumq; insurgit in hostes,
Atq; aditu prohibere parat, qui ducit ad vrbem
Visbonam, caput illius regionis, & olim
Nomine prælustrem mutandæ fœnore mercis,
Diuitijsq;, velut nostri hoc quoq; temporis æuo
Ferrea claustra, fores, cancellatæq; fenestræ

Diuitis

Diuitis ostentant vestigia plurima luxus.
Hic mercatorum sancita volumina legum,
Et sacra irra maris præscripta recondita fanis,
Hic ius omuigenis subuectis æquore dici.
Vt videre Dani præcludi milite callem
Indigena, mox ære pilas complodere cannis,
Et retonare globis dilapsis guandinis instar.
Fit via vi, Gottiq; cadunt, & lumina claudunt
Gramina mordentes semiuiui dente trementes.
Incola nequicquam tanto perterritus ictu
Fortius insurgit, furor arma animumq; ministrat,
Accumulant raptim validum de cespite vallum,
Cui super imponunt delecti militis agmen,
Et statione manent, hostesq; lacessere combis
Expansis signis, & vim vi tundere gaudent.
At Danni exstructi loca, propugnacula, valli
Præsidio eiecto per vim conuellere tentant.
Structuræ scalas adhibent, & scandere vallum
Nituntur gradibus, crepitantia tela sinistris
Imposito dracone tenent, vestigia dextris
Scalarum, & manibus contingere culmina gaudent.
Tum Gotti econtrà validis se fortiter armis
Ostentare viros, & vim vi frangere certant.
Deijciunt scalis Dannos, micat ignis ab alto
Displosis cannis, rursumq; retunditur ictu.
Danigenæ tandem congestum cespite vallum
Ascensu superant, oriturq; miserrima strages.
Præsidio impositi collapsi desuper omnes
Confoßiq; cadunt, metitur corpore vallum,
Antea qua steterat quisquis statione recumbens.

Sic

Sic bene re gesta, quæ proxima ducit ad vrbem
Perrexère via, furiosi & strage cruenti.
Pars cannas manibus reboantes fulminis instar
Pars verò ardentem contextam sulphure massam
Et pice commixtam gestant, furor iraq; mentem
Exagitant, animusq; Gothos excindere gestit.
Vt videre rubris aptari mœnibus intus,
Intendiq; cauis cannarnm turribus ictus
Ciuica turba metu præsentis imagine mortis
Depositis armis, palmisq; ad sydera tensis
Circumfusa ruit, portisq; patentibus exit,
Et se Christophilo curuato poplite dedunt
Et vitas & opes illæsas pacta superbas.
Continuò ex tota populus regione cucurrit,
Christophilum agnoscens antiquo more dynastam,
Et regis Daniæ se sub noua fœdera condit.
Sic re pacata sene rex comitatus Adolpho
Principe, vasallo Slyæ ditionis ad amnem,
Qui regi insignem bello hoc, operamq; fidemq;
Præstitit, ingreditur turmis stipatus in vrbem,
Præsidiumq; locat, duo millia militis intus,
Et turmas equitum totidem, tùm funditus arcem
Destruit antiquam, portas de cardine vellens
Ferratas, & multa domum monumenta reportat.
Pòst Boreæ dare vela iubet, classemq; virosq;
Incolumes ponti per cærula flumina ducens
Appulit ad portum citò, cui mercator auarus
Nomen habere dedit, Sueonum de gente triumphans.
Rex quoq; Naruagiæ pacatas flexit habenas,
Et nihil aduersum quicquam fecere coloni.

F Vnum

Vnum hoc infandum facinus, dignumq; relatu
Institor arreptis peregrinus concijt armis.
Nobilitate vigens Bergis residebat in vrbe,
Diuitijsq; potens vir, Olaus, strenuus, audax.
Confidens animi, fastuq; inflatus inani,
Cuius sæpè mari dare ventis murice tincta
Carbasa visa fuit coniunx, sic effera luxu,
Vt quoq; contiferum, cinctumq; leone corona
Texuerit velis, Arctoi insignia regni.
Vir fuit insignis pelagi pirata patentis,
Et mercatori dare noxia damna solebat.
Hinc adeò, merces rate deprædatus opimas
Thesauri ingentem spolijs cumularat aceruum.
Mercibus exuti ratibusq;, miserrima turba,
Conquesti, oblato regi, data damna, libello
A prædone sibi spoliatas æquore merces
Cum rate restitui, votis supplicantibus instant.
Ille viri grauiter, monstat se ferre rapinas
Sumpturumq; breui pro tanto crimine pœnas,
Suppliciumq; adeò dignum prædone minatur.
Institor amissa re cum rate concitus ira
Vindictæ cupidus, regi ratus affore cordi,
Si proprio, quod erat vi raptum, Marte reposcat,
Et graue piratæ facinus contundat iniqui.
Illius armata vi turbidus irruit ædes
Occlusasq; fores vecti de cardine vellens
Prædonem ad pœnas tanto pro crimine poscit.
Ille sed vt rabidum non sisti posse tumultum
Seq; neci solum fuso cum sanguine quæri
Seditione graui cernit, nec vota precesq;

Haud

Haud quicquam à populo ſpoliorum vindice pendi,
Ad ſacra vatidicæ ſe proxima ſana Brigittæ
Conijcit, haud tardus pedibus, trepidantis aſylum.
Inſequitur rabioſa cohors, furor arma miniſtrat,
Iamq; enſes & ſaxa volant, mens omnibus ardet
Vulnere confoſſum rapido dimittere letho.
Tum pietate grauis montana præſul in vrbe
Accurrens, animos vulgi componere motos
Et mercatoris ſatagit ſedare tumultus.
Ille ſed haud quicquam monitis parere verendis
Præſulis, aſt animus magis inplacabilis ardet.
Iamq; globus per ſana volat citus, atq; prophana
Et quibus abdiderat latebris ſe turris inermem
Extrahit, atq; comis miſerum collidit Olaum,
Inſtitor & mixtim contundit cuſpide ferri.
Tum verò præſul ſortem indignatus amici
Multùm obteſtatus precibus, per ſacra per ignes
Ipſe ſacer ſuperincumbens cum corpore pronus
Tutari pauidum fruſtrà tentabat Olaum.
Et quoniam monitus dimittere nollet amicum
Irruit acta cohors furijs, & vtriq; coruſcum
(Heu ſcelus infandum) capulo tenus ingerit enſem
Et iunctos vteris vno duo transfodit ictu
Sacratum corpus iungens exangue prophano,
Et rapidis fano miſcens incendia flammis
Continuò armatam ſoluit de littore claſſem,
Carbaſa dat ventis, & cærula flumina verrit
Hæc verò magni pòſt vltio conſtitit illis
Præſulis Auſonij ſacrato fulmine tactis.
Namq; interdicti ſacris, labentibus annis

 Chriſto-

Christophilo authores grandi scelus ære luebant.
Iamq; potens atauis Sueonum residebat in aruis
Carolus illustri stirpis de sanguine cretus,
Quæ Findlandiaco, Badonica, rure vocatur.
Et malè subiectos sceptri flectebat habenis
Legitimum nulli ferè ius æquumq; ministrans.
Hinc sibi tantum odij factis conflauit iniquis,
Vt cuiuis hominum ferè detestabilis esset.
Sentijt astutus, vulgi procerumq; furori
Tempore cedendum ratus, ac ne carcere clausus
Conscius admissi sceleris fandi atq; nefandi
Turbatus solio, miserè transmitteret æuum,
Ipse Mydæ, Cræsiq; bonis, Ptolemaide Gaza,
Quam tot nunc annos puri cumulauerat auri,
Et prius imperij quàm regia sceptra teneret
Largiter instructus, festiuo tempore brumæ,
Quando mari fera sæuit hyems, & tristis Orion,
Quisquis & in toto celebrat Dyonisia regno
Nequicquam obseruans mulso, somnoq; sepultus,
Clàm regno profugit per tot discrimina ponti
Et rate transuectus Prutenica littora venit.
Haud mora lætitia procerum perfusa corona
Et quibus est populo dare regem summa potestas,
Quod se non solio tantum subtraxerit vltro
Carolus, immitis crudaq; tyrannide sæuus,
Verum etiam profugus patrijs excesserit oris,
Quò magis à reditu sint omni tempore tuti,
Insignes virtute viros & stemmate claros
In Daniam iubet ire feri per cœrula ponti,
Qui pietate grauem & famosum laudis honore

Christo-

Christophilum regem Sueonum de more reposcant,
Et regni diadema fuga, sceptrumq́ relictum
Sponte repræsentent, dominumq́ in regna reportent.
Rex iterum oblatos non aspernatur honores,
Et triplicis regni se regem gaudet haberi.
Hinc cultu instruxit decoratam diuite classem,
Imposuitq́ viros, Sueonumq́ citò appulit oram.
Accipiunt Sueones progreßi ad littora læti
Et pompa illustri regni in penetralia ducunt
Aptantes diadema comis graue sceptraq́ dextræ
Præsule solennis celebranti gaudia ritus,
Vpsala cui celebris cathedralem præstat honorem,
Totaq́ turba ruit diuersis gentis ab oris,
Et sub iure fidem iurando, Suecia præstat.
Hìc vbi præclari Stocholmica mœnia castri
Insita monte micant, ponti contermina ripis.
Sic tria iam longos Capiti diuulsa per annos
Regibus antè quidem parentia regna duobus
Vnius in regis coeunt caput, vnius omnes
Stant sceptro, veteris constricti fœdere nexus.
Interea Holsatiæ comes inclytus obsitus annis
Marte animoq́ ferox & regis auunculus vnus
In teneras lethi moriens concesserat auras.
Nec quicquam dubij suberat, quin Cimbrica tellus
Ad regnnm Daniæ, vt feudum regale rediret.
De terra Holsatiæ, sed enim contentio mota est,
Quem capiat dominum, cui iustè sanguine stirpi
Pareat, atq́ fidem comiti gens subdita præstet.
Fortè superstes erat tunc temporis inclytus Ottho
Qui comes illustri speculæ residebat in arce,

Stirpe Salingslebius, propè flumina nota Visurgis,
Masculei larga sed sexus prole beatus.
Hic quia masculei longinquo sanguine sexus
Proximiore gradu defuncto agnatus Adolpho
Iunctus erat iustum, feudi quoq; nobilis illum
Hæredem, Holsatiæ comitem pleriq; ferebant,
Rex cognatus erat materno sanguine tantùm,
Quem tamen ornari comitatu diuite tanto
Nobilium voluit latis pars maxima votis.
Scinditur in dubias procerum mens dissona partes,
Atq; abit inconstans studia in contraria vulgus.
Pars sobolis largæ prætextu temnit Othonem,
Inq; clientelam se regis plurima dedit.
Pars verò comitis lateri constanter adhærent,
Illius officij memores proauiq; abauiq;,
Quod domui Holsaticæ fortunæ turbine pressæ
Sæpè manu comites quondam exhibuere cruenta.
Vrbs iacet ad fines Vuagrorum fertilis oræ
Fonte salinarum sæclo celebrata priori
Quas Leo, pugnanti Solymis pro Cæsare in oris
Absentiq; procul patria tellure remoto
Saxoniæ princeps vi Martis ademit Adolpho,
Et sale concidit bullantes vbere venas,
Obstruxitq; cauos salso cum fonte meatus.
Huc tandem proceres numero coïjere frequentes,
Iuditium Feudi de conditione supremum,
Decisum eloquio multum solertis Arbnoldi
Qui dominum Feudi se iactans nomine pleno
Cæsaris assedit Lubimara procul in vrbe,
Audituri animis, vbi pacto hoc, dirimitur lis

Illustres

Illustres Comites agnato ſanguine iuncti,
Qui vulgo domini ſpeculæ vocitentur ab arce,
Quadraginta ſibi capiant tria millia nummûm
Ex auro conflata mero, quos priſca vetuſtas
Rhenanos ſolidos & adhuc nos more vocamus
Chriſtophilo cedant comitatus iura, viroſq;
Pro ſe quiſq; libens, & poſteritate nepotum
Et ſic compoſita lis ardua pace ſopita eſt.
Quas Mars tot bellis & tanto ſanguine fuſo
Anteà non poterat coniungere fœdere gentes,
Nunc vltrò coëunt & eodem principe gaudent.
Nam Slyæ gelidis regio contermina ripis
Ceſſerat extemplò Daniæ haud ignobile Feudum,
Holſatiæ verò tellus à Cæſare regi
Poſtmodo firmata eſt iurata lege clienti.
Grandia Chriſtophilus quoq; fratribus æra ſpoſpondit
Prædibus oppoſitis, vicibus ſoluenda futuris,
Quò Comes Holſatiæ ſolus dominetur in oris,
Ipſius & ſeri poſt fata ſuprema nepotes.
Iamq; fidem Holſaticæ diues regionis in aruis
Incola præſtiterat iurato nomine regi,
Haud mora ſe veterem deflexit ad Albidos vrbem,
Cui nomen tribuit ſaxo pugil inclytus Hama
A Starcatero Poliphemo cæde peremptus.
Incola nequicquam detrectat homagion vrbis,
Sed iurare fidem ſacra per myſteria verbi,
Hoc opus, hic labor eſt, & enim præſtare recuſant,
Moribus antiquis innixi & iuribus æquis.
Quæ ſtirps Holſatiæ fuerat largita benignè
Ciuibus Hammoniјs, ſeriſq; nepotibus olim.

Rex

Rex placidè aſſenſit, maiorum infringere iura
Dedecus eſſe ratus, Daniæ ſe in regna recepit.
Poſtmodò magnifica ſpatioſa per æquora claſſe
Inuectus, Sueonum Mauortius arua reuiſit,
Vt populo leges, ius, iuditiumq́ miniſtret.
Hic apud impuram Manochorum forte cateruam
Carolus à tergo profugus dum regna reliquit.
Argenti maſſam, & tellure recluſerat aurum.
Hic vbi Stockholmæ iacet inclyta regia ſedes
Chriſtophilus tantis inhians poſt terga relictis
Diuitijs, Monachos verbis compellat amicis
Vt ſibi theſauros monſtrent tellure recluſos.
Illa negare cohors primum poſt voce ſeuera
Atq́ minis compulſa argenti pondus & auri
Millia multa recens excuſa numiſmata prælis,
Aurea vaſa, cyphos, & ſculpta toreumata ſignis
Detegit, & regi tellure recondita monſtrat.
Rex hilaris gazam latebroſis eruit antris,
Et nudam Monachis ſedem vacuamq́ reliquit.
Fortè recurrentis ſub eodem temporis anno
Pontificis ſummi legatus & ore diſertus
Iniuſſu regis Suecorum iugera luſtrat,
Ritibus inſignis, quibus indulgentia Papæ
Vim dederat ſacram ſoluendi crimine ſontes.
Præconi oblatis nummis, qui crimina ſoluens
Totius regni ſpatioſa per arua per vrbes
Argenti multum, vimq́ accumulauerat auri,
Et grandi fidei dubios emunxerat æres
Totius Europæ paßim per regna per vrbes
Prætendens ſanctè, collectum largiter iri

Huns

Hunc tantum censum, quò sic solaria pendi
Annua militibus poßint qui pro grege Christi
Arma ferant contra Iessæi seminis hostes,
Quod si larga manu nummos plebs ingerat arcæ
Sedula, mox horum audito clangore corusco
Supplicio accisas tenebrosa valle morantes.
Ad superos animas veterum remeare parentum.
Vt videt ergo suos vacuos sic velleris agnos
Tonderi Rex ipse sibi de vellere tonso,
Vt domino, partem, Romanæ à præsule sedis
Postulat æqualem tribui, quod & ipse furentes
Non procul à Sueonum residentes limite gentes
Infensos Christo, satagat cohibere dicatis.
Hinc sibi corrasis Sueonum per rura per vrbes
AEquè ac Pontifici nummis opus esse profatur.
Sed sacer Antistes cœlestis clauiger aulæ
Nequicquam census fuit auctus parte retenta,
Quam vafro Sueonum regno corraserat astu.
Namq; vbi siculis & mercatoris auari
Mercibus insertum peregrinis præco Marinus
Ad tua Nornbergum rutilantia mœnia saxis
Axe quadrigarum trans æquora publica Lunæ
Portari sibi, clam cunctis, vt & ipse putaret,
Spectatè satis, & prudens prospexerat astu.
Nescio quæ pullo vultus velamine nupta
Agglomerata cohors equitum, medio æquore campi
Prosilit, & forti bene onustis vecte quadrigis
Excutiunt merces, tum stupea vincula nodis
Dissoluunt, validis excisa bipennibus, arcta,
Inclusasq; sacras corrasas fraude dolisq;

 Diripiunt

Diripiunt gazas, & deprædantur opimas,
Ausonio Banni nequicquam fulmine moti
Christophilus vero duplicis sic munere quæstus
Auctus ouans regno, regimen post terga relinquens
Magnatum Daniæ rursus remeauit ad oras.
Post celebri regni pompa se finibus effert
Et veterem populi Vuilsorum transit ad vrbem
Hauela pisciferis quàm præterlabitur vndis
Marchia clara tuam, quo Rex sibi sanguine iunctos
Illustresq; duces vicinæ conuocat oræ,
Et graue concilium tacitis de rebus habebat.
Quando huc transierat, celebrem diuertit ad vrbem
Quam dux Rugorum Lubemarus condidit olim,
Nomen at æquoreæ capitis nunc fœderis Ansæ
Obtinet, hunc ciues celebri excepere paratu
Dumq; parum veteri rex fessus in vrbe moratur,
Excubias ciues & in vrbe frequenter agebant
Per vicos paßim nocturnas atq; diurnas,
Complentes vigiles armato milite vallum
Non veluti hospitio diffidant regis amici,
Insidiasuè truces metuant sibi fortè parari
Sed quò cum famulis paßim circumdatus armis
Tutior incursu vulgi rex inclytus esset:
Nam cupidus rerum vulgus plerumq; nouarum
Cum sese insuetæ miscet temerarius aulæ
Discordes excire solet plerunq; tumultus.
Rex igitur lateri seniori consule cinctus
Spectatum, fuerant visu quæ digna, per vrbem
Exspatiatus, vbi se tanto milite cingi
Cernit, & excubijs sic nocte dieq; tueri

Risit

Risit, & excubias est ludificatus inanes
Inde per Holsatiæ digressus diuitis oram,
Vixq; redux Daniæ riguis consederat aruis
Participes vrbes sanciti fœderis Ansæ
Mox oratores virtute fideq; vigentes
Vrbis ad Hafniacæ celeberrima mœnia mittunt,
Qui salis æquorei seros præscripta per annos
Integra magnifico regis stabilita sigillo
Obtinuere suis, & nutu, iura, benigno:
Deinde resarciri sibi vi data damna reposcunt
Multa mari perpessa vago & direpta carinis.
A Myaparonum per pontum gente rapaci
Rex, quia quàm regni Daniæ subijsset habenas
Anteà, tanta mari perpeßi damna fuissent,
Has sibi monstrabat nulli curæ esse querelas,
Si tamen æquoreæ de certo authore rapinæ
Constaret, retegant, pro tanto crimine pœnas
Sumpturum grauiter se serius ore profatur,
Et quia complures populatum classe per æquor
Hactenus ex varia conflati gente vagentur
Deturbare mari hos & tutum reddere nautis
Maiori Daniæ sibi regi postmodò curæ
Affore promittit: legati pectore læti
Digreßi ad proprios tandem rediere penates.
Pòst lis inueterata quidem & contentio grandis
Quæ suspensa diu iam plures hæserat annos
Expedienda Rota Romani præsulis aulæ
Inter honorificos summa pietate virentes
Trauifluæ Mystas cathedræ veterisq; Suerinæ
Et patrum Luneburga tuam populosa, coronam

 Ob

Ob præscripta salis dimensa negata Salinis
Debita præsulibus veteri de more duobus,
Arbitrio laudi regis dirempta quieuit,
Hìc vbi cœnobium puri stat in æquore campi
Interea Sueones absenti rege tumultus
Tam proceres regni, quam mobile vulgus agebant.
Nobilibus doluit, totis & habebat amarè
Visceribus, sibi Dannigena de sanguine cretos
Indigenis, patrij præfectos arcibus arui,
Præpositos regni totius honoribus esse.
At fremere inconstans animis variabile vulgus
Deq; absente queri, rabioso murmure rege,
Et quoniam rarò regni penetralibus adsit
Aut præsens, si quando tamen citò se efferat aruis
Oppreßis malè præstari ius, peius & æquum.
Omnia præfectum scrupulosa negotia nutu
Arbitrioq; regi, vænalia, iusq; bonumq;
Tum regni gazas, argenti pondus & auri
Immensum, toties regali classe reuectum
Nec scio quæ plura effrenis mendacia linguæ
Prætendere viri, quibus icti fœdere nexus
Iurataq; fide decedere posse putabant.
Rex fama grauiter tam consternatus acerba
Principijs obstare mali, flammisq; tumultus
Se parat, & ferro tantos componere motus,
Instruit armigeram fluitantem littore classem
Imposuitq; viros, tormenta glebosq; penumq;,
Multaq; nautarum quæ claßicus exigit vsus,
Præcipuè insignem comitatum ex flore iuuentæ
Nobilis Holsaticæ, lectum claßi inserit amplæ,

Instructum

Instructum famulis, armis, telo, atq; Caballis,
Iamq; ferox animo ventis dare vela iubebat,
Et recta rabidi spatiosa per æquora ponti
Inuehitur frendens, mox salua classe virisq;
Suetica periuræ contigit littora gentis,
Vt videt à triplicis dilapsos fœdere regni
Infregisse fidem periuros atq; rebelles
Degeneres Sueones, & signis Martis aperti
Aërè sublatis Danicis obsistere habenis.
Atq; palam regno regem prohibere minantes,
Acrius attonitus rex sæua efferbuit ira,
Et sua produxit spatiosis agmina ripis,
Conseruisse manus cum lapsis fœdere gaudens,
Instruitur patulis acies Mauortia campis,
Cominus & ferro pugnatur vtrinq; corusco,
Horrisono explosis miscentur verbere cannis
Igniuomæ glandes, & plana per æqnora serpunt,
Exoritur stillans effuso sanguine strages
Horrida, sæua, diu victoria constitit anceps:
Tandem Danigenæ superati vulnere & armis
Succumbunt, Sueones palma potiuntur ouantes.
Tum verò profugos sectantes cæde trucidant
Dannigenas miseros, aut captos carcere claudunt,
Vt paßim Danicas squallentia rura cohortes
Corpore metiri cernit, mucrone necatas,
Rex abit & calces ostendit prouidus hosti,
Et sacrum ad claßis rectà contendit asylum.
Protinus insequitur vulgi numerosa caterua,
Omnibus vna fuga mens consuluisse saluti.
Vt tetigisse rates iam littore fortè solutas

Copia nulla datur, gelido pars flumine mersi
Se nando faciles puppes contingere tentant,
It labor in cassum, quibus haud globus, ignis & ensis
Interitum poterant pugnis inferre cruentis,
Abstulit æquor edax & funere mersit acerbo.
Audisses miseros vlulatus, murmura, planctus,
Et gestus tremulos vidisses æquore sparsos.
Maxima continuò pars gurgitis occidit æstu,
Altera iactando per salsum brachia pontum
Enatare studet, littusq; reuisere tentat,
Pars submersa caput tenus & lachrymabile collum
Illisos regerit fluctus manibusq; leuatis
Exspuit ore animam discerpta voraginis æstu.
Rex tamen Vpsaliæ fani cathedralis honore
Insignem mystam medio certamine captum.
Auexit secum Daniæq; adduxit in oras.
Ast vbi cognouit mystæ penetralia cordis
Dedita tota sibi donatum munere missum
Fecit & ad charos iussit remeare penatos.
Tum vero Sueones periuri pectoris æstu
Antiquum patriæ Carlum penetralibus optant,
Mox Borußiacas, vbi tunc consederat, oras
Delectos proceres oblatum sceptra coronamq;
Vnanimes mittunt, qui regem in regna reposcant.
Annuit ille quidem, sed enim pòst deinde reuersus
Et sibi commissas regni moderatus habenas
Vt videt infido, animos, & pectora vafris
Plena dolis Sueonum, nec stare fideliter olim
Quæ sibi de regno dederant promissa recepto
Perfidiæ populi & sceleris pertæsus iniqui

Imperij tandem se sceptris abdicat vltrò
Constituens satius priuatam degere vitam.
Præsul at Vpsaliæ dimissus carcere pridem
Munifici regis memor & candoris aperti
Temporis interea sibi nil reliquum esse putabat,
Quin manibus pedibusq; & tota mente laboret,
Sollicitet, moneat, moueat, precibusq; fatiget
Immemores fidei proceres vt pectoris iris
Sedatis regem summa pietate verendum
Christophilum sibi concilient, regnoq; reposcant,
Sed fuit illud opus frustra, vaniq; laboris
Auulsos animos antiquo fœdere iungi
Post vbi Christophilum cognouit Martius armis
Affectum tanta Suecorum clade per arua,
Ecce Gerhardus equis & denso milite septus
Per freta, per rapidi piscosas Albidos vndas
Traijciens rectà Holsatiæ contendere ad oras
Prædibus à fratris solidorum millia poscens
Quadraginta sibi pacto soluenda recenti,
Cum ius Holsatiæ regi iam cesserat olim.
Hi quia non adeò poterant citò cogere nummos
Ipse Gerhardus adit castella arcesq; propinquas
Holsatiæ, hæredem quoq; se terræ esse profatus.
Rex igitur fratris pactorum vindicis iram
Sedatum, Holsatiæ salebrosas contigit oras.
Et citò magnatum conuentus indicat vrbe,
Quæ sibi de fragili nomen sortita carina est
Quò grauiter questum, sibi de non ære soluto
Confidens animi & præstans virtute Gerhardus
Se quoq; contifero comitante satellite sistit,

Et ſibi pacta lui pro iuris parte virili,
Aut partem cedi regionis poſcit auitæ
Rex animum fratris renouatis prædibus explens
Pòſt vicibus paribus luiturum ſe, æra ſpoſpondit.
Interea patria Theodora Duciſſa reuerſa
Defuncti vita Holſatiæ ducis vxor Adolphi
Ad ſponſalitij fundi ſe rura recepit
Hic vbi ſtat vetus arx Reinoldo condita vallis
Qua mare piſcoſo miſcetur fluctibus Eydræ.
Dumq; per Holſatiæ telluris iugera tranſit,
Erneſto comitata, ſibi tunc ſanguine iuncto,
Qui ſeſe Honſtenio comitem de ſtemmate natum
Iactabat, ſibi nequicquam telluris amicæ
In fundis metuens à claro ſanguine nato
Nobiliore viro Holſatiæ, cui campus & ala
Nomen habere dedit Benedicto, viribus impar
Illuſtris mulier campo infeſtatur aperto:
Nam ſibi præ reliquis comitem Benedictus auebat
Abductum tradi vel ſacras iuret ad aras
Quod præfinito ſe ſiſtere tempore vellet
Ipſe comes, quamcunq; vocet Benedictus in vrbem,
Vt tandem redimat ſe captum munere lytri.
At Theodora ferens grauiter ſcelus illud iniquum
Conqueritur miſſo legato ſupplice regi,
Grande nephas referens, ſcelus eſſe & morte piandum,
De tota quondam meritam benè gente Duciſſam,
A qua rex teneris cum fratribus altus ab annis
Affinem regis, per regia rura meantem
Impingi telis mulierem, viq; coactam
Illuſtrem comitem prædoni cedere captum;

Quod

Quod ſi nulla animo veteris ſtat gratia facti
Communi ſaltem regionis pace fruatur.
Et rex imperij pro maieſtate decora
Mandet vt illuſtris clauſtris ſoluatur iniquis,
Inq; pedes liber comes, illi ſanguine iunctus
Carcere proſiliat peregrinis hoſpes in aruis.
Rex viduæ precibus demulſus & ipſe nefandum
Dedecus eſſe animo ſimulans, patriæq; ſibiq;,
Conſtrictum comitem dimitti carcere iußit.
At regis ſenſus Benedictus nouerat imos
Nec prius is tentum clauſtris dimiſit inanem,
Quatuor ac ſolidum conuenti nomine lytri
Millia pendiſſet redimens comes ære ſalutem.
Inde diu non poſt elapſo ſubſtitit anno
In ſponſalitij caſtri Feudalibus aruis,
Sed pertæſa ſoli, patrias remeauit adoras,
Niclaum à patrijs præclaro ſanguine cretum
Conſtituens Theodora ſagax, qui præſes in arce
Subducta reditus reddat ratione quotannis.
Aſt vbi ſe luſum cernit comes eſſe Gerhardus,
Nec quicquam ſtari ſibi pacto prædibus ære,
Ilicet implacidus furibunda accenditur ira,
Et freta trans Albim conducto milite denſo
Traijciens iterum Mauortius aduolat aruis,
Holſatiæ populos paßim populatus & agros,
Immemor officij quoq; ſub iuuenilibus annis
Accepti, viduæ Theodoræ hoſtiliter arcem
Oppugnat, lautisq; furens graſſatur in aruis.
Chriſtophilus fratris conniuens conſcius armis
Commotos ſimulat ſeſe ignorare tumultus.

H At

At comes interea regales occupat arces,
Hanrouiam, propè sæua tuos Dietmarsia fines
Exstructam, nunc Rantzouiæ quæ subdita stirpi est,
Et quæ, Primslao superato rege potenti
Cæsaris auspicijs, celsa sub rupe, Luderi
Condita, sortita est deuicto nomen ab hoste,
Tum cui Gottorum pagus propè Slyidos amnem
Nomen habere dedit, validis sibi subijcit armis
Principio clemens populares vendicat auras,
Affectuq; sibi vulgus, deuincit amico,
Præcipuè Marsos, qui propter flumina Storæ,
Et per Vuilsorum residebant pinguia rura,
Et cuius scrobibus distincta palustribus arua
Irrigat Eidra maris commixto gurgite gentem:
Hi dominum vnanimes agnoscunt sponte Gerhardum
Nobilium contrà totus Mauortius ordo
Obstitit, obsequium comiti præstare recusans,
Quandoquidem regi iurato numine soli
Antè fidem dederat, cui ius ditionis opimæ
Cesserat ipse comes, fidei iussoribus æris
Iam pridem pacti, pro tanto iure, receptis.
Nec mora legantur, qui cœpta inimica Gerhardi
Christophilo referant regi auxiliumq; reposcant.
Tum rex approperans Vuagrorum contigit arua,
Hic vbi victrici sub rupe arx eminet alta,
Et sub prætextu fratrem accersiuit honesto
Ad se præstantem belli virtute Gerhardum.
Vt venit inuitus regredi prohibetur ab arce,
Non vt captiuus, sed enim custodibus aulæ
Circumseptus erat, ne quò dilabier arce

Clam profugus poſſet, prius ac cum rege viciſſim
De pacto ſibi iam dudum tranſegerat ære.
Poſtmodo Marſchalci ſummo vice regis honore
Holſatici per rura ſoli eſt decoratus & arces.
Rex Daniam repetens bellum meditatur in Anglos,
Cauſa grauis ſuberat quia vi ferroq; proterui
Præfectum cui rex terræ medio æquore fixa
A glacie Arctoa ſortitæ nomen habenas
Tradiderat diro confoſſum vulnere quondam,
Et medio tulerant aduecti claſſe feroces:
Adde quod acceßit renouatæ occaſio litis,
De veterum grandi reſtanti pondere nummum.
Quos proauo Henrico materno ſanguine regi
Coniuncto comiti, lapſis Eduardus ab annis
Olim debebat, quando victricibus armis
Militiæ ſtudium non gratis præſtitit Anglis.
Et validis Gallos vicinos contudit auſis,
Illorum capiens regem medio agmine pugnæ,
Et ſupplicem ante pedes Eduardi poplite ſiſtens.
Huic quia tanta vnquam ſtipendia ſoluere nollet
Anglia diues opum, rex vi, quod ſæpius vltrò
Impetrare nequit, iubet extorquere Britannis
Inſtruit armigero completam milite claſſem,
Immittitq; mari, tum quasq; per æquora ponti
Anglorum naues velis contingere poßint,
Has ſpoliare iubet direptis mercibus omnes,
Quod niſi ſe dedant Dannorum claßibus vltrò,
Mercibus expoſitis capiant nauesq; virosq;.
Hæc lis Teutonicæ, quia magna negotia mercis
Anglica tractabat diuerſa per oppida, genti

Plurima damna dedit, nec enim vagus institor hospes
Teutonica tellure satus, per rura pererrans
Anglica mercatum, paßim solummodo partis
Mercibus exuitur, quin fœdo carcere clausus
Cogitur & merces luere & grauis ære salutem,
Postea in immensum successu temporis aucta
AEquè damna mari dedit occurrentibus Anglis.
Tandem Mastricij Brabantæ gentis in vrbe
Vndiq; dirimitur sancito fœdere pacis
Hinc Myoparones pontum dimisit in altum
Aduersus Sueones solenni fœdere lapsos,
Et memor acceptæ iam pridem vulnere cladis
Famosos iubet ire citò spatiosa per æquora nautas,
Vt quoscunq; viros pelago deprendere poßint,
Qui regno importent Sueonum quocunq; locorum
Subsidium, spolient, mutilent, nautasq; ratesq;.
Ast illi immemores mandati, classe feroces
Deijciunt quoscunq; datur superare facultas,
Seu regno importat, seu nauita præterit oram.
Deripiunt, spoliant, sine quo discrimine gentis.
Fortè Lubecenses, præciosis rebus onustæ
Occurrere duæ, Sueonum de ruribus vna,
Altera de Rigis spatiosa per æquora naues.
Quas Myoparonum violenter nautica turba
Deijcit, & clausas merces prædatur opimas:
Institor ablatas sibi merces Rhetore misso
Conqueritur regi, sed vana querela precesq;
In ventos abiere leues, merx quippe rapaces
Per varias distracta manus partita latebat,
Postmodo subsidium Sueonum transmittit ad arces,

Quas

Quas Rex fautrices sibi adhuc seruauerat olim,
Gens vbi deficiens leuior surrexerat armis
Et regem Sueonum victrix exegerat aruis
Militia expertes homines mare classe prementes.
Hi cum militibus virtute tuentibus arces
Coniunctis animis coëunt, & viribus æquè
Excutiunt castris valida vi Martis Iuarum,
Nomine qui Carli fautrices cinxerat arces
Obsidione graui, profugumq; per æquora turbant.
Nec mora tanta fugæ probra sarciturus Iuarus,
Insigni virtute manus, & fortibus ausis
In Daniam recta numeroso milite tendit,
Et cum rege palàm, volitantibus aëre signis
De summa imperij Sueonum confligere gaudet.
Christophilus vero maiorum exempla secutus
Vt videt herbosis Daniæ succedere campis
Periuros Sueones expansis aëre signis,
Non minus instructo spatiosis agmine campis,
Et turmis equitum validis occurrit Iuaro,
Contudit infidos turmis victricibus hostes,
Et plerosq; feros mactatos strage peremit,
Quam plures capiens redimentes ære salutem.
Inde per Holsatiam celebrem rex lætus ad vrbem,
Qua sese exonerat Trauæ fons piscifer vndis,
Præsulibus comitatus abit tribus, atq; Gerhardo
Nobiliumq; virûm densa coeunte caterua,
Vt tandem Sueones intercedente senatu
Præsulibusq; tribus, Daniæ cum rege potenti
Exutis armis sancirent fœdera pacis.
Octo dies Sueones rex expectabat in vrbe

 Tempo-

Temporis interea, se plurima damna tulisse
A Myoparonum sinuosa per æquora turba,
Institor exhibita membrana supplice regi
Conqueritur precibus dimiße, damna rependi
Obsecrat, & merces taxatas ære refundi.
Rex quia mitis erat, nec enim succrescere gazas
Exitio alterius regales æquus auebat,
Supplicibus votis clementes præbuit aures,
Damnaq; legitimo taxari pondere nummum
Ilußit, & excussa damnum ratione datorum
Millibus est marcis transactum quinq; viginti.
Et quoniam in promptu tantos corradere nummos
Illicet haud poterat, pro pacta clade luendos
Ciuibus indigenis perpeßis damna Lubecæ
Vrbem cum castro ceßit vice pignoris vltrò,
Quæ sibi de fragili nomen sortita carina est.
Millia quinq; tamen transactis insuper addant
Et ius Rantzouio redimant quod competat arcis
Et sic legitime pro pacta clade fruantur
Iuribus vtentes, vice pignoris arcis & vrbis,
Millia marcarum dum rex luat vsq; triginta
Quando velit castrum redimens vrbemq; virosq;.
Protinus accelerans præsenti rege senatus
Chilonijs vrbis dominis parere Lubecæ
Iureq; iurando quo deditus antea regi
Laxato, mox consulibus iurare iubetur.
Postmodo præfecto, quem constituere Lubeci
Iurauere fidem circum grex accola fundis.
Hæc cum Trauicola dum rex paciscitur vrbe,
Ecce procellosi longinqua per æquora ponti

Nauibus

Nauibus aduecti tandem applicuere Lubecam
Tempestate moram caussantes, stemmate clari
Prognati Sueones procerum delecta corona,
Plurima conditio hinc confertur & inde salubris,
Sternitur & cupidæ via concors plurima pacis
At labor in cassum studio manauit inani.
Stat Sueonum stabilis procerum sententia mentis
Imperij solio Carlum priuare decoro
Nolle, nec extorrem, veluti rex ipse petebat,
Eijcere inuitum regno, nisi cederet vltrò.
Rex metuebat enim, nec opinio fortè fefellit,
Si regno exutus patrijs hæreret in oris
Carolus, & Sueones, gens lubrica, mobilis, excors
Nec fidei seruans, priuatum regis honore
Quotidiè Carlum, rerum studiosa nouarum
Cerneret ante oculos, si occasio fortè daretur,
Rursus ad antiquum descisceret improba regem
Sicque infecta re pacis disceditur vrbe.
Et quia deficerent speratæ fœdera pacis,
Rex scelerum vindex tantorum efferbuit ira
More furentis apri, manet alta mente reposta
Fracta fides populi, spretique iniuria sceptri.
Contrahit inde nouas insignes Marte phalanges
Militis, atque equitum glacialis tempore brumæ,
Quando viæ niuibus coopertæ, & flumina passim
Marmoreo constricta gelu, quibus vndique possit
Inuia transiri per saxea claustra viarum
Et recta Sueonum populosas tendit ad oras
Vt non sperantes boreali frigore brumæ
Agminis incautos tanto stratagemate cinctos

Funditus

Funditus opprimeret, quàm vulgus ad arma recurrat.
At Sueones oluere dolos, & milite denso
Occurrere vias penetrantibus hostibus arctas:
Tum quia rex agmen medijs producere campis
Non poterat, iustæq; acie confligere pugnæ
Rupibus extensis, & acuto calle viarum
Implicitus, versis tandem est retrocedere plantis
Et dare terga graui perpessa classe coactus.
Occubuere neci quingenti sanguine partim
Ingenue nati, partim sine nomine vulgus.
Tempora circiter hæc quoq; clari stirpe Lubecam
Introijere duo comites à Cæsare missi,
Mons quibus & dederat cognomen lucifer ales,
Ex his alter erat præsul venerabilis vrbis,
Insignis veteri monumento & funere Drusi,
Qui comiti insinuant iussum imperiale Gerhardo
Iuditioq; citant, vt causam dicat in vrbe,
Quod sponsalitijs fundis spoliauerit olim
Immeritò, viduam Theodoram fortis Adolphi.
At comes insontem purgans se à crimine culpam
Transtulit in regem, qui pactos pendere nummos
Detrectans damni perpessi præbuit ansam.
Rex igitur viduæ sortem miseratus acerbam,
Dum procul Holsatia patrijs consederat aruis,
Porro octingentos solidos pro dote quotannis
At tunc continuò pro passa clade ducentos
Et duo dependi solidorum millia iussit.
At comes haud quicquam summo Viceregis honore
Totius Holsatiæ fœcunda per arua potentis
Contentus, terræ dominus præsumpsit haberi.

Protinus

Protinus indicta solenni luce Phrysones
Conuocat Eydra ferax quorum irrigat arua colonos,
Rureq; vicinos habitantes vbere glebis,
His sibi monstrato regis diplomate fratris.
Deiurare fidem verbis persuadet amicis.
Ast illi obsequium comiti præstare fidele,
Vtq; soli domino minimè parere recusant.
Tanta amplexa virum est popularis gratia vulgi,
Quam magis atq; magis meritis sibi fouit amicis.
Nec quicquam grati, qui sanguine gentis equestri
Sese iactabant prognatos, præstitit vnquam
Semper eis rigidus factis aduersus & asper
Exstitit exitium potius, quam commoda quærens
Attamen exigui pòst lapsu temporis aula
Discors allatum est regis diploma priori.
Sicq; hominum dubiæ subrepsit opinio menti
Tantanè cœpisset subitò mutatio regem
An vero diploma prius sub fraude latenti
Ficticium cupidas vulgi manasset in aures.
Sed tamen innixum comiti pòst vulgus adhæsit.
Rex vbi mandati postrema facessere sensa
Nolle rebellantes resciuit sponte Phrysones.
Sistere. plebæos truculenta strage tumultus
Constituit, validasq; manus mercede coëgit
Militis, adiutus nummis, armisq; virisq;
A sibi vicinis coniunctis fœdere Martis
Vrbibus, irriguus quarum vnam perfluit Albis
Altera nauigijs celebris per flumina Trauæ
Armigerasq; manus expansis aère signis
Aduersus fratrem producit in æquora campi,

Et ſocios belli dilapſos rege Phryſones
At comes ad Marſos ſe cinxerat vrbe paluſtri
Et ſcrobibus fiſſa madidis tellure latebat.
Hic vbi Vuilſorum propè Storæ labilis amnem,
Poſteritas & adhuc fœcundis conſidet aruis.
Hos ſibi tam meritis populos deuinxerat arctis
Vt non horruerint vnquam capitale periclum
Mortis adire leuis, propriamq; effundere vitam,
Pro comite illuſtri, ſi rerum poſtulet vſus.
Aſt vbi diffidens ſocijs, regalibus armis
Se minus eſſe parem ſpatioſa per æquora cernit,
Clam ſocijs gelidæ per opaca ſilentia noctis
Transfugit & veterem trans Albim migrat ad arcem
Rex ægrè agricolas compeſcuit enſe rebelles
Contritam renouare fidem, ſic gratia vulgi
Ferbuit in comitem, memor & fiducia facti.
Holſatia profugus tandem tellure Gerhardus
Nil minus abſtinuit prædis, pelagiq; rapinis,
Nec mora caſtellum propè littora curua Viſurgis
Struxit, & omnigena collectam gente rapacem
Colluuiem impoſuit, ſceleris capitalis aſylum.
His ſocijs ſeptus diuerſa per æquora ponti
Prædatur quaſcunq; datur contingere naues:
Præcipuè Hammoniæ ſuffarctas mercibus vrbis,
Et quæ trans pelagum portantur opima Lubecam.
Namq; his præ reliquis grauiter ſuccenſuit vnis,
Iam pridem quod erat comitatu exutus auito,
Quando miniſtraſſent regi nummosq; virosq;
Quin etiam patrij prædatur in æquore campi,
Et licet expertem per Vueſtphala rura pericli

Conductum

Conductum dederat donatus munere saluum:
Nil minus ipse tamen pòst mercatoribus aufert
Innumeros pannos, fidei immemor arce recondens
Delmenhorstiaca, prædasq; exercet opimas:
Esse Lubecensis, quiq; incolit Hammonis vrbem
Mercatoris ait merces, cane peius & angue
Quos odisse refert, & apertos intimat hostes.
Interea senior rex Carolus occidit annis,
Er rursum coeunt studia in contraria Sueci:
Pars Daniæ regem, quo defecere reposcunt,
Maxima pars reprobant generoso stemmate nati,
Deq; suo regem poscendum sanguine censent.
Ergo per appositum tempus ratus esse gerendi,
Quo iamdudum animo fixum immotumq; sedebat,
Christophilus mercede manus conduxit ad vrbem
Nauigijs celebrem & piscosi flumine Trauæ,
Imposuitq; rati pòst densa classe profectus
Incolumis tandem Suecorum allabitur oras.
Occurrunt subito Sueones & ad arma reclamant,
Moxq; aditu prohibere student, rex acrius instat,
Et feruens animo, tumidos inuectus in hostes
More furentis apri, multos dimisit ad orcum
Ipse manu, frendens ad vtrumq; paratus & aptus,
Aut reparare comis regni diadema decoris
Fortiter aut pugnans famoso occumbere lætho.
Sed quamuis strages commissa sit aspera pugnis,
Tincta cruore frequens, victoria qua stetit anceps,
Rex tamen occisis aduerso Marte magistris
Agminis & fuso truculento milite lætho
Succubuit, victusq; rates subit æquore vectus,

I 2 In

In Daniamq; fugit, belli pertæſus iniqui
Fœdifragi Suecis regni diadema relinquens,
Poſtmodo nec rurſus truculentis viſus in aruis.
Dum procul Holſatia per flumina cœrula ponti
Chriſtophilus Sueones impugnat longius armis
Immemores fidei, comitem reuocare Gerhardum.
Qui vicina Eydræ coluerunt arua Phryſones,
Quod ſi nauigijs vicum remearet ad amplum
A domibus qui nomen habet, cui fluctibus æquor
Alluit atq; iterum biſſenis defluit horis,
Totius fieret dominus regionis ad Eydram.
Ergo comes ratibus præfixas appulit oras,
Cœpit & oblatas vltrò ditionis habenas,
Se quoq; prætendens hæredem gentis auitæ.
Rex vbi cognouit fratrem redijſſe Gerhardum,
Et dominum clauſtris reſidere paluſtribus Eydræ,
Surgit, & indigenæ conſcribens militis agmen,
Auxilioq; ducis, duo qui bouis ora ferocis
Geſtat Alexandri quondam monumenta monarchæ,
Vi comitem exturbat capta ditione, Gerhardum,
Et ſibi fœlici ſubiecit Marte Phryſones
Authores tanti conuictos lege tumultus
Abſciſsis capitis ceruicibus enſe necari
Partim membra rotis collidi iuſsit acutis.
Aſt alijs noxam mulctatis ære remiſit.
Poſtmodo decrepitis belli pertæſus in annis
Pontifici ſummo facturus vota ſalutis,
Tempore qui patrum mos vanè inoleuerat olim,
Auſoniam parat ire ſenex caput orbis ad vrbem,
Quando ſacri imperij Fridericus flexit habenas.

Principe Saxoniæ Iano lectaq; caterua
Nobilium comitatus abit, quem fortè meantem
Per fœcunda soli Francorum vitibus arua
Inclytus imperij Cæsar Fredericus ad vrbem
Quam præter Tuberis resonis dilabitur vndis,
Excipit, & pompis augustam ducit in vrbem,
Atq; vbi de varijs sermonem rebus habebant
Rex sibi finitimos habitare palustribus aruis
Martigenas populos, genus insuperabile bello,
Omnibus infestum vicinis, robore Martis
Gentibus excellens reliquis, de stirpe Gygantum,
Nullius imperio subiectum, ait, acre, superbum,
Maiorum iactans se libertate feroci,
Hos petit augusti tribui sibi munere Feudi.
Immunes populos Cæsar dignetur in vnum
Constabilire sacra pro maiestate ducatum.
Annuit imperij præses moderator & orbis,
Participemq; precis regem dimisit amicum.
Inde pruinosas socijs comitatus ad Alpes
Christophilus superans prærupta cacumina montis,
Contigit Italiæ Saturnia iugera regni:
Tum quacunq; loci, villas transiret & vrbes
Magnificè acceptus fuit, & affectus honore.
Incolumis tandem per tædia longa viarum
Mœnia Dardaniæ subit vrbis, mille triumphis
Iam quondam celebris populorum totius orbis.
Sixtus Apostolicæ tunc gaudens sedis honore
Præsul erat summus, Christiq; vicarius vnus,
Qui regem Arctoë gentis, veterumq; Gothorum
In sacra syderijs decorata palatia gemmis

Excipit hoſpitio, & dubÿs conuiuia cœnis
Inſtruit, Attalicum dapibus redolentia luxum.
Colloquium interea varÿs de rebus agebant
Adhibito verbis linguarum interprete gnaro.
Præſulis Auſonÿ capit admiratio mentem
Sermonis Latÿ regem non eſſe peritum,
Nec ſtudÿs quondam tantum incubuiſſe Monarcham.
Triplicis attulerat ditionis munera ſecum
Scilicet halcces, quos Scandia rignit obeſas,
Et qui Noruegiæ capiuntur in æquore piſces
Non procul à Bergis, & quas dat Suetia pelles
Quadrupedum ingentis precÿ, quibus omnibus æquè
Pontificem donat, quàm qui de cardine nomen
Obtinuère ſacrum rex maieſtate coruſcus.
Et quoniam votum iam ſeris fecerat annis,
Ritè Paleſtini tellurem inuiſere regni,
Et Chriſti ſacrum manibus tetigiſſe ſepulchrum.
Præſulis abſoluit ſemidiui plena poteſtas
Chriſtophilum voto, ſed enim dependere nummos
Ad ſancti flatus ſtructuræ fana recentis
Imperat, & regem decoratum munere largo
Vrbe, triumphali pompa dimiſit amicum,
Ornauitq; roſa, veluti qui gente potenti
Et populis diues, Romano à rege ſecundus
Mœnia Dardaniæ præſens inuiſerit vrbis.
Dum rex Heſperia patrias remearet ad oras
Virtute Albertum celebrem iuuenilibus annis
Marchia, cui patrÿ parebat limitis arui
Magnanimo comiti, cuius rex fœdere lecti
Vxorem neptem raræ virtutis habebat,

Vt ſoceri patrem canæ pietatis honore
Motus adit, ſenioq; grauem cupido ore ſalutat.
Poſtmodo digrediens ad Rhæni littora venit,
Adſciſcensq; duces ad ſe Brunonis ab vrbe
Cui cupidæ dederat prænomen gratia pacis
Et Magnum capita inſigni taurina gerentem
Ruppinumq; Iobum comitem, fratremq; Gerhardum.
Horum conſilijs truculenti prælia Martis
Inter Agrippinæ cathedræ feruentia cleros,
Magnanimumq; ducem Burgundæ fertilis oræ,
Qui tunc ad gelidi ſpumantia flumina Rhæni
Obſidione graui cingebat mœnia Nuſſæ,
Compoſitis animis pacem ſancire parabat.
Sed labor in caſſum regis manauit inauis.
Dux regi grates tam pronæ mentis agebat
Muneribusq; domum caſtris dimiſit onuſtum
Chriſtophilus ſacro defeſſus itinere, tandem
Ad patrios redijt ſuperato calle penates,
Et reliquum vitæ, pertæſus Martis amari
Pòſt iam, decrepitis ætatis grandior annis
Transdare pacificis tranquilla per ocia rebus
Conſtituit, lapſo ſi tempore fortè daretur,
Quod neq; per cædes, neq; per vim Martis aperti
Hactenus haud vnquam ſtatum poſſet reparare.
Temporis interea Sueones nùm fortè puderet
Acciſæ fidei, veterisq; ad fœdera nexus,
Diſſidio exuto, concordes ſponte coirent,
Obtinuit natum, maiorem ætate Iohannem
Conſenſu procerum, Daniæ diademate cingi,
Conſortemq; chori Chriſtinam, ſanguine cretam

Saxoniæ

Saxoniæ illustri, claro genitore creatam
Ernesto, qui tunc Mysorum Marchio terræ,
Tyrigetisq; fuit celebris Lantgrauius oris
Connubio iungi nato, propriamq; dicari.
Albertus patruus sponsam deduxit ad vrbem,
Hîc vbi Ciscinis, exstructum mœnibus, oris
Rostochium Musis prope littora Baltica floret.
Innumeris comitatus equis, pompaq; corusca
Auratis tereti currentibus axe quadrigis.
Hinc maris horrisoni spumosa per æquora vecti
Magnifico, instructa regali classe, paratu,
Incolumes Daniam veniunt Aquilone secundo:
Mox vbi festa dies agitur regiq; recenti
Sponsa datur nuptum Christina, thoroq; locatur,
Et lauto Crœsi celebrantur gaudia luxu.
Albertus Dania patrias rediturus ad oras
Mœnia Trauifluæ deflexit ad alta Lubecæ,
Principe quem digno plebs excepêre paratu,
Et dubijs epulis conuiuia lauta parabant.
Dux quoq; sub gelidæ tenebroso tempore noctis
Lampadis accensis lychnis, facibusq; coruscis
Per spatiosa fori substratis æquora arenis
Præberi populo lusus mandauit equestres.
Exhibuitq; iocos vulgo spectante duelli:
Ipse quoq; insigni, rutulis cataphractus in armis
Nobilitate viro, spinis concurrit acutis,
Armatumq; virum properato turbine conti
Præcipitauit equo madidisq; inuoluit arenis,
    Postmodo Christophilus conuentus inclytus egit,
Hîc vbi Reinholdi sub limibus ardua vallis

Vrbs

Vrbs antiqua iacet, quam fluctibus irrigat Eidra,
Quadraginta viris octo, populiq; Magistris,
Thietmariæ saluo conductu rure vocatis,
Cæsaris his monstrat sacrum diploma potentis
Cui parere iubet, seq; hinc agnoscere regem
Legitimum patriæ dominum, quam corpus in vnum
Holsatiæ insertam, cum Storæ affinibus amni
Nomen habere sinant populosi illustre ducatus.
Prætendere viri Frederici insignia primi
Iura, quibus Mystæ cathedralis sedis alumno
Hic vbi Brema micat populosa Visurgis ad amnem,
Harduico, & sedis post successoribus huius
Præsulibus Feudi dominis parere iubentur
Postquam Ditmariæ comes vltimus occidit ense:
Huic se non aliis & adhuc parere fatentur
Quam cathedræ illustri Bremensi, cuius in aruis
Dietmariæ bibulis & adhuc considere constet
Præfectum, quo non animo desciscere certum est
Dum calet illorum circum præcordia sanguis.
Rex inferre iubet, comitis post fata Rodolphi,
Dithmariæ populos diuerso temporis æuo
Cognouisse duces diuersos, quippe secundi
Tempore Vuoldmari generosi sanguine Dannis
Post comiti Holsatiæ subiectos, sæpe relapsos,
Nunc patriæ dominum vanè prætexere clerum
Sed quia Diethmarsis sic stabat opinio menti,
Vt Daniæ sceptris vltrò se dedere nollent,
Rex interstitium non vno longius anno
Consilio procerum pepigit cum gente feroci:
Interea reputet studiosa mente salutem,

K Et

Et regi Daniæ ſe prono pectore dedat.
Hinc propè Chiloniam tendens rex ſubſtitit vrbem
Sleſuiciæ Holſatia qua ſcinditur amne, ducatus
Rex vbi nobilium tota præſente corona
Henningum inſimulat ſceleris, fandi atq; nefandis
Fertile cui pratum dederat cognomen auitum,
Hic quando expenſis hypothecæ nomine marcis
Millibus, & regi numeratis quinq; viginti
Præfectus Tundram validam poſſederat arcem,
Agricolis nares & trux præciderat aures
Heu ſcelus infandum quoſdam ſine crimine culpæ
Carnificis perimi ferientis iuſſerat enſe.
Ad placitum extortos quia nollent pendere nummos.
Filius Henningi quoq; Vuolffius vbera cultro
Abſcindi iuſſit mulieri, quippe coacta
Detracto propriæ ſoboli pia lacte tenellæ
Noluit ipſius gnatum lactare mamillis.
Ergo Chriſtophilus meritò commotus ad iram
Ob ſcelus infandum, fortunis exuit amplis
Poguitium, caſtrumq; hominis vaſtauit opimum
AEquauitq; ſolo, Vuernam, procul ipſe tyrannus
Finibus à patriæ Polabas conceſſit in oras
Principis Alberti ſperans per vota ſalutem.
Nil valuere preces, vario tentata labore.
Gratia per ſobolem, per amicos, ſanguine iunctos
Nil iuuit, labor in caſſum manauit inanis.
Sic tandem exilio curis confectus & annis
Guſtrouiæ teneras vitam exſpirauit in auras.
His etiam pleroſq; vocans rex fortè diebus
Nobilitate viros celebres adſciuit in arcem.

Cui mons præruptus dedit & victoria nomen,
Qui debere sibi sortem cum fœnore regem
Conquesti fuerant ratio est subducta libellis
Millia sunt inuenta quidem numerando ducenta,
Et quadraginta marcarum millia quinq;
Fœnore commixto sorti, rex concitus ira
Vt cernit numeris excedere fœnora sortem
Pollicitus sortem luiturum fœnora nunquam
Postrema Holsatico populo hæc monumenta relinquens
Rursus ad vndifluæ Daniæ se contulit arua,
Pòst vbi dispositis prudenti pectore rebus
Quas post fata ratas suprema volebat haberi
Cum finem vitæ sentiret adesse propinquum,
Corpus & assiduo grauiter languescere morbo
Commendans animam cœlo, corpusq; sepulchro
Imperij sceptris, vita saturatus & annis
Rex, vt homo, vitæ mutauit tempora letho:
Et placidè tenues animam exspirauit in auras
Corpus in vrbe Roë singultu totius aulæ
Totius & populi plangore reconditur vrna,
Et regum Daniæ infertur pro more sepulchro.

FINIS SECVNDI LIBRI.

AT Stenonem interea Sueones cognomine Sturum
Præſidis à Carli ſenioris morte Canuti
Ipſius in regimen populi adſciuere nepotem,
Præſidis & titulo ſaltem decorare ſupremi.
Tum vero Daniæ pro maieſtate ſenatus
Ad Stenonem, & proceres, legatos æquore mittit
Oratum, veteri ſanciti fœderis æuo
Et pacti memores, cui Suecos vinxerat olim
Margaris vna trium regnorum Martia princeps,
Halmſtadiæ patriæ procul haud à finibus oræ
Conueniant regemq; nouum pro more cooptent.
Qui tribus Arctois regionibus imperet vnus,
His, Steno natura dominandi captus amore,
Cordeq; ſub tacito cupidus regalis honoris,
Nil licet ipſe minus verſabat pectore clauſum
Quam procerum Halmſtadij grege comparere frequenti,
Vt tamen hoc, animo quod dudum inſederat imo,
Callidus ad tempus tacitus cælaret, ad vrbem
Se cum complicibus præfixa luce futurum
Annuit, & Satrapas Daniæ ſpe luſit inani.
Namq; emenſus iter procerum ſtipante caterua,
Quis ſimili fallax animi perſuaſerat aſtu,
Poſthabitis proprijs ob commoda publica regni
Se iam legitimo ceſſurum ſceptra Dynaſtæ
Halmſtadij regni conuentu vtriusq; ſenatus,
Vt venit Aluaſtrum defeſſus itinere præſes
Subſtitit vrbe parum, requie quò colligat artus,
Ecce repentino ſubeunte per oſſa dolore

Spontane-

Spontaneum simulat languorem corporis æger,
Vt sine præsenti fragilis discrimine vitæ
Languidus vlterius procedere posse negaret,
Spontè cibi & potus adeò fastidia fingens,
Quò grauius morbi prætexat fraude dolorem,
Vt ferè spontè fame se confecisset amara.
Nec minus interea ructaret inane palatum
Et desyderio stomachus potusq; cibiq;,
Ac nè suspitio consuetæ pectore fraudis
Ingruat, abstractum digito regale sigillum
Magnificis patribus se tunc comitantibus ægrum
Tradidit, ore rogans tremulo, qui corporis acri
Detentus morbo, veluti præ lumine cernant,
Halmstadium nequeat præfixum ad tempus adesse,
Ipsi adeant proceres, & quæ de rege creando
Communi proceres regnorum, vno ore probarent
Ipsius appenso firmarent vota sigillo.
Persensere dolos proceres, fraudemq; latentem,
Nolle sigilla viri capere, at mox vrbe relicta
Re simul infecta ad patrios remeare penates.
Nil minus Arctoa Satrapis regione vocatis
Magnates Daniæ insignem pietatis Iannem
In regem populi votis vtriusq; cooptant
Interea solitis completis mensibus anni,
Edidit ancipitis fortunæ sydere gnatum
Regia connubij consors, cui nomen auitum
Inditur hic, nitidis vbi turribus eminet altis
Arx noua Baltiaci prope gargula littora ponti.
Deinde Calenburgum conuentus indicat amplos
Rex nouus, huc proceres regnorum conuocat omnes,

 Magnifi-

Magnificosq; viros, quibus est data cura quotannis
Præfecturarum reditus censere libellis.
Frater erat Fredericus adhuc impuberis anni,
Cui quoq; de populis genitoris morte relictis
Concilio procerum quò prospiceretur abundè
Chilonia rursus conuentus indicat vrbe,
Quò regni proceres nec non vtriusq; ducatus
Magnifici patres, vrbem subiere frequentes.
Adfuit & mater charo viduata marito
Fœmina consilij prudens Theodora salubris.
Principio Holsaticis visum est, æquumq; bonumq;
Vt, quoniam regi duo florentissima regna
Cessissent, fratri concedat vtrunq; ducatum,
Slesuigam Daniæ deuinctum munere feudi,
Holsatiam imperio, cui quondam Romulus auspex
Approbat Holsatici sensus Theodora senatus,
Et sic prospectum natis satis esse putabat,
Quæ licet ediderat partu pia mater vtrumq;
More tamen matrum natu Theodora minorem
Semine naturæ grauius complexa fauore est,
Illius idcircò ditionum parte virili
Impense curam ne fraudaretur habebat
At suadere patres regni consultius esse,
Vt quia regna duo quis sit prefectus Iannes
Lubrica nitantur procerum solummodo votis
Ius nec ad hæredes regum aut successio transit
Noruegiæ regnum Fredericus sumat opimum,
Et regi soli concedat vtrosq; ducatus,
Sin minus hoc iustum videatur & vtile matri
Tam regno pariter, quàm sorte ducatibus amplis

Diuisis

Diuisis fratrum sua portio cedat vtriq;
Disuadere alij, sed enim sic sorte ducatus
Noruegiæq; simul partitum nobile regnum,
Semina dißidij proceres redolere profantur
Fratribus: illorum dum vitæ fata manerent
Sic benè prospectum, sed enim labentibus annis,
Luctiferam belli præbere nepotibus ansam.
Ast alij procerum sensu desistere nolle
Quos genuinus amor naturæ sanguine nexus
Vinciat, illorum patrum post fata nepotes
Dißidij expertes facilè fore, voce reclamant.
Obtinuit tandem magis hæc sententia mentis,
Et matri placuit reginæ, quippe recentes
Viderat infidos Sueones à coniuge lapsos,
Instabilemq; fidem tacito sub pectore versans,
Regnorum votis procerum quæ lubrica constat,
Inq; duas partes sortiri postulat æquas
Holsatiæ terram, & ditionem Slyidos amnis.
Postmodò Noruegiam rata fratres inter vtrosq;
Partitum facilè successu temporis iri.
His quoq; Poguitij soboles conuentibus exul,
Ac opibus fisco insertis exuta paternis
Ob patris admissæ rigidißima crimina culpæ,
Rursus ab exilio patriam reuocatur in oram
Cum venia regis, bona restituentis adempta,
Quæ res insignis peperit præconia laudis
Egregio sceptri noua sub primordia regi.
Postmodo Chilonia rex rebus in vrbe peractis
Suscipiens vtriusq; nouas ditionis habenas
Partim iure suo, fraterno nomine partim,

Proximus

Proximus ut tutor, Daniæ ſubit arua reuerſus,
Et ſibi regalem conferri ritè coronam
Poſtulat, inſignis titulo tenus uſq; per annos.
At proceres nexère moras, quò Suetica tellus
Temporis interea, Daniæ dilapſa coronæ
Rurſus ad antiquum fœdus vel ſponte rediret,
Vel prius ut ſenſus occulti pectoris imos
Et mores poſſent indagine noſcere regis,
Qui magis impenſè genitoris ut acta reuoluit
Ingentem cumulum peregrini repperit æris,
Oppidaq; idcircò paſſim cognoſcit & arces
Sleſuigæ oppoſitas vice pignoris eſſe ducatus,
Totius & Daniæ ferè vectigalia regni,
Publica, quando pater poſt funera fortis Adolphi
Holſatiæ ſibi ius, ab Othone coemerat ære,
Fratribus & nummos luerat pro parte virili.
Vrgebant proceres ſibi ſolui, credita quondam
Chriſtophilo, à nato redimi quoq; pignora nummis.
Rex igitur meritis ſibi quò deuinciat arctis,
Principio proceres regni & luat ære vaſallis,
Imperat immenſos Daniæ per iugera nummos
Holſatiæq; auro, nemoroſa per arua potentis,
Et per contiguam ditionem Slyidos amni
Conſenſu procerum, de quoquo vomere binos
Accipiens ſolidos, alieno pro ære luendos.
His data pignoribus bona rex, utriusq; ducatus
Nobilibus tanto cum laudis honore redemit,
Vt cunctis quibus ære fuit pater inclytus heros
Obſtrictus lueret, nec enim ſibi poſtmodo quisquam
Per fas perq; nefas minimum quereretur ademptum.

Tertius

Tertius exierat ferè iam cum menſibus annus,
Ex quo Chriſtophili poſt vltima fata parentis
Nomine Danigenum decoraſſent regis Iannem,
Nunc verò ſtudium regis, curamq; fidelem
Experti proceres, vltrò deferre coronam
Vnanimes ſatagunt, & dextræ tradere ſceptrum.
Ergo coronatum coeuntibus vrbe frequenter,
Cui ſtatio nomen dedit & mercator auarus,
Noruegiæ adſcitis primatibus æquore vectis
Principibusq; viris germano ſanguine natis,
Regnorum accipiens capiti diadema duorum
Solenni in regem ritu ſtabilitur Iannes,
Et cum Chriſtina thalami conſorte iugalis
A ſummo Daniæ Laxmanno Antiſtite regni
Ante ſacram fani cathedralis inungitur aram,
Rex vbi militibus veteri pro more creatis,
Eſt quibus auratum calcar geſtare poteſtas,
Inde triumphali comitatu regia luxu,
Contendens celebri conuiuia regia luxu,
Præbuit Attalicas dapibus redolentia menſas,
Per ſoles aliquot, quibus aulæ more peractis
Per ſpatioſa fori concurritur æquora contis,
Et ſimulachra ioco pugnæ exercentur equeſtris,
Quis alios alij ſpinoſi cuſpide conti
Inuecti rapidis deturbauere caballis
Spectanti fragilis fortunæ exempla cateruæ
Præbentes, leuis & veſtigia ludicra ſortis.
Vt cataphractus enim de ſumma ſede coruſcus
Vectus equo, contoq; ferox ſupereminet omnes
Mox vbi progreſſus palmarum præmia ſperans

Corruit, & madidas recubans metitur arenas:
Sic plerunq; virum, quem ſors euexit in altum,
Deijcit, & lautæ deturbat culmine vitæ.
Fortunam reuerenter habe, caſumq; futurum,
Tempore conſilio prudens præuertere diſce,
Quisquis in excelſo poſitus ſplendeſcis honore.
Et iam feſta dies ſolenniter acta quieuit
Quisquis & ad patrios remeauerat vrbe penates,
Quando oratores Gedano, celebriq; Lubeca
Acceſſere noui gratantes regis honorem,
Iuraq; per Daniam ſeros obtenta per annos
Integra firmari ſatagunt rex fronte ſerone
Annuit, auguſto renouans rata iura ſigillo:
Tum vero comitem patruelem regis Iobum,
Quod mare piratis infeſtum prædo teneret,
Conſortes ſpolians exutis mercibus Anſæ,
Ad regem miſeris incuſauere querelis
Excindiq; mari ſocijs petiere carinis.
Hic ſed Iobus erat ſoboles generoſa Gerhardi
Chriſtophili fratris, qui pridem à fratre repulſus
Finibus Holſatiæ veterem transfugit in arcem
Vndè Thiterico genitus patre duxerat ortum,
Hinc latrocinijs prædis, crebrisq; rapinis
Deditus, infeſtus pede prætereuntibus arcem
Vel curru vel equo procul haud rabido amne Viſurgis
Cæſaris Auſonij grauiter delatus ad aures
Damnatur capitis, datur arx validiſsima muris
Quisquis eam primus vel vi vel callidus aſtu
Expugnare queat pleno cum iure fruendam.
Ergò a Bremenſi cathedralis præſule ſedis

Munſte-

Munsteriq; sacri mitrato Antistite fani
Participum auxilio socialis fœderis Ansæ
Obsidione graui vallatur mœnia circum.
Sed quia nōn poterat violenti turbine Martis
Insidijsue capi, ferè inexpugnabile castrum
Præsule Bremensi post Martia castra mouente
Ac redeunte domum, præclusis vndiq; vicis
Munstero grauiter validis instante balistis
Obsessi profugi castrum clàm noctè relinquunt.
Ventriculi stimulante fame super ilia villos:
Eijcitur patria tota cum prole Gerhardus,
Inq; potestatem Munsteri ius abit arcis:
Hinc comes infestum spolijs mare prædo tenebat
Principiò genitor, post fata suprema parentis
Filius, & quoscunq; mari comprehendere posset
AEquoreæ addictos socialis fœderis Ansæ
Diripuit ciues, & mercibus exuit amplis.
Red sed in absentem comitem sibi sanguine iunctum
Noluit ob prædas grauius decernere quicquam.
Et iam cinctus erat duplicis diademate regni,
Moxq; triumphali cum classe coruscus Iannes
Noruegiam inuisens Asloæ allabitur vrbem,
Inde, ferè exacto genialis tempore veris
Dispositis rebus decedens, classe relicta
Perq; iter ingressus densis iuga consita syluis
Nydrosiam venit, claris vbi mœnia pompis
Conspicuis subiens manibus plaudente sonoris
A populo accipitur regniq; sacratur honore:
Hinc abiens, toto decreta salubria regno
Ante obitum statuens Daniæ rursum appulit oram.

Quem reducem proceres celebri excepere paratu
Gaudia multorum celebrantes festa dierum.
Tanta apud ingenuos præclaro sanguine natos
Tanta apud vrbanos fragrabat gratia regis,
Nec leue certamen subijt variabile vulgus
Principe cum tanto, quoniam hic virtutis amore
Clementiq; animo nec trux nec deuius æquo,
Sed celebris populo voluit bonitate probari:
Tum plebs obsequijs, studijs, pietate fideq;
Virtutes tanti satagebat vincere regis:
At populi studium probitas superauit auita
Principis, imperium qui tanto laudis honore
Rexit, vt & superis simul & mortalibus ægris
Gratus & acceptus fulgens virtutibus esset.
Nec deerant belli tamen exitialis amantes
Aures pacifici tundentes murmure regis
Vt Sueonum facerat periuræ prælia genti,
Nempè quod hi triplicis dilapsi fœdere regni,
Margaridos nixum, defuncti tempore patris
Immemores fidei rupissent Marte rebelles,
Rex quibus haud dubiè patulas improuidus aures
Mouisset, rigidusq; noui primordia regni
Sanguine fœdasset, nisi mox à matre retractus
Consilium placida mutasset pace cruentum.
Namq; sagax animi mulier sub pectore versans
Turpia plena dolis Sueonum periuria gentis,
Et quæ contigerant sub tempestate mariti
Prælia profuso stillantia sanguine passim,
Sedula maternis monitis obtundere natum,
Ne Sueones contra sceleratos bella moueret,

Tutius

Tutius imperij sine cæde & sanguine sceptrum
Gesturus, quin more suo pateretur inultos
Viuere, pòst patrij saturatos sanguine belli
Atq; intestini pertæsos strage tumultus
Compositis animis antiqui ad fœdera nexus
Spontè reuersuros sine cæde & sanguine fuso.
Rex faciles monitis genetricis præbuit aures.
Atq; illa vescente quidem mortalibus auris
Abstinuit bello Sueonum, pacemq; quietam
Prætulit horrisonis Martis lachrymabilis armis
Contentus duplicis regni decoratus honore.
Nil minus interea proceres regniq; senatus
Suecorum Satrapas hortari sæpe rebelles
Sollicitare frequens concordis ad otia pacis
Legatis missis vltrò citroq; peritis,
Qui genere illustres valuerunt plurima fando,
Vt vetus ad Daniæ sceptrum vel sponte redirent
Commemorare tribus quantum Borealibus oris
Expediat triplicis non soluere vincula gentis:
Hinc adeò Stenonem tandem pepulere ferocem,
Et toti procerum pòst persuasere Coronæ,
Vt fidei memores iuratæ numine quondam
Ad vetus vnanimes se vinctum sponte referrent,
Exutisq; armis præferrent otia pacis.
Conuentus igitur triplicis regionis habendos
Calmariæ statuunt, quò post coiere frequentes
Regnorum proceres, vbi mox totius equestris
Ordinis vnanimi studio, Stenonisq; proterui
Assensu, Sueonum rex designatur Iannes:
Attamen annexo certarum tramite legum

Quas ex composito pacis simulator & æqui
Decreto addiderat Steno, Vafro deditus astu,
Vt si quando fide non vellet stare, foramen,
Quò labi posset vulpecula semper haberet:
Nempè quòd omne patris conflatum solueret æs Rex
Ex Daniæ Gazis, & damna rependeret æquè
Omnibus interea perpeßis tempore belli,
Tum quoq; decidi ventura æstate, serenæ
Calmariæ triplicis conuentu gentis habendo
Suffragijs procerum, rex assentiret Iannes,
Cui, triplicis regni ditio fœcunda Gothorum
Insula Danigenum mandata hucusq; facessens
Postmodo venturis regna esset subdita sæclis.
Et licet hæc certa suffulta electio lege
Visa fuit, quam rex prudens non fortè probaret,
Quod belli Gothicam ditionem iure teneret,
Quam nunc longinquos retrò præscripserat annos,
Nec porrò auelli Danorum gente volebat:
Assensere tamen proceres ob præmia pacis
Decreto, Stenoniq; parum indulsere feroci.
Ast homo nequicquam fidei sub pectore seruans
Subdolus, impensè dominandi accensus amore
Serius ex animo nil quicquam vanus agebat,
Moribus aßimulans, vultu, sermone benigno
Vt sentire eadem, lepidæ quæ nectare linguæ
Exprimeret, fuco tibi persuaderet inani.
Namq; domum fuerat conuentu quando reuersus,
Omnia plena dolis & ficti pectoris astu
Calmariæ veri prætextu egisse bilinguem
Protinus euentus docuit, quia temporis inde

Oblitus

Oblitus fidei, rerum quoscunq; nouarum
Percupidos, Martisq; siti flagrare sciebat,
Et magis ad lituos, quàm pacis ad otia, quorum
Comperit arrectas naturæ semine mentes,
Hos precibus, precijs, opibus, spe, munere, nummis
Sollicitare frequens, mulcere, onerare, monere,
Aurea pollicitus reparato præmia regno.
Hinc adeò rursus dilapsi rege rebelles
Fœdifragi partes Stenonis cœpere tuendas.
Vt verò scelus hoc fuco vestiret honesto
Dißidij in regem culpam residere profatur,
Quod neq; defuncti statuisset debita patris
Soluere, decretum nec enim de sede Gothorum
Vellet habere ratum: sed quàm fuit illud vtrunq;
Commentum Stenonis linguæ sub fraude dolosæ
Testatum reliqui proceres liquere verendi,
Qui stabiles Regis mansere à partibus æquis,
Et quibus ambitio, Stenonisq; immensa cupido
Regnandi Sueones sub pectore substitit ægrè.
Idcirco aßiduo Stenonem obsecrare rogatu
Vt regnum absq; dolis & ficti pectoris astu,
Deferret rursumq; fidem præstaret Ianni.
Nil valuere preces, conclamat ad arma rebelles
Perfidus, & monitis magis indurescit amicis.
Iamq; ætatis agens sextum ferè circiter annum
Natus Iohannis prænomine clarus auito
Imperij consors Daniæ per iugera princeps,
Consensu procerum regni inuestitur honore,
Hic vbi Vuiburgæ stant mœnia fortia muris.
Rex vbi natura tranquillæ pacis alumnus

Vndiq;

Vndiq; pacatum nec discors Marte teneret
Imperij sceptrum, rebusq; vacaret agendis.
Quæ populis parerent per subdita regna salutem,
Et quo fortunæ successibus aucta secundis
Vtraq; gens tanta sub pace viresceret alma
En tribus à populis coniunctis viribus æquè,
Nempè Scotis, Gallisq; feris, socijsq; Britannis
Conflatur bellum citò tota per æquora ponti,
Qui quoscunq; mari nullo discrimine gentis
Præcipueq; Danos illorum littora velis
Mercandi studio tangentes, æquore vectos
Deijciunt, mutilant, nec enim solummodo merces
Diripiunt, spoliantq; feri, quin compede vinctos
Abducunt homines secum, tum deinde remittunt
Verberibus grauiter pulsos & vulnere fœdos:
Quod naues aliquot preciosa merce refertas
Christophilus quondam pugnacibus abstulit Anglis,
Hinc quia præfectum terræ glacialis in aruis
E medio tulerant confossum cuspide ferri,
Et quia delicti non vellent dicere causam,
Rex precio vendi merces mandauit ademptas
Inde grauis pelago creuerunt semina belli.
Quod licet elapsos aliquot requieuit ad annos.
Nunc tamen erupta cicatrice recruduit atrox.
Rex verò patula perceptis aure querelis,
Quas sibi quotidiè perpeßi damna ferebant,
Indigenæ, crebris membranis æquore mißis,
Ad Britanum regem celebrem, Gallumq; Dynastam
Hos de pace maris monitis compellat amicis.
Indigenisq; suis sinuosa per æquora vectis

Poscit

Poſcit iter tutum pelagi, vacuumq; rapinis.
At fruſtra monitis operam conſumpſit inanem:
Nam magis atq; magis cupidis ſæuire rapinis
Prædones cœpere maris, totumq; tenentes
Infeſtum ſpolijs, nullo cohibente, pererrant.
Ergo repreſſurus validi vi Martis aperta
Prædonum malefacta mari, fœdasq; rapinas,
Concilio procerum, completam milite claſſem
Inſtruit indigena, pontiq; immittit in altum,
Cui fama celebres maris, & naualibus auſis
Piratas ſtatuit præfectos, antè parenti
Qui fortes operam nauaſſent claſſe fidelem,
Hi pelago inuecti ſecreta latibula circùm
Explorant, portusq; quibus conſidere nautas
Turbine ventorum tutos plerunq; ſciebant.
Nec mora quæſiti ſpumoſa per æquora ponti
Recta ſub ora Danis velis turgentibus, vltrò
Proſiliunt, genus eſſe rati, qui trans mare merces
Nauigijs portare ſolent quos more feroci
Expilent, mutilentq; bonis vbi cominus adſint,
Velaq; Danigenum tremulis pendentia malis
Eſſe vident, ſubito concuſſa mente pauore
Vltores ſcelerum eſſe rati, velisq; retortis
Terga dedere fugæ, quibus erupêre cauernas
Et latebras portus, lacera ſine pelle petentes,
Quos citò Danigenæ roſtrata claſſe ſecuti
Prælia miſcentes naualia morte trucidant
Innumeros, partim læthali vulnere lædunt,
Deijciuntq; rates cannarum turbine ſciſſas,
Præcipitesq; globis deturbant æquore toto.

At rediere tamen modico pòst tempore lapso.
Bella restaurantes pelago, nauemq; refertam
Mercibus omnigenis secum abduxere rapaces.
Rex iterum merces Britanorum à rege reposcens
Cum rate, nil prorsus studio promouit inani
Quin numero & validis sociorum viribus aucti
Oceano circùm prædatum nauibus errant.
Tum verò instructa spatiosa per æquora ponti
Nauigijs acie prædones classe lacessunt
Danigenæ celebres ponti naualibus ausis,
Injiciunt curuos prædonum nauibus vncos,
Et clasi classem, puppes quoq; puppibus aptant,
Et proras proris ferrato dente coarctant.
Exoriturq; ferox spumosa per æquora strages,
Vt mare purpureo stagnaret sanguine totum.
Et licet incertis anceps victoria pennis
Visa diu, tamen vsq; Dani vi fortius instant,
Et tandem occubuere acie pleriq; cruenta
Prædones, ratibus potiuntur & æquore Danni.
Hinc animo elatis victrici classe superbis
Tanta illis subijt præceps audacia mentis,
Vt pòst quotidiè cupidæ ratione salutis
Post habita Britani subeuntes littora ponti
Flumineosq; sinus spoliatas æquore prædas
Diuiderent, ipsis quas diripuere Britannis.
Quod reges adeo Gallum, sociumq; Britannum
Offendit grauiter, quò vim naualibus armis
Esse retundendam & manifesto Marte putarent.
Dannigenæ interea socijs prædonibus aucti
Quos moriens post se veteris comes inclytus arcis

AEquora quando maris prædis infesta teneret,
Vndiq; flumineis post fata reliquerat oris,
His orientales productis nauibus vrbes,
Antea plura quibus dederant mala damna Britanni,
Sese iungentes spatiosa per æquora ponti
Aduersum quicunq; meant, exempla sequentes
Anglorum, capiunt nullo discrimine gentis
Siue quis extremis merces transportet ab Indis,
Vel rate quis plena pannis dilabitur Anglis,
Vel sale vel vino vel quauis merce refertas,
Gallorum riguo naues à littore soluit,
Aut quocunq; loci tendant sursum atq; deorsum
Prædantur, lacerant, mutilant spolia ampla reportant.
Hinc adeò exarsit maris execrabile bellum,
Quod sub Christophili iam tempore cœperat ortum
Postq; nouem sub Ianne simul durauerit annos,
Ac orientales grauiter concusserit vrbes,
Vt vix componi successu temporis ægrè
Posset, & infestum mare reddi pace quietum,
Donec vtrinq; malo contritis viribus æquo
Anglus & adiunctus bellandi fœdere Gallus
Pertæsi spolij ponti belliq; laborum
Legatos pacis sancitum fœdera mittunt,
Rex vt Marte ferox, ita erat placabilis hosti,
Annuit oblatis sibi conditionibus æquis,
Et pacem regni truculentis prætulit armis,
Et cum vicinis renouauit firma Monarchis
Fœdera, nec bellum pòst discors ingruit vnquam.
Postmodo conuentu proceres coïjere frequenti
Hic vbi Musarum cultrix iacet Hafnia sedes

Et graue concilium præsenti rege ciebant.
Quæstio mota fuit de præside grandis Iuaro,
Quem rex Christophilus Gothicis præfecerat aruis
Hinc quia iunxisset socij sibi fœdere lecti
Fœdifragi Carli natam, qui Marte rebellis
A triplicis vinclo regni desciuerat olim,
Et ne Suecorum periuria vana secutus
Oblitus fidei regionem proderet olim,
Et Stenoni affini munitam traderet vrbem,
Officio proceres regni statuere mouendum.
Nec requieuit enim vigili conamine nitens
Quò vel fraude ferox Steno, vel vi Martis aperta
Vel quouis, pacto potiatur sede Gothorum,
Huc intentus erat, vafras huc contulit artes
Insidiasq; modis varijs vulpecula tentat.
Principio aggrediens verbis demulcet amicis
Blanditijsq; animum lepidis attentat Iuari
Quò sibi Gotthorum regionem cedat opimum,
At memor officij & fidei candentis Iuarus,
Quam dederat Daniæ generosis regibus olim,
Abnuit, & Stenoni præclusas præbuit aures,
Vt tamen obsequium Stenoni præstaret Iuarus
Findlandum, cui præses erat, concessit auenti
Arcibus acceptis Sueonum per iugera rursus.
Tum Steno per cupidus Gothicæ ditionis opimæ,
Nil non tentandum precibus ratus, æquore vectus
Ipse Gothos adiens veteres, inuisit Iuarum,
Et pretio precibusq; nouis attentat amicum.
It labor in cassum, nec opimo munere diues
Illaqueare virum valet, aut inflectere mentem,

Quam

Quam semel extenso iurauerit indice regi
Hanc seruare fidem syncero pectore certum est.
Post vbi conuentu proceres coÿere frequenti,
Hic vbi Stockholmi iacet vrbs contermina ponto,
Tunc animi sensus fidi deprompsit Iuarus,
Et Stenonem imperio manifesto Marte mouendum
Censuit, & sceptrum conferri gentis Ianni,
Cui toties fidei sanctè promissa dedissent,
Acer & in Stenonem vomuit conuitia linguæ,
Tam grauis authorem commixti cæde tumultus.
At Steno fulmineam subitò sufflatus in iram
Rursus in affinem inuectus maledicta regeßit.
Et quò probra viri congesta retunderet æquè
Prædonem pelagi frendens appellat Iuarum.
Nempè quod impunè Gallos, ditesq; Britannos
Pro libito spoliare mari consueuerit alto,
Et quæ damna freto peregrinis intulit olim,
Hæc illum Suecis eadem dare posse profatur.
Quo magis offensus conficto crimine Iuarus
Ni pacem pariat sublato Marte Syeuis
Et se sanguineis Steno perfidus abdicet armis,
Se Moscis aditum parturum in regna minatur.
Qui Stenonis rabiem rabie compescat iniquam.
Et licet his animus fuit inflammatus vtrinq;
Vindictæ cupidus, tamen ambos gratia rursus
Postmodo deuinxit, paucis operantibus illam
Consensuq; iterum virtute insignis Iuari
Suecorum Stenoni commissæ gentis habenæ.
At Steno nil prorsus iam postmodo fisus Iuaro
Calmariam subiens, magna comitante caterua

Fœdifragæ turbæ, mox ad se accersit Iuarum
Colloquio, qui tunc Oelandis hæsit in aruis,
Ast vbi colloquium Stenoni conferre recusat,
Sæuus in Oelandum trans æquora traijcit oram.
Nec procul armata cum complice, substitit arce,
Qua cum præsidio præses residebat Iuarus,
Hic vbi colloquium verbis pellectus amicis
Detrectans, rursus discors responsa dedisset.
Obsidione graui Steno mox circumdedit arcem
Percitus immani rabie præcordia circum,
Mandauitq; suis capitis sub vindice pœna
Dent operam, ne quò dilabi posset Iuarus.
Ast homo versutus per opaca silentia noctis
Clam rate susceptus, fugitiuus in arce relictis
Præsidio impositis Gothicam transuectus ad oram
Inditium regi Stenonis de crimine fecit
Auxiliumq; petit sibi trans mare milite mitti.
Rex metuens tacito graue cor subeunte timore
Ne simili Stenonis truculenta fraude, Gothorum
Fœcundam sedem superatam amitteret armis,
Consilio procerum reparandum milite regnum
Vnde sibi titulum iam tot præscripserat annos
Dania Vualdmari retroacta a tempore quarti,
Censuit, & stabilis minime variabilis ausus,
Et nisi depositis Sueonum gens labilis armis
Ad triplicis nexum regni se conferat vltrò,
Marte cohercendam, rigido rex ore minatur.
Instruit ergo nouam completam milite classem
Mox quadraginta ratum, quibus est præfectus Ericus,
Cui cognomen Otho generoso sanguine natus,

Quam

Quam rex [illegible]essus spumosa per æquora vectus
Carbasa ter[illegible]is sinuosa mouentibus Austris
Cum socijs Ja[illegible]us Gothicam citus appulit oram.
Cui venienti vltrò portas patefecit Iuarus,
Cui stirps Tottorum dederat natalibus ortum,
Et sibi commissæ claues mox obtulit vrbis
Totius imperio quem rex pòst abdicat oræ
Illius inq; locum fidei constantis Iannem
Substituit tantæ præfectum fertilis oræ
Holgerium Misiæ quem stirps Minquizia fundis
Cognita nobilitarat auis proauisq; relicta
Præsidiumq; solo validum virtute reliquit:
Inde Boringsholmum classem citò littore soluens
Auxilium obsesis properans adferre relictis
Appulit Oelandam vento spirante secundo
Protinus ad castrum gens circumfusa rebellis
Vt videt expositos bibulis succedere ripis
Dannigenas, & tanta ratum nemora æquore duci,
Horret & extemplo gelido concussa pauore,
Quid discors faciat periura mente volutat,
Annè fugæ mandet, vel se patulo æquore sistat,
Nescia cum tanta pugnas initura phalange.
Nec mora consilium Stenonis stupefacta requirit,
Qui tum Calmariæ latebris inclusus inermis
Euentum belli dubium exspectabat in vrbe.
Vt verò regem tanta cum classe videret
Aduenisse ratus sibi seria bella parari
Diffisus socijs pauidis, diffisus & armis
Indicibus mißis regi se dedidit vltrò
Colloquioq; petens adhiberi supplice voto

Obtinet,

Obtinet, & culpam remouens per regna tumultus
Non conflasse vagos se, sed mutabile vulgus,
Imperiumq́ suum populi constare proterui
Arbitrio, quo iam præsenti rege retuso
Sed renouare fidem & mandata facessere regis
Iam modo pacatis animis, ait, esse paratum.
Rex animum vacuum qui suspitione fouebat
Fœdifragum Stenonem renouantem fœdera pacis
Suscipit, & leni condonat pectore noxam.
At Steno nequicquam synceri cordis agebat.
Omnia fucati simulabat pectoris astu,
Spe stabilis pacis, dum postmodo tempus abiret
Bellandi appositum, & Daniæ se rursus ad oras
Flecteret, & ventis cita rex dare vela iuberet,
Tum grauitate viæ quò post & tempore clausus
Classe retroducta motus cohibere nequiret.
Vix etenim Sueonum iam classe resoluerat oram
Omnia tuta putans, & pace sopita serena,
Mobilitate vigens, fidei immemor, efferus astu,
Rursus ad ingenium Steno fracta pace reflexit.
Nam licet ipse palam regis simularet honorem
Ore nec insultu populi gaudere ferocis:
Clàm tamen instigans tacitis conniuet in armis,
Et cupidus sceptri regalem affectat honorem,
Mox triplicis Sueones dilapsi fœdere regni
Rursus eum patriæ quasi libertatis alumnum
Efficiunt regem, & solenni more reposcunt.
Rex vbi fœdifragæ periuria subdola gentis
Comperit, ad proceres spatiosa per æquora ponti
Indicibus missis monitis hortatur amicis,

Vt fidei memores, sancitæ fœdera pacis
Intemerata colant, saluum diadema reseruent,
Tum caueant, turbæ ne seditione rebellis
Perfidiæ labes illorum noxia famam
Inquinet, ob paucos dilapsos rege fideq;:
Nam grauiter summum tandem punire Tonantem
Consueuisse sciant vanæ periuria linguæ:
Et quia de certo rabiosi authore tumultus
Constet, vt ad sese mittatur compede vinctus
Postulat, aut ipsi comprensum carcere claudant,
Nil magis in votis requiem quàm pacis habere,
Insultusq; leues populi cane peius & angue
Sese odisse refert, potius solennia seruent
Vincula pactorum, & sacra sub pace quiescant.
At Sueones monitis nequicquam inflectere sensus
Ludibrioq; leui legatos regis habere.
Maior enim Stenoni pars perfida gentis adhæsit:
Nil minus interea quasi culpæ criminis insons
Callidus ad regem perarauit sæpe libellos,
Quis ad conuentus populi inuitauit agendos,
Et regem monitis vrgens in regna reposcit.
Neu latitare dolum verbis vereatur amicis
Neu protelet iter, citius quin applicet oram
Obsidibus firmare fidem se velle profatur.
Vix tandem prudens reputatis ordine rebus
Rex Stenonis technas linguæ sub fraude latentes
Sensit, & illudi se vafro comperit astu.
Temporis intereà pro consuetudine sæcli
Clauigero Mystæ votum factura salutis
Ausonios adijt Romam Theodora penates

N Vlterius

Vlterius Christi simul inuisura sepulchrum.
Fama Saracenici nisi diuulgata tumultus
Præpediisset iter, sed enim pietatis alumnam
Præsulis absoluit commenta potentia votos
Quod summo dederat conclusum corde Tonanti.
Cunctaq; per totam commissa piacula vitam
Abluit, & tinctam lustralibus illinit vndis,
Tum Stenonem grauiter verbis accusat amaris,
Quod sponsalitiys violento turbine fundis
Illam nudarit, mandatum præsulis vrgens
Restituiq; petit supplex pater arbiter orbis
Sub pœna Stenoni mandans anathematis acri,
Quò mox restituat fundos violenter ademptos
Participem voti, & decoratam munere largo,
Reginam Ausonia rursus dimisit ab vrbe.
At Steno nequicquam discors anathema moratus
Præsulis Ausonij, quin miscens sacra prophanis
Tam plebem infestat, quam relligionis alumnos.
Et quò fœderibus sibi deuinciret amicos,
Et belli neruos conquireret vndiq; firmos
Aduersus Daniæ conamina Martia, regis,
Quem propè veliuola venturum classe sciebat
Bis iam delusum periuri pectoris astu,
Quod cum Vuandalicis sanciuerat vrbibus olim,
Nunc iterum fœdus sociale reindegrat arctum,
Quis adeo socijs inflatus & efferus armis.
Omnibus arbitrio rabidæq; libidine mentis
Imperat, & cæco moderatur sceptra furore:
Nec sacris inhibet perfusam sanguine dextram,
Quin spoliet, belliq; ferox impendat in vsus,

Vt non pontifices modò, sed totius equestris
Ordinis indigenas tantis offenderit ausis.
His quoq; temporibus conuicto crimine furti
Frangitur Andreæ laqueo gula stridula scribæ.
Hic homo confidens animum cum regis amicum
Obsequij studijs sibi deuinxisset honestis
Ingenij solers, & regis moribus aptus
Scribarum summus Cameræ dignatus honore est:
Hinc adeò inflatus fastu turgescere cœpit,
Erexitq; animi cristas, caudamq; rotauit,
Vt quosuis præ se tota contemneret aulas
Quin & Pontifices, generoso & sanguine cretos
Despectos habuit, nimium confisus opimæ
Culminibus sortis stolidus, regisq; fauori:
His odio cuiuis & in aula cœpit haberi
Ludibrio tanto, quo quisq; infensus honori
Pernitiem strueret, labemq; aspergeret atram.
Deniq; suspectus peculatus compede vinctus
Cæruleam in turrim vinclis conpingitur arctis,
Hîc vbi Musarum cultrix, iacet Hafnia, sedes:
Post vbi torturæ stimulis agitatus amaræ
Carceris obscuri post cœca latibula rege
Excipiente viri responsa, dolore remoto
Iam modo confessus, pòst inficiatus & idem
Criminis esse reum constanti voce negabat.
Attamen extremò conuinctus & ipse professus
Astrictus furcæ laqueo sublatus in altum
Admisso meritas subijt pro crimine pœnas.
Inde graui capitis phrenesi correptus Iannes
Multa per insanæ fecit deliria mentis,

 Rumor

Rumor erat morbum ſibi contraxiſſe furentem,
Cuius abundabat, nigro ex humore peruſto,
Vel quia pœnituit ſuſpenſi poſtmodo ſcribæ
Criminis inſontis, veluti pleriq; ferebant.
Sed tamen ad ſanam rediјt pòſt tempore mentem
Et nigra ex cholera conflatus deſiјt humor.
Vt magis atq; magis ſe ludi comperit aſtu
Indicibus miſſis proceres compellat Iannes,
Vt ſine verborum illecebris reſponſa retexant,
Fœderis antiqui pactis num ſtare fideles,
Vel ſeruare fidem minus illis pectore conſtet
Tum Steno ſollicitus ſibi ſeria bella minari
Ni pacem redimat, vel tempus protrahat aſtu
Credidit, & procerum conuentus iuſſit habendos
Hìc vbi Stockholmi iacet vrbs propè littora ponti,
Quò cum complicibus coiјens, turbaq; rebelli,
Concilium primum tacitis de rebus habebat,
Pòſt vbi magnatum quos pronos eſſe ſciebat
Danigenum regi, communia vota requirit,
Scinditur in varias procerum ſententia mentes,
Maxima pars rabido conclamat ad arma furore
Gentis more leuis, quaſi libertatis alumno
Fœdifrago Stenoni votis immanis adhærens.
At ſacer Antiſtes per regni iugera ſummus,
Et quorum melior reſidebat pectore ſenſus,
Omnino pactis fidei, quam ſæpè dediſſent,
Syncerè ſtandum, nec enim fas eſſe putabant,
Antiquo triplicis decedere fœdere regni,
Nec deerant proceres animi candoris amantes,
Quîs Stenonis minimè defectio fœda placebat,

Qui

Qui rigidis illum remouendum gentis habenis
In medium votis non dissuasere relatis,
Quod si se imperio monitus non abdicet vltrò
Marte cohercendum manifesta voce minentur.
Huc tandem votis procerum concordibus itum est.
Imperij diadema quidem non posse negari
Magnifico Daniæ regi pro lege vetusta,
Ast opus esse prius triplicis conuentibus oræ,
Quò semel Halmstadij conclusas antè coronæ
Discutiant leges ne quæ indiscussa supersint,
Calmariæ idcircò conuentus agatur in vrbe.

FINIS TERTII LIBRI.

ASſenſere omnes, decretaq; tanta recludunt
Legatis Daniæ, regemq; in regna repoſcunt.
Aſt vbi dicta dies conuentus ingruit ampli
Regnorumq; trium proceres coÿere frequentes
Cauſſatus ſoliti fallax obſtacula morbi
Calmariæ præſens Steno non comparuit vrbe
Hinc ſuſpenſa dies vbi dictis ingruit horis
Rex à fronte viris præmiſſis æquore vectis
Conſilÿ taciti gnaris, ſenſusq; latentis
Ipſe ſpei plenus potiundi deniq; regni
Claſſe ratum octodecim celebri fulgente paratu
Inſtructus ſequitur vento ſpirante ſecundo
Et mare traÿciens Egeſuntica littora venit.
Hic vbi tranquilla claſſis ſtatione moratur
Temperiem exſpectans cœli ſtridentis amœnam
Regia fortè ratis quæ nomen Gryphis habebat
Fuſilis accenſo per fulgura puluere cannæ
Fulmine tacta poli rabido conburitur igne,
Et ſubitò excurrens reſtinctum incendia remex
Læthifero partim flammarum extinguitur æſtu
Pars ſemicocta fuga dum labi trans mare tentat
Nauigio exuſto, maris abſorbetur hiatu,
Et miſeri ſocÿs læthi ſpectacula præbet.
Poſt vbi ſtelliparens tacitis nox ingruit alis
Exoritur rapido ſtridens aquilone procella,
Ventorumq; ruit ſpumoſa per æquora murmur,
Flaccida vela ferit, fluctus ad ſydera quaſſans
Diſiecitq; rates, ſcopulisq; illiſit acutis,

Intonuêre poli, boat ictu fulminis æther,
Exoriturq; virûm plangor, ſtridorq; rudentûm,
Franguntur remi, proræ puppesq; minaces
Attonitisq; viris intentant omnia lethum:
Tum quo pontiuagi releuarent pondere claſſem
Plurima proijcitur citò res oneroſa per vndas,
Arma virûm, tormenta rotis ſuffixa rotundis,
Anchora dente tenax, tabulæ, tremuliq; caballi,
Nautica cuncta leues apparent iacta per æquor.
Aſt vbi deſierat pelagi iam turbidus æſtus
Aeolus & ventos conſuetudo incluſerat antro
Rurſus & horriſoni diſiecta per æquora ponti
Eggrenſem ad portum rediјſſet regia claßis
Nulla inuenta ratum, quæ non à turbine venti
Innumeris paßim ſic viſa faciſcere rimis
Vna, vehebatur qua regia naue ſuppellex
Et quibus vtendum regi documenta futuro
Conuentu, annè illiſa vadis an obruta ponto
Incertum, periјt nunquam poſt viſa per æquor.
Poſtmodo naufragio ſed enim diſcuſſa ſupellex
Multaq; præterea tumidis proiecta procellis
Sunt inuenta maris propè littora fluctibus acta.
At Steno, claßis vbi regalis noxia cladis
Increbuit, plaudens animoq; nefarius auctus
Calmariæ ad dictum detrectat tempus adeſſe
Rurſus ad ingenium rediens technasq; doloſas
Si tamen optatam regi componere pacem
Collibeat Sueonumq; leues ſedare tumultus,
Quò minus id liceat per ſe non ſtare profatur
Indicibus mißis qui regi ſenſa recludant.

Rex

Rex hominis ſubolens & deteſtatus ad Orcum
Ingenij technas, & vafri pectoris aſtus,
Scilicet huc verſos & ad hanc ſolummodo metam
Directos, dum tempus eat grauitate viarum
Præcluſum, caperent ſic deniq; tædia regem,
Et Steno poſt tacitis regnum præſcriberet annis,
Dimiſsis triplicis conſcriptis patribus oræ
In Daniam conuertit iter, claſſemq; reduxit:
Et quò fœdifragos Stenonis poſt vindicet auſus,
Cum duce fœdus init ſociale Boriſthenis amnis,
Qui rabidus Sueonum Findlandica rura pererrans
Agmine denſato vaſtat cultoribus oram
Cædibus infandis miſcens incendia præceps,
Firmaq; Vuiburgæ caſtelli mœnia cingens
Obſidione graui fruſtrà oppugnare laborat.
Nam Sueonum ſummis eſt viribus arce repulſus:
Ergo pedem referens amiſſo milite denſo
Ad patrias ſpolijs per onuſtus tranſmeat oras.
Vt verò Stenoni fuit hæc irruptio Moſci
Cognita, continuò legatis æquore miſsis
Ad Lubemarinos votis ardentibus inſtat
Vt regem, belli trans æquora ſemine iacto
Diſtineant, quantaq; queant rate ſponte laceſſant:
Ipſe per anfractus, & dumis conſita teſqua
Agmine progreſſus Findlandica contigit arua
Hoſtibus aduerſum, quos obſidione ſoluta
Rurſus vbi ad patrios ſpolijs abiſſe penates
Comperit, agminibus ſub hyberna latibula clauſis
Præſidijq; loco vicina per arua relictis
Delectus ſtudio populi maioris habendi

In

In regni Sueonum penetralia lata reuertit.
Postmodo venturo viridis sub tempore veris
In Moschum vlturus dederat quæ damna cruentum.
Rursus at irrumpens per rura Tauastica Moschus
Perq; Carelorum spatiosi iugera campi,
Ver vbi flore recens nondum depinxerat arua,
Obuia quæq; leui deuastat turbidus igne,
Et plures septem quam millia falce trucidat:
Aduolat interea sublatis aëre signis
Agmina multiplicis Steno ducens rara phalangis
Hostibus aduersum Moschis, sed tardius ibat,
Nec prius armipotens Findlandica contigit arua.
Quam populabundus gentem prædatus vtramq;
Per quem transierat iam calle recurrerat hostis.
Ergo duces belli generoso sanguine cretos
Suantonem, Tursumq; ferum, Trollumq; potentem
Constituens, quibus ad fines subsistere regni,
Et rapidis Moschum, si forsitan irruat armis.
Findlaniæq; solum rursus perrumpere tentet,
Introitu prohibere iubet, dum finibus absens
Ipse reuersurus Sueonum per iugera regni
Cogat, & adducat maiora prioribus arma.
Ast vbi differret reditum, mora distinet ægra
Militis ardentes animos virtutis amore,
Ecce duces belli sub finibus antè relicti
Non exspectantes aduentum præsidis, vltrò
Castra mouent, equitum turmis peditumq; phalange,
Et populabundi Moschorum iugera campi
Irrumpunt, ferroq; truces grassantur & igne,
Obuia vastantes magalia, rura, colonos.

Vſq; nouæ rapidi penetrantes mœnia Naruæ,
Hic expugnatam ſuperatis mœnibus arcem
Diripiunt, ſpoliantq; feri Moſchosq; trecentos
Abducunt captos, prædas abiguntq; rapaces.
Et cladem acceptam maiori clade rependunt.
Interea genetrix regis maturior æui
Concedens fatis lumen vitale reliquit,
Regis & vrbe Roe ſolenni more ſepulta
Coniugis infertur tumulo, quæ ſedula nato
Admonitrix fuerat, vitæ dum fata ſinebant,
Conſilij prudens concordis ad otia pacis,
Nec belli quicquam Sueones tentaret in hoſtes.
Iamq; bis octo tener princeps adoleuerat annos
Chriſternus vibrare manu Mauortius enſem
Aptus, & armigerum freno cohibere caballum,
Antè quidem regno conſors genitoris Iannis,
Nunc iterum procerum celebri coëunte corona,
Hic vbi Muſarum cultrix iacet Hafnia ſedes,
In Daniæ regem ſolenni more creatur,
Rurſus & in Sueonum bellum decernitur arua
Vnanimi procerum conſenſu, quippe rebelles
Iam ferè deſierant Daniæ tria luſtra coronæ.
Fortè hominum varia conflata ex gente feroci
Colluuies propè Saxonicum confluxerat Albim,
A duce Saxoniæ Magno conducta minoris
Quò ſibi Vuorſatiæ populum, Hadlerosq; rebelles
Effrenes animis, quod iuſſa faceſſere nollent,
Rurſus ad officium funeſtis cogeret armis,
Guardia vulgato voluit quæ nomine dici,
Et quaſi Teutoniæ cuſtodia publica genti,

Sed

Sed verè pestis fuit, & trux, noxia tabes
Regnorum, quocunq; ibat per rura per vrbes,
More Locustarum depasta est obuia quæq;:
Et nihil intactum vesano Marte reliquit,
Principibus populo quàm formidabilis æquè.
Hanc rex ex vario conflatam milite turbam
Spe prædæ illectam magis ac mercede coegit,
Et ferus in Sueonem prædatum transtulit arua
Indigenis mixtam per Holandica iugera ducens,
Tùm veluti rapida cum tempestate coorta
Omnia ventus agit præceps & turbine miscet,
Per mare, per terras, per agrestia rura, per vrbes
Deijcit, & syluis quercus, & culmina tectis,
Et totam interdum contundens æquoris æstus
Aggeribus ruptis regionem gurgite vastat,
Haud secus illa cohors populatum transijt arua
Cædibus immanis, spolijs incendia miscens
Rex quoq; Noruegici fidis cultoribus arui
Imperat, armati quò quàm cito finibus, intrent
Suecia rura truces populentur & omnia vastent,
Et loca quæ bello sint congrua milite firment,
Inde excurrentes per proxima rura per vrbes
Hostibus incutiant terrorem, armisq; lacessant.
Deniq; multiplici completam milite classem
Per mare veloci rapidum contendere cursu,
Calmariæq; iubet patulo consistere portu,
Ipse per apricum producens agmina campum
Martia castra ferox propè portas collocat vrbis,
Et valido oppugnat cannarum turbine muros.
Incola nequicquam retonantes principis ictus

 Ferre

Ferre valens, spe præsidij frustatus inani
Continuò pacta vitæ rebusq; salute
Indicibus mißis supplex se dedidit vltrò.
Et licet authores regi pleriq; fuerunt,
Quo magis effrenis terrore pauesceret hostis,
Idcirco grauibus victam sæuiret in vrbem.
A probitate tamen ne quò resiliret auita
Ciuibus exhibuit se rex suplicantibus æquum,
Non minus esse ratus generoso principe dignum,
Parcere deuictis quàm vi cohibere proteruos,
Et renouare fidem iurato numine poscit
Dißidij ignoscens placato pectore culpam
Tum verò foribus se fusa patentibus effert
Ciuica turba ruens tentoria regia circum
Et pompa illustri præeuntibus ordine cleris,
Excipiunt regem & læti intra mœnia ducunt
Hinc celeri Oelandum trans æquora classe profectus
Deditione solum rex occupat, insuper arcem,
Et vice præsidij numeroso milite firmat.
Post animo tantis rerum succeßibus auctus
Proxima quæq; metu profugis deserta colonis
Armigeræ indulsit loca diripienda coborti,
Quo citius vulgus positis se dederet armis:
Nec mora prædatum per agrestia rura, per vrbes.
Guardia turba ruens non vlli sæua pepercit
Quin spoliet, mutilet, capiat, vel ense trucidet,
Insuper & miseris magalia parua colonis
Destruat igne ferox, populatur, & omnia vastet.
Deniq; iam latebris nemorum vagabunda relictis
Se quibus abdiderat plebs viq; fameq; coacta

Accelerans

Accelerans, binasq; leuans ad sydera palmas,
Impetrat admisso veniam pro crimine supplex.
Quæ cum fama hominum patulas percrebuit aures
His quibus interius regno fuit abdita sedes,
Illicet ad Stenonem gelido perculsa timore
Se fera turba refert, quis sit status edocet, orat,
Succurrat rebus lapsis patriæq; ruinæ,
Et memor officij, quo sit dignatus, in hostes
Irruat, & vires Mauortius exerat ausis.
At Steno pontificis tunc Stegam obsederat arcem,
Quòd memor hic fidei regi constanter adhærens
Illius haud voluit rigidis applaudere cœptis,
Hinc odio aduersus Mystam inflammatus acerbo
Opprimere internum statuit prius efferus hostem,
Quàm rerum summam dubio decernere ferro
Nil ratus hoc viuo peragi fœliciter armis,
Marte vel externum contundi posse secundo.
At sacer edoctus Stenonis conamine præsul
Sortis in euentum dubiæ, belliq; minacis
Aggeribus fossisq; cauis muniuerat arcem,
Præsidioq; hominum belli virtute vigentûm,
Suantonis, & quorum mens fida remanserat olim
Aduersus regem, vt validum firmarat asylum.
Rex vbi contundi cannarum turbine castrum
Præsulis accepit, Stenonisq; grauamine cingi,
Obsessosq; premi socios vi Martis acerba,
Illicet implicitos properat releuare periclis,
Cumq; manu valida Guardorum tendit ad arcem.
At Steno nequicquam castri obsidione morari,
Ausus ad aduentum regis, terrore relapsus,

 Cum

Cum ferè iam stimulante fame præcordia circum
Marte coegisset clausos sed dedere castro,
Aufugerat præceps & regis viribus impar
Pectore multa gemens per deuia claustra viarum
Agmina deducens velox contendit ad vrbem
Hic vbi Stocholmi propè stat mare regia sedes.
Rex vero Mystæ propius progressus ad arcem
Liberat obsessos, vitæ & discrimine soluit,
Inq; fide vt maneant verbis hortatur amicis.
Nec minus interea gens Norica iussa facessens
Regia, Marte ferox, validaq; instructa phalange
Irruit in Sueonum fines, & mœnia circum
Obsidet Elsburgum naturæ munere firmum,
Tum valido impulsat cannarum turbine muros,
Et scalas adhibens conscendere culmina tentat:
Viribus obseßi summis & Marte resistunt
Desuper & sæuos deturbant mœnibus hostes,
Ascensuq; viros prohibent, illi acrius instant,
Concutiuntq; graui cannarum scissa fragore
Mœnia, donec ope frustrati & pectore fracti
Fortunas pacti saluas, vitæq; salutem,
Cedentes Sueones citò Noruagiensibus arcem
Arbitrio Daniæ se commisere Dynastæ.
Hæc vbi vicini Sueonum cultoribus arui
Cognita fama fuit, reliquorum exempla secutus
Incola proiectis vltrò se dedidit armis.
Nascitur interea Franciscus regia proles
Hic vbi Musarum cultrix iacet Hafnia sedes.
Rex igitur duplici fortunæ parte beatus,
Tum quia iam cœptis vultu Bellona benigno

Annue-

Annuerat, tum prole noua quoniam esset adauctus,
Sitq; enixa ducem salua regina salute
Multum animo lætus, productis aëre signis
Illicò ne spatium recreandis viribus esset
Hostibus, emensus spatiosi iugera campi
Agmine cum toto Stenonem insectatur ad vrbem
Munere naturæ munitam, quippè quod vndis
Et circum alluitur riguo maris vndiq; fluctu,
Et propè Brunconis sublimia culmina montis
Ascensu superans, ibi Martia castra locabat,
Quo pater ipse loco tentoria fixerat olim
Christophilus, cum Marte ferox obsederat vrbem,
Et dentem excussum cannis amiserat ore.
Tum verò ad partem, quæ prospicit æquoris altum,
Mille ratum classem lunato submouet orbe
Quò magis obsessos cannarum turbine diro
Vrgeat, & telis terraq; mariq; retundat
Velitibus mißis, qui Marte subinde lacessant
Commißis leniter pugnis, & mœnibus hostes
Eliciant, iustonè velint decernere ferro.
At Steno ad occultos natura pronior astus,
Quam iusta pugnam committere strage propensus,
Quod virtute nequit scelus expedijsse nec audet,
Id tentare dolo statuit vulpecula vafro.
Nam subitò emißis clàm nocte per auia tesqua
Indicibus, rigua Dalecarlos valle reclusos
Robore præstantes, genus intractabile bello
Qua stet sorte salus Sueonum, quo cardine rerum
Pendeat, & quantis sit circumsepta periclis
Edocet, insultus rigidos exaggerat hostis,

Nil

Nil non tentantis, quo regno Marte ſubacto
Sub iuga more boum Sueones ſeruilia transdet,
Hanc ſupereſſe vnam, modò qua nix hæreat, vrbem
In regno quæ ſola fores præcluſerit hoſti,
Quæ ſi verſa ruat, ſimul expugnetur ab hoſte
Corruere imperium tota cum gente profatur,
Vrbis & orbis idem Borealis ſtare periclum,
Hanc absq; alterius neq; verti poſſe ruina:
Illorum virtute ſoli patriȷ conſtare ſalutem
Gentis afflictæ Sueonum pendere ſalutem
Quin igitur forteſq; viros, regnoq; fideles
Iam nunc ſe præſtent, patriæ dum poſtulat vſus,
Antè Danus ſcalas quam mœnibus applicet hoſtis
Et ferus irrumpens regno potiatur & vrbe,
Vallibus exiliant, quanta vi militis vnquam
Poßibile eſt, & caſtra Danûm vi Martis aperta
Nauiter oppugnent Orienti luce feroces,
Se cum complicibus portis bipatentibus vrbis
Ex alia frontis rupturum, parte minatur
Robore cum valido, ſicq; impete vtrinq; citato
Dannigenas facilè collidi poſſe profatur.
Rex vbi conatus ſuboleuit prouidus hoſtis,
Et Dalecarlorum rabidam aduolitare cateruam
Comperit, extemplò ducibus, belliq; magiſtris
In circum aſcitis Sueonum ſtratagema retexit,
Et quo verſentur vitæ in diſcrimine monſtrat
Caſtra mouenda ratus, per aperti iugera campi
Hoſtibus aduerſum valida vi Martis eundum
Cenſuit, atq; acie iuſtæ confligere pugnæ.
Iamq; adeò roſeum pelago caput abdere Titan

Viſus

Visus, & occiduus reuocare crepuscula vesper,
Tum se quenq; cibo recreare & fessa quieti
Rex dare membra iubet, sed enim cum signa darentur
Pôst sine clamoso castris exire tumultu
Hostibus aduersum per muta silentia noctis
Hinc somno excussus se mox nocturnus agebat
Primus eques, castrisq; graui sine murmure mouit
Suspensis sequitur gradibus peditatus, & agmen
Coniungit turmis spatiosa per æquora campi.
Sicq; acie instructa, recta contendit in hostes
Quo iam rupturos speculator calle docebat.
Rex vbi discußis prima sub luce tenebris
Aduolitare procul Dalecarlorum agmina cernit
Principio modicum patulo requiescere campo
Armatos iubet ipse viros & sistere gressus:
Tum sic magnanimos dictis affatur amicis:
Si mihi de vestra dubium virtute fuisset
O vos Dannigenæ & vos ô fera Guardia bello,
Non equidem hoc ausus facinus tentare fuissem.
Sub quo versemur dubij discrimine Martis
Vos reor ante oculos per apertum cernere campum,
Rusticus excidium nobis à fronte minatur,
Ciuicus à tergo populus, nunc pectore forti
Nunc opus est animis, nec non virtute virili.
Vi facienda via est & agrestem excindere gentem
Cogimur ô socij, vel certo occumbere lætho.
Eia agite antiquæ memores virtutis & ausus
Vos præbete viros, contundite fortiter hostes,
Lumine quisq; sibi quo congrediatur aperto
Eligat, & præsens animo progressus in hostes

Non prius absistat, quam stricti cuspide ferri
Confossumue globo Stygio demiserit Orco.
Festinate viri, mora ne victoribus obstet,
En ego primus ero iaculum qui fortis in hostem
Proÿciat, vos ponè mihi sustollite gressus
Dixit, & ad partem truculento Marte Rodensem
Substitit, his oritur strages miserabilis aruis.
Stat fera gens immota loco vt Marpesia cautes
Rustica, nec quicquam primo cadit impete pugnax
Fortius insultus Dannorum Marte retundes.
Pluraq; consuetis fera damna dat arcubus hosti
Deniq; terrificis equitum pessundata turmis
Inq; subacta fugam facili prosternitur ictu,
Et ferè tota cohors truculentis occidit armis
Horrendum visu spatiosa per æquora campi,
Tot paßim prostrata virûm semiuiua necatis
Corpora iuncta putri squallentia corpora tabe
Qui magis arua sequi quam Martis ad arma creati
Vnius instinctu Stenonis sint strage perempti
Sic bene re gesta, præda, exuuÿsq; relictis
Continuò expansis vexillis aera complent
Agmine prælatis ad castra priora regreßi
Daniginæ, fusa Sueonum truce gente triumphant.
Quos vbi per patulum castris succedere campum
Et Dalecarlorum vexilla per aera ferri
Daniacis mixtim, Steno comperit, indice misso,
Agricolûm genus esse ratus, qui, Marte retusis
Danigenis properent vrbi succurrere clausis
Ocyus vrbe ruit tota cum gente rebelli,
Et cum ruricolis vires coniungere gaudet,

Quò

Quò cum relliquijs extremo Marte Danorum
De summa imperij tandem decernere posſit:
Ibat ouans animo, ſpe plenus, menteq; certus
Funditus aut ferro Dannorum excindere gentem,
Aut procul extorrem Sueonum profligere regno:
Aſt vbi contingerat propius ſpe luſus inani,
Et ſeſe illapſum in medios conſpexerat hoſtes
Subſtitit attonitus, pauor imos occupat artus
Nec dare terga locus, plantasue referre facultas
Conſeruiſſe manus aduerſo cogitur hoſte.
Tum Dani grauitate viæ, belliue labore
Nequicquam fracti, ſed adhnc ex ſtrage cruenti
Antiquæ memores virtutis & omine læti
Vi rabida & valido truculenti turbine Martis
Inuadunt Sueonum effuſas ex vrbe cohortes:
Illæ vix prima tremulæ ſubſiſtere lucta
Quin retulère pedes fugientes ocyus Euro
Primipilumue ducem, Stenonem per rura ſecuti
Ordine turbato, profugi labuntur ad vrbem:
Inſequitur cataphracta phalanx inuecta caballis,
Et plerosq; fuga dilapſos æquore toto
Cannarum reboans læthali transfodit ictu
Vrbis adusq; fores inſectans effera ferro
Præcipites alios circum labentibus vrbem
Deſuper egit atrox, & funere merſit acerbo
Et niſi detruſum Stenonem de ponte, leuaſſet
Nauita deſiliens, perijſſet gurgite merſus.
Poſt cataphracta phalanx ſpolijs & onuſta trophæis
Lætitia exultans ſe in regia caſtra recepit
Cladibus acceptis his tantis, pectore triſtis

 Deſpon-

Despondensq; animum Steno cum sibi fœdere iunctis
Deditionis init rationes vrbe reclusis,
Et cum rege licet non vnquam condere pacem
Efferus antè palam vano iurauerat ore,
Nunc tamen extrema fortunæ sorte laborans
Atq; animo fractus se dedere cogitur vltrò,
Indicibus missis animi qui sensa recludant
Dannigenum regi, & iam iussa facessere promptum
Colloquio admitti Stenonem sine fraude, precentur.
Rex vero facilis veniæ, & placabilis iræ,
Etsi illi ferro Sueonum contundere gentem
Funditus obsessosq; fame cohibere facultas,
Parcere supplicibus tamen & se dedere promptis
Maluit, excidij quam iustam infligere pœnam,
Colloquij tempus Stenoni præfixit, & horam,
Qua procul haud castris extra compareat vrbem.
Adueniens igitur paucis comitatus inermis
Intuitu primo verbis exceptus amaris,
Perfidiæ arguitur scelerisq; à rege nefandi,
Nempè quod oblitus iuratæ numine pacis,
Et fidei, qua se regi deuinxerat olim,
Concierit passim Sueonum per regna tumultus,
Vnde tot Agricolûm cecidissent millia letho,
Et se, legitimi colliso regis honore
Extulerit dominum Sueonum per rura, per vrbes.
At Steno multiplici crimen ratione refellens
Transmouet astutus culpam in variabile vulgus,
Non se sponte feris horrentem Martis ab armis
Imperij fregisse fidem, quin gentis habenas
Inuitum cœpisse refert à plebe coactum,

Et

Et sceleris veniam supplex à principe poscit.
Transigitur pacis de conditionibus almæ,
Et noua sedato sancitur gratia bello.
Nec mora fusa frequens portis bipatentibus vrbis
Ciuica turba ruit regis tentoria circum,
Pacatumq; sacra pompam præeunte caterua
Ignifluas gestante faces, pro munere pacis
Ore sonante Deo grates sub mœnia ducunt:
Dat tuba rauca sonum crepitantq; per aëra notæ,
Rex delubra adiens vbi sacris ritè peractis
Arcis honorifica conscendit culmina pompa,
Et ciues renouare fidem, vulgiq; magistros
Postulat, hinc genibus supplex prostratus Ianni
Ius castrense Steno solenni more resignat
Et sibi commissas regni moderator habenas
Legitimo retulit, populo spectante, Dynastæ,
Id quod facturum iam sæpè negauerat antè
Numina testatus diuûm temerarius ore.
Quanta sit humanæ fragilis constantia sortis,
Et quam sit facilis summi descensus honoris
Haud animo reputans, castrensi iure recepto
Surgere iußit humo Stenonem rex pectore mitis,
Et grauis admissæ condonat crimina noxæ
Inq; fide vt maneat, verbis hortatur amicis.
Quoq; magis Sueones inter securior esset,
Quos grauiter, præses dum regni sceptra teneret,
Turbidus arbitrij stimulis agitarat iniquis,
Decreto cautum est, ne gesti muneris ergo
Nec cuiquam Sueonum rotionem redderet vnquam.
Postmodo conuentu proceres redijere frequentes,

Hic vbi Stocholmi ſtat inexpugnabile Iannem
A quo deſierat iam bis pars maxima regni
In regem Sueonum communi voce cooptent.
En ſacra ſolenni peraguntur feſta paratu,
Inſeriturq; comis diadema à præſule regni
Rurſus, & imperij ſceptrum confertur Ianni,
Quilibet obſequium procerum deiurat ad aram.
Totaq; plebs renouat fidei ſacra vincula ruptæ,
Hinc animo lætus rex maieſtate verendus
Inſtruit Attalico conuiuia ſplendida luxu,
Et Satragas meritis ſibi quo deuinciat omnes
Excipit, & dapibus reficit dulciq; Lyæo.
Et quocunq; poteſt animos mulcere ſerenos
Nil habuit reliqui, nec ſumptibus vſq; pepercit.
Pòſt vbi iudicium Sueonum per rura per vrbes
Marte diuturno collapſum tramite legum
Ritè reformaſſet rex ſeruantiſſimus æqui
Ordinibus regni commiſſis gentis habenis,
Agmine demiſſo Daniæ contendit ad oras
Claſſe triumphali ſpatioſa per æquora vectus,
Multum animo gaudens Sueonum de gentis habenis.
Hinc prius exacto ſolitis cum menſibus anno
Magnificè inſtructa regali claſſe paratu
Conſortem thalami, viridiq; ætate coruſcum
Adducens ſecum ventoſa per æquora natum
Carbaſa dat ventis. Sueonumq; reuertitur arua,
Impetrat vnanimi conſenſu totius oræ
Et procerum votis, decoratum nomine natum
Conſortem patris vſq;, ſacro modo regis honore
Per Sueonum regnum ſtabilitum nobile dici

Nec

Nec mora vexillum pro consuetudine gentis
Christerno offertur, sceptrumque, comisque corona
Regia quin etiam diademate cingitur uxor,
Et Sueonum regina sacram stabilitur ad aram,
Totaque plebs regni, spatiosa per arua, per urbes,
Qui suprema patris post fata capescat habenas
Christerno electo de principe læta triumphat.
Pòst iterum in Daniam pacatis vndique rebus
Legitimum imperij regimen post terga relinquens
Classe recursurus Sueonum rex littore soluit,
Et nè forte dolum metuendi occasio detur
Auectum secum Stenonem per cærula duxit,
Et sibi quò meritis deuinciat arctius hostem,
Quamuis ore palam regi simulabat amicum,
Hospitio excipiens nitidæ penetralibus aulæ
Regia quotidiè redolenti fercula mensæ
Collocat, & summo lateris dignatur honore,
Denique muneribus præciosis largius explet
Magnificaque domum transuectum classe remittit,
Obsequijs victum, & cumulatum munere largo,
Postmodo constantem fidei ratus affore sceptro.
Sed Steno non animum rate vectus at aëra mutans
Exuit hostiles haudquicquam corde recessus.
Quin toties animo gemitus effundere mæstus
Et lachrymis barbam sit vellere visus obortis,
Inciderit quoties deuictæ mentio gentis.
Rex animo elatus tam victa gente feroci,
Nec quicquam metuens Sueonum per rura tumultus
Omnia iam pactis & pace sopita putabat.
Incrementa trium regnorum pectore versat,

Gens

Gens iacet Holſatiæ nemoroſis proxima fundis
Libertatis amans , genus intractabile bello
Teutoniæ ſexto ducens à Principe Marco,
Qui quondam geliäi conſedit ad Albidos amnem
Et genti nomen dedit à ſe Marte feroci.
Eſt gentis regio munimine cincta paluſtri,
Naturaq; loci validiſsima , ſcilicet ortu
Eydora gramineum congeſtum ceſpite vallum
Irrigat , occaſu vallum maris alluit æſtus,
Meridie Euripo preceps allabitur Albis,
Ad Boream ſcrobibus patet ægrè ſemita foßis
Nam limoſa palus iter impedit , obſita dumis,
Interius patulis ſunt iugera fiſſa lacunis,
Per quas incumbens ſe longis incola contis
Præcipitare celer teneris aſſueuit ab annis,
Vnde ſequi cataphractus eques vel armiger horret.
Eſt Cereris regio quoq; fertilis vbere gleba,
Et frumenta ferax turgentia gignit agellus,
Sed minus hirſutis producit pabula bobus.
Gens fera præ reliquis vi corporis eminet alti,
Nec minus eſt animo præſens quam robore præſtans,
Et plerunq; domi reſidens rus vertit aratro,
Vel procul a patria peregrinis militat oris,
Vel ſacra caſtra ſequens ſtudijs incumbit honeſtis,
Et ſe virtuti teneris aſueſcit ab annis
Sed varijs varia pro tempeſtate Dynaſtis
Gens ſubiecta fuit , ſed libertatis auitæ
Neſcio quæ temerè ſibi ſemper ſomnia finxit,
Hanc ſibi Chriſtophilus genitor defunctus Iannis,
A cuius proauis veteri deſiuerat æuo,

Rurſus

Rursus ab imperij Frederico Cæsare pridem
Holsatiæ insertam collatam munere Feudi
Obtinuit, sed enim regi parere recusans
Respuit Augusto firmum diploma sigillo
Effera gens, vano prætextus nomine mystam
Legitimum dominum Bremæ cathedralis Alumnum,
Et se sponte iugo peregrino innectere nolle.
Christophilus vero vindictæ percitus ira
Dum parat arma ferox, dum Martia bella minatur
Occidit & nato bella interrupta reliquit.
Qui cum iam triplicis regni decoratus honore
Addiderat Daniæ Suecones victricibus armis,
Et iam Marte ferox semel euibrauerat ensem,
Nominis illustris ratus haud laudabile famæ
Effore vaginæ si tam citò ventre recludat,
Imperij cupidus trans Eidræ extendere ripas
Feruet, & haud vllis facinus delebile sæclis
Edere, fortunæ nimium confisus amicæ
More hominum vano, quibus est quò copia nummûm
Largior, æs sitiunt magis, & mens ardet habendo.
Et quia noluerat se patris dedere sceptris,
Et sibi iam tanto Regi parere recuset,
Martigenam in populum bellum meditatur agrestem,
Et gentem satagit ferro cohibere ferocem,
Consiliumq; Duci germano fœdere iuncto
Detegit Holsatiæ, qui quamuis pacis alumnus
Semine naturæ truculentis horruit armis,
Attamen infensus populo, quòd debita vtriq;
Iura magistratus animo detrectet amaro,
Consortem belli socium se præbuit vltrò.

Q   Tam

Rex equitum turmas producit in æquora centum,
Militis & validum ditionibus imperat agmen,
Nec minus Holſatiæ perq; amplam Sleyidos oram
Induit arma cohors, rigidis inuecta caballis,
Et ſubitò peditum raræ coijere phalanges.
His globus acceßit peditum Mauortius auſis
Efferus & manibus promptus, mercede coactus
Cuius ope Sueonum rex debellauerat arua.
Guardia vulgato voluit quæ nomine dici
Millia ſex, varia conflata ex gente feroci.
Iamq; omnis glomerata cohors ſe finibus effert
Holſatiæ, volitant expanſa per aëra contis
Carbaſa, fulmineo ſplendeſcunt arma nitore,
Solis & ardentis radijs per rura refulgent.
Intonat horrendo vituli membrana boatu,
Et tuba ventoſum ſtridore per æthera clangit,
Procedunt pedites ſpatioſa per æquora campi,
Et paribus crepitum membranæ paßibus æquant,
Subſequitur cataphracta phalanx, quatit vngula callem,
Totus & binnitu campus reſonabat equorum.
Vt propè Thietmariæ cerealia contigit arua,
Subſtitit, & miſſo belli de more libello
Excidium indigenis denunciat acre colonis,
Et niſi ſe dedant, exutis protinus armis,
Rex ignem & ferrum ſupremaq; fata minatur.
At gens læta minas adeò nil pendere regis,
Armorumq; ferox reſonante fragore moueri,
Vt quoq; Vuintbergæ ſub eodem tempore pago
Ebria connubij celebraret feſta iugalis.
Eſt locus ad Boream, qui conſitus vndiq; dumis

Peruius

Peruius introitum facit ad penetralia gentis,
Tanto etiam ſpatio, quo ſtrato calle quadrigæ
Merciferæ iuxta poßint incedere binæ,
Ad latus eſt ſcrobibus foßisq; profundus vtrumq;.
Non niſi conanti recta tranſire pateſcens,
Hammonis effrenis gens propugnacula dicit.
Hic, propè terribilis quoniam conſederat hoſtis.
Hoc illum pariter ruiturum calle putabat
Gens fera, quin igitur firmato milite clauſtro
Excubias, ne Marte ferox hac permeet hoſtis,
Noctes atq; dies ſignis volitantibus egit.
At rex gramineo ſub lymphis calle latenti
Nec cuiuis noto diductus, & agmine toto
Caſtra mouens, quibus antè minax conſederat aruis
Hammonis ad clauſtrum, Meledorpo allabitur vrbi.
Quam facilè admotis ad propugnacula cannis
Vi capit, oppreßis funeſto Marte colonis.
Editur horribilis profuſo ſanguine cædes,
Totaq; plebs vrbis nullo diſcrimine ſexus
Confoditur miſerè truculenti vulnere lethi,
Longæuus cadit enſe ſenex, cadit enſe iuuentus.
Enſe necatur anus, cadit innuba vulnere virgo.
Fœmina, virq; thori, ætati nec parcitur vlli,
Quin tener ipſe puer genetricis ab vbere pendens
Militis infeſta truncatur cuſpide ferri,
Quò magis attonitis reliquis tam cæde cruenta
Panicus ingrueret lethi prænuncius horror.
Rex vbi ſubſtiterat deuicta Martius vrbe,
Perq; dies aliquot requieſcere iuſſerat agmen,
Mox ſpeculatores, rerumq; lociq; peritos

Prouidus emittit, qui Martia gentis agrestis
Consilia explorent, quibus & consederit aruis
At gens Marte ferox campestri rure relicto,
Quod minus est frugum macilentis fertile glebis,
In fœcunda cauis passim diffisa lacunis
Robore cum toto, se cauta receperat arua:
Inde sacra patriæ pro libertate focisq;
Vel cum magnanimis ferro decernere Dannis,
Vel celebri fatis occumbere laudis honore
Intima fert animo rigidæ sententia gentis.
Fortè viros inter, quos rex emiserat vrbe
Phryso fuit, quem trux animi Dietmarsica pubes,
Dum nimis incautus se castris inserit hostis,
Cœperat, & manibus miserè post terga reuinctum
Ludibrico per castra trahens pòst compede clausit,
Atq; adeò stimulis torturæ compulit acris,
Vt quo calle minax rex ducere cogitet agmen
Detegeret, sensusq; truces exprومeret hostis.
Est via quæ recta Meledorpo ducit ad Heidam,
Non nisi conanti recta transire patescens
Ad latus vnda fluit piceis inclusa lacunis,
Hoc irrupturos fera gens acceperat hostes
Tramite, quos aditu magis vt præcludere posset
Materia, & lutro congestum cespite vallum
Effodit, angusti quà finis tramitis exit,
Imposuitq; viros pòst structa latibula lectos
Præsidio, qui vim Regis virtute retundant.
Tum rex magnanimus, fati cladisq; futuræ
Nescius, insidias nec enim metuebat agrestûm,
Aeris obscuri sub tempestate madentis

Castra

Castra mouens, toto cum robore tendit in hostes,
Ingrediturq; viam non fausto sydere cœli;
Iamq; gelu, quo pingue solum ceu marmore strictum
Vsq; diu steterat, resolutum megmatis instar,
Aut tepidæ ceræ, liquefecerat vndiq; callem,
Quò glaber & pedibus titubanti lubricus esset:
Anteit expansis peditum fera copia signis,
Cœnosamq; viam plantarum vomere sulcat.
Hinc caua fixa rotis tormenta à fronte vehuntur,
Insequitur cataphracta phalanx inuecta caballis
Et collisa graui compagine nutat, & hæret.
Altera cannarum vehitur post ænea moles,
Et numero ingenti carrorum clauditur agmen
Vt propius vallum primæ accessere cohortes,
Rustica turba latens post propugnacula glandes
Eminus emissas cannis iaculatur in hostes
Et plerosq; ferox lethali transfodit ictu.
At Danni econtrà qui prima fronte locati,
Saltubus & patulis superatis crate lacunis
Planitiem subijere tamen, sed nulla dabatur
Magnanimis aciem iustis extendere pugnis,
Aut quoduis ferro facinus patrare facultas,
Tanta loci clausos angustia dira premebat.
Aëre densato fremuerunt turbine venti,
Plurimus & gelidis cecidit de nubibus imber,
Hinc fune extincto cannarum bellicus vsus
Profuit haud quicquam generosis sanguine Dannis,
At fera gens valli post structa latibula tuta
Horrisono glandes complodere turbine cannis,
Et pleroq; loco clausos prosternere Danos.

Mox effusa ferox se claustris aggeris effert,
Transiliensq; scrobes consueto more palustres,
In cœno implicitos crurum tenus, imbre rigentes
Frigore semineces pedites sub fronte locatos
Irruit, & miserè funesta morte peremit,
Confossos plerunq; scrobes detrusit in imos
Bis retroacta Dais, valido bis Marte repulsa,
Viribus aucta tamen truculentis constitit armis,
Et stragem renouauit ouans, cadit ense coloni
Guardia turba ferox, & prima fronte cohortes,
Quìs fuga dilapsis non est largita salutem.
Occubuère viri, quos nec vis abstulit ensis,
Semineces lacuum fatis absorpsit hiatus.
Namq; catarrhactis paßim ditionis apertis
Tanta solum madidæ contexit copia lymphæ,
Vt discrimen agri, fossæue voraginis amplæ
Tramitis aut lutei nequeat dinoscere miles.
Post simili turmas equitum stratagemate clausas
Effera gens adit ense minax, contisq; cruenta:
Nam resilire vìa non copia cuiq; dabatur.
Fronte globis fulgens stat inexpugnabile vallum,
A tergo graue plaustra premunt, latus ambit vtrumq;
Putrida scrobs lymphis commixtis sanguine plena.
Tum facilè quosuis angusto tramite clausos
Effera gens contis rigidas superando lacunas
Confodit, obtruncat, pungit, latere instat vtroq;
Sanguinolenta manu, ferit ense globisq; caballos,
Et super inuectos lethali deijcit ictu.
Ingruit horrisonus fremor atq; hinnitus equorum,
Vulnere qui læsi cœnosa per arua ruentes

Infrenes

Infrenes, rapidi ferrato calce resultant,
Excutiuntq; viros, excussos vngula ferro
Proterit, aut rapidus lympharum absorbet hiatus.
O infausta dies hominum, qua concidit heros
Plurimus, haud gladium rigidos qui strinxit in hostes.
At rex ipse fuga per densa cadauera retrò
Vix cum fratre volans illabitur, occidit Ottho
Inclytus ense fero, cum fratre peremptus Adolpho,
Qui celebres veteri comites genus arce trahebant:
Occidit Holsatiæ generoso sanguine creta
Pleraq; nobilitas, Daniæ cadit inclyta pubes.
Quatuor at reliqui sine nomine millia vulgi.
Vt patuere scrobes, & lympha recesserat aruis,
Maxima pars crudi reperitur vulneris expers,
Nec vi nec gladio sublata, sed impete lymphæ.
Vexillum regni nitidi rubriq; coloris,
Et crucis in formam discretum, cœlitus olim
Vuoldmaro missum, si famæ credere fas sit,
Quando feros Liuones Diuûm simulachra colentes
Subdidit imperio, transfosso glandinis ictu
Signifero Holsato, tormentaq; vecta quadrigis,
Signaq; præterea quam plurima plaustra, caballosq;
Abstulit, exuuiasq; Dais detraxit opimas,
Argentum, gemmas, aurata, monilia, vestes,
Effera gens, nec enim spoliis satiata superbis,
Quin semel atq; iterum repetitis ictibus ensis
Transfodit humana iam cassa cadauera vita,
Vel nares & labra ferox præcidit & aures
Corporibus tepidis, inhumataq; sæua reliquit.
Pars verò peditum detracta veste pudendis

Nudaq;

Nudaq; linteolis semiuiuis mortua iungens
Corpora limosa mixtim tumulauit arena.
At quibus illustris dedit ortum gloria stirpis,
Aut quouis fuerant generoso sanguine nati,
Extremo tumuli fera gens priuauit honore.
Corpora nobilium vidisses æquore toto
Squallida, nuda palam, nigroq; fluentia tabo
A canibus fœde lacerari dente cruentis,
Vulturibusq; feris, tanta inclementia gentis
Ferbuit aduersus generosi sanguinis hostes.
Hæc vbi profuso commissa est sanguine strages
Obtinet vsq; nigro locus à Cacadæmone nomen.

Expli-

EXPLICATIONES

QVORVNDAM LOCORVM IN HOC OPERE, quæ à rerum Danicarum, Cimbricarum & Holsaticarum imperitis non facilè intelliguntur.

PRIMO LIBRO.

Arma ducemq; cano veteri qui primus ab arce:) Scilicet ex stirpe veteri & illustri Comitum Oldenburgensium, quorum comitatus Visurgi fluuio irrigatur.

Infidos triplicis regionis fœdere lapsos:) Nam Sueci seu Sueones vinculo trium borealium regnorum, à Margareta filia Vuoldemari Quarti, Vxore Aquini regis Noruagiæ sancito inserti, tempore Christiani primi fœdifragi defecerant.

Holsatiæq; ducum, qui propter flumina Storæ:) Id est qui nunc sunt Sliesuigæ, Holsatiæ, Stormarsiæ & Dietmarsiæ Duces.

Christophorus Daniæ qui rex residebat in aruis:) Qui fuit Erici regis Daniæ antecessoris ex sorore nepos, Iohannis ducis Bauariæ filius, Ruperti Cæsaris nepos. Cuius proauia Ingeburgis filia Vuoldemari Quarti, nupta Hinrico Duci Megapolensi, soror fuit Margaretæ trium borealium regnorum reginæ. Obijt autem Christophorus rex Daniæ Suetiæ & Noruagiæ, anno post natiuitatem Christi millesimo quadringentesimo, quadragesimo octauo, Ianuarij die sexto Helispyrgi, sepultus Roëscildij, à cuius obitu hoc nostrum annalium opus exordium sibi sumit.

In regem Daniæ raræ virtutis Adolphum:) Qui fuit vltimus dux Slieuicensis, & comes Holsatiæ ex familia Salingsleuia, quæ originem duxit ab Adolpho à Salingsleben equestris ordinis viro, qui

ro, qui Comitis honore decoratus est à Cunrado secundo Cæsare Franciæ Orientalis, Lothoringiæ & Vuormatiæ duce.

Censuit, idcirco Gothicam mittuntur ad arcem:) Vulgò & vernaculo sermone Gottorp, pagus Gothorum, arx primaria ducatus Slieuicensis iuxta amnem Sliæ condita, ex quo Anscarius Archiepiscopus Hamaburgensis, quemadmodum olim Iohannes Baptista ex Iordano, nouitios Danos & Cimbros nomen Christi professos baptizauit, postmodò exstructis sacris ædibus Sliesuicæ & Ripis, tempore Lodouici Cæsaris filij Caroli magni. Non procul ab hac arce ad pagum Buschdorp *etiamnum visitur vallum antiquum, vulgo* Denenwerck / *quod anno Christi 808. Gotricus Godefridus rex Danorum coætaneus Caroli magni loco propugnaculi & Limitis inter Danos & Saxones, exstruxisse legitur, quod à pago Hollingstadio, vbi amnis Trena sese in Eydoram postea in mare occidentale illuentem exonerat, initium sibi sumit, & per milliaria ferè duo prope prædictam arcem Gottorpiam in mare orientale vsque, Cimbrico Isthmo sese extendit.*

Sunt mihi tres comites cognato sanguine iuncti:) Scilicet Christianus, Gerhardus & Mauritius nepotes ex sorore Elisabetha.

Quorum mater auo, se Cimbro sanguine cretam:) Nempè Hinricho Ferreo comite Holsatiæ, vt patet ex sequenti geneologia.

HIN-

HINRICVS FERREVS ex coniuge Ingeburgi Alberti primi Megapolensis Ducis filia, sorore Alberti regis Sueciæ, à Margareta regina superati & capti, tres habuit filios, quorum nomina.

Gerhardus qui in expeditione Dietmarsica Anno 1440. capite truncatus in claustro Hamma per insidias occumbit, sepultus Itzehöæ, primus dux Slieuicensis ab Olao filio Margaretæ creatus, anno 1386. Vxor eius Heluigis Magni Torquati ducis Brunsuicensis filia.

Albertus ducens in vxorem Erici ducis Saxoniæ filiam, cum qua nullam prolem genuit in expeditione Dietmarsica equo lapsus paulò post exspirauit, sepultus Itzehoæ Anno 1403.

Hinricus Episcopus Osnabruggensis postea Episcopatum resignans primus vsurpauit sibi titulum Stormariæ, obijt Anno 1421.

Hinricus in obsidione Flenburgensi lancea confossus, paulò pòst exspirauit Anno 1427. pridie Ascensionis Christi.

Adolphus à Christophoro rege Bauaro, ducatu Slieuicensi inuestitur Anno 1440. obijt Anno 1459. vxor eius Dorothea Mansfeldica ἄπαις.

Gerhardus posthumus, Vxor Anna Badensis quæ septimo mense gemellos, marem & fœmellam enixa est, obijt Emerici ad Rhenum Anno 1430.

Ingeburgis ordinem sanctæ Birgittæ monialis ingreditur Aluastri in Suetia.

Elisabetha primùm Baltazari Megapolensi, deinde Theodorico Forti Comiti Oldenburgensi nupta ex qua

Christianus, Gerhardus & Mauritius.

Qui ſola voce Leonem :) Nota eſt hiſtoria de magnanimo & bellicoſo Hinrico Ferreo comite Holſatiæ, qui cùm Eduardo regi Britaniæ bellicam operam nauaret, & in illum indigenæ aulici inuidi, abſente rege, Leonem clauſtris relaxatis concitaſſent, beſtiam ſeſe inuadentem imperterritus ſola voce cohibuit & demulſit.

Nomen ab Hatteno Daniæ ſortita Dynaſta :) Vulgo Haderſleben ab Hatteno, qui & Hadingus dicitur, filio Grami ſexto Danorum rege nomen ſortita.

Proximior, cui nomen Otho florentibus annis :) Vulgò Ottenſundt, ſinus maris Orientalis vno milliari vel circiter diſtans Haderſlebio vbi eſt portorium trans fretum in Fioniam.

Conſtituit, regni ſortitum à limite nomen :) Quos Marchiones vocamus, ſeu comites Limitarios, Marcgrauen.

Cimbrorum vrbis adhuc veteris veſtigia cernas :) Scilicet Slieſuiga. Hæc ciuitas Metropolis eſt ducatus Slieſuicenſis, olim dicta Sliesdorpium circiter annum 804. cùm eò Gotricus Godefridus Danorum rex ampliſſima claſſe tam peditum quam equitum, cum Carolo Magno colloquium collatum appuliſſet, qui poſtmodò ſoluta expeditione, quam auxilio Slauorum & Vuilſorum contra Obotritos ſuſceperat, domum claſſe iturus celeberrimum illud Emporium Rethram ſeu Roricum Metropolin Slauorum ad mare Balticum ſitum, vbi extraneæ nationes barbaræ & græcæ negotiabantur, deſtruxit & funditus excidit, translatis inde ciuibus & Mercatoribus tanquam colonis Sliesdorpium, quæ ciuitas ſucceſſu temporis mercimonijs & opibus in immenſum creuit, deniq; Anno 1066. opulentiſſima & populoſiſſima ex improuiſo barbarorum Slauorum impetu funditus exciſa & deleta eſt, nomen inde ſortita Heideboy, quaſi vicus gentium ſeu barbarorum, in cuius rei memoriam etiamnum pagus, è regione ciuitatis trans Slyam ſitus conſpicitur, qui in huncusq; diem Haddeboy dicitur. Poſtea ex ruderibus

deribus antiquæ ciuitatis hæc quæ nunc est extructa emersit. Cæterum Saxoni Grammatico placet Haddeboy nomen obtinere ab Hetha regina Daniæ, constituta à Ringone Aquino rege Suetiæ, quæ ibidem prope Sliam arcem & sedem condidisse dicitur, quæ nunc ad Gottorpiam est translata.

Iutia vasta tuos, quos Scauos nauita dicit:) Vulgo die Schkagen, Promontorium Vitarum è regione Noruagiæ, Quamuis alij Othonem primum Augustum non eousq;, sed tantum ad sinum Limicum, seu Lemnicum propè vrbem Aleburgum processisse autumant.

Assena:) Vulgo Assens. Vrbs ad maris ostium in Fionia sita, cui vicinæ gentes & regiunculæ insulares sunt Arij, qui incolunt insulam Ar, Elisij, qui inhabitant insulam Alsen, Monimi, qui incolunt Insulam Mon, Sundeuitæ, id est Vitæ seu Iuti habitantes ad meridiem vulgo Sundevvit. E regione Sundeuitarum habitant Angli Cimbri vulgò Angelen.

Cui quoq; de proprio prænomine nomina fecit:) Quamuis alij vrbem Othoniam ab Othino Danorum rege diuinationibus & arte Magica insigni nomen habere autumant. Cuius monumentum adhuc visitur ibidem. Vulgo Odensehe, Vrbs celebris cæde diui Canuti à ciuibus interfecti Anno 1068. in æde Albaniana.

Postea cui Daniæ princeps generosus Haraldus:) Rex Daniæ eius nominis sextus Gormonis III. Filius cognomento Blaathan, anno 948. classe amnem Slyam ingressus prope Sliesuigam oppidum expositis militibus, & instructa acie pugnam commisit cum Othone primo, ancipiti Marte, donec adhibitis arbitris pacem fœdusq; cum Imperatore iniret.

A proprio voluit Suenothonem nomine dici:) Hic Suenotho in Danorum annalibus nominatur Tuuischege, quòd aluerit bifurcalem barbam.

A mercatorum portu:) Vulgo Kopenhauen, Vrbs est & Metropolis totius Daniæ & regia sedes condita ab Absolone Albo Pontifice Lundensi & Roëscildensi, qui fuit Imperator exercitus naualis Danorum.

Sublata voce Sacerdos:) Scilicet Thuo, Pontifex Lundensis à quo Anno 1449. die Simonis & Iudæ Hafniæ Christianus primus inauguratur, cum anno præcedenti in comitijs publicis Lundensibus pridie Michaelis designatus esset rex, vexillo Daniæ porrecto regi à Thuone prædicto Pontifice.

Namq; neq; Vuoldmarus:) Scilicet quartus eius nominis, Christophori 2. filius. Hic verò Vuoldmarus vnicum habuerat filium Ducem Lalandiæ, qui perijt bello Teutonico contra Lubecenses, Anno 1363. quo extincto antiquior stirps Danorum Regum quoq; extincta fuit, quantum quidem ad sexum masculinum attinebat. Succedentibus Erico Pomerano & Christophoro Bauaro Regibus, cognatis, vt ex sequenti genealogia patebit.

VOLDE.

VOLDEMARVS IV. Rex Daniæ & Henetorum Anno 1340. regno inauguratus, Anno 1375. obijt.

Christophorus dux Lalandiæ.

Ingeburgis Hinrico Megapolensi nupta.

Ingeburgis nupta Vuratislao 7. Pomerano.

Margareta nupta Aquino regi Sueonum quæ obijt Anno 1412.

Olaus obijt Anno 1387. cum præfuisset regnis 12. Annos, sepultus in Sorana cœnobio Selandiæ inter auum Vuoldemarum IV. & Christophorum II. proauum Reges Danorum.

Ericus, à Margareta mortuo filio Olao in filium adoptiuum & regem Danorum ascitus Anno 1396.

Ingeburgis nupta Iohanni Bauaro filio Ruperti Imperatoris.

Christophorus III. Vltimus Danorum Regum ex stirpe Vuoldemari, ex sorore abnepos Margaretæ trium borealium regnorum Reginæ.

Protinus immergi & vocitari iußit Olaum:) Vt autem studioso Lectori prosapiæ Christiani primi, vsq; ad hæc nostra tempora, ignaro gratificarer, eam qualemcunq; inuestigare & accurata indagine assequi potui, hactenus neq; integram, sed & perperam à quibusdam contextam, hic aßignare non dubitaui, ex qua patebit vltra 100. personas heroicas & illustres vtriusq; sexus, intra 130. Annos, à Christiano primo eiusq; illustrißima coniuge procreatas.

Quintus

Quintus ubi exactis completu mensibus annus :) Scilicet à nato Olao primogenito qui nascitur anno 1450. Postea Iohannes natus est anno 1455. 2. Februarij.

Fœminei sexus qui postmodo nubibus annis :) Sciilicet Margareta nata 1475. Christiani filia unica.

Iamq; noui primum regni compleuerat annum :) Scilicet, anno 1449. postquam classe traducta in Gotlandiam Carolus Sueonum rex oppugnasset Ericum Pomeranum Daniæ regem, qui à rege Christiano I. liberatus, fugatis Sueonibus regno Christiano tradito ultrò discedens se abdicauit.

LIBRO SECUNDO.

Rex quoq; Noruagiæ pacatas flexit habenas :) Cum anno 1450. in Noruagiam instructa classe abijsset & inauguratus esset rex Nidrosiæ die Nicolai.

Clam regno profugit per tot discrimina ponti :) Scilicet Anno 1457. quo profugiente Christianus eodem anno Rex ascitus inauguratur solenniter die Iohannis Baptistæ Upsaliæ in Maranstein loco solenni à Pontifice Iohanne Benedicti.

Interea Holsatiæ comes inclytus obsitus annis :) Moritur enim Adolphus IIII. dux Holsatiæ qui maxima bella propter ducatum Sliesuicensem cum regibus Daniæ gessit Anno 1459. Anno climacterico octauo cum natus esset 56. annos, Gottorpiæ die Barbaræ, ex quo tempore post centesimum annum Adolphus quintus, Frederici I. Regis Daniæ F. cum Frederico II. ex fratre nepote Rege Danorum & Iohanne fratre, Dietmarsiæ populum debellauit & in potestatem redegit, necem Gerhardi primi ducis Slieuicensis abaui

A. C. 1448. CHRISTIANV[S] PRI[...]

Dorothea [...]ndebur[...]

Olaus in infantia mortuus.

II. Iohannes Rex Daniæ Suetiæ & Noruagiæ, uxor eius Christina Saxonica. ⊕. 1513.

III. Christiernus 2. Daniæ, Suetiæ, Noruagiæ Rex, vxor eius Isabella Hispanica. Expulsus 1523. ⊕. 1559.

Franciscus obijt in pueritia Anno ætatis 14.

Elizabe[th] primo [...]

Iohannes in pueritia mortuus, in aula Caroli V Cæsaris.

Philippus in infantia mortuus.

Dorothea nupta Frederico Palatino Philippi F.

Christina primum nupta Francisco Sfortiæ Mediolanensi deinde Francisco Duci Lotharingiæ.

Cum igitur nullus superesset masculus, regnum ad Fridericum patruum delatum est.

Carolus cuius vxor N. filia Regis Gallorum.

N. nupta Duci Bauaro.

Anna nupta Alberto Megapolensii.

Vlricus

Sophia nupta Frederico 2. Regi Danorum.

Iohan. Alber. vxor Anna Sophia Borussiaca.

Georgius.

Christophorus.

Carolus.

Iohannes. Albertus. Sigismundus.

Ioachimus 2. Elector Brandeb. habuit 2. vxores prior fuit Magdalena Saxonica posterior Heduigis Polonica.

Magdal.

Iohannes Marc[...]

Elizabeth nupta Georgio Frederico Ansbachico [...]

Cath[a]rina [...]pta [...]ac[...] Fre[...]

Barbara nupta Duci Lignicensi.

Paulus.

Albertus

Georgius gemelli.

Iohannes Georgius qui 3. habuit vxores.

N. [...]

Sophia Lignicensis.

Magdalena.

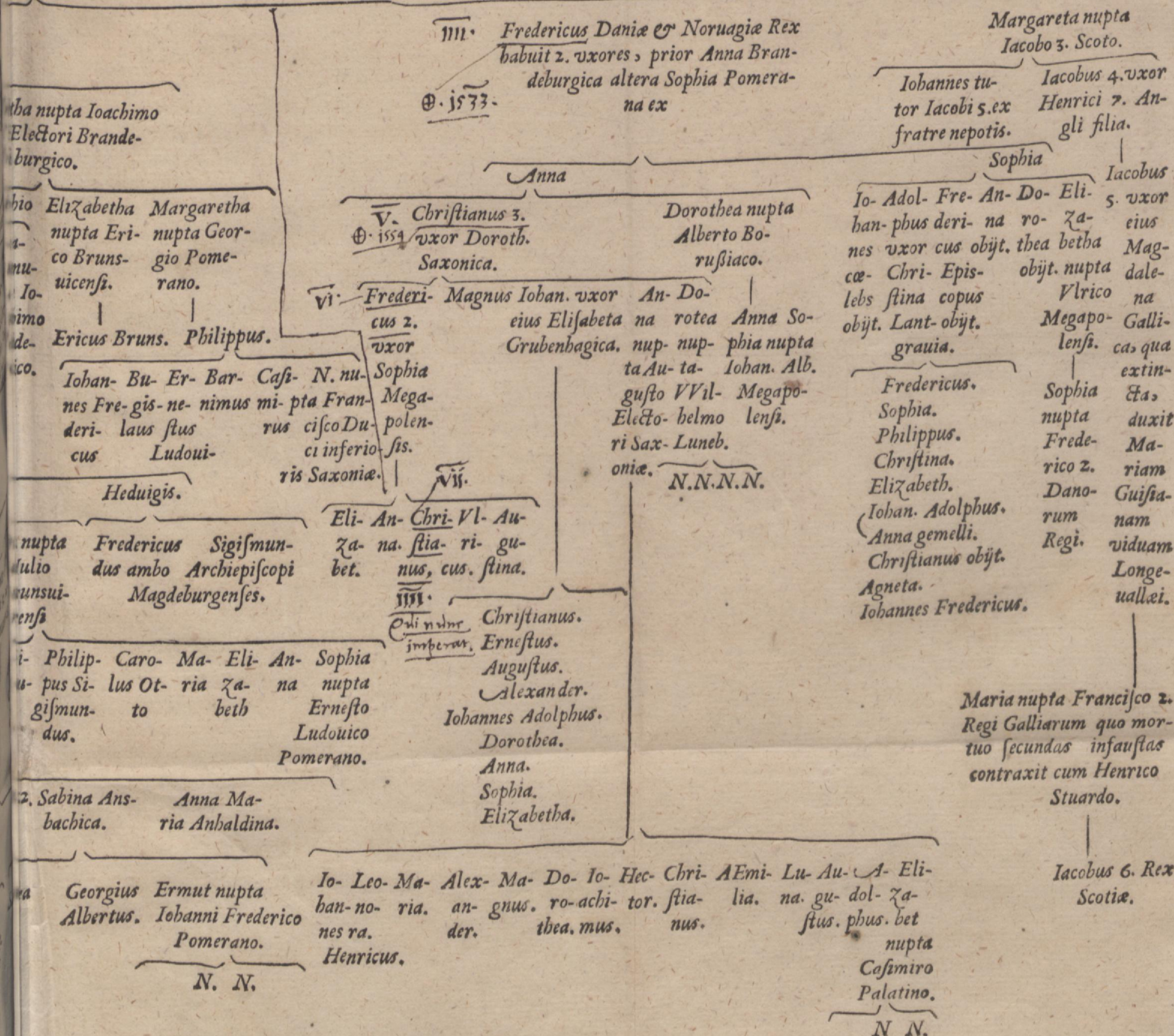
Iochimus Frederic. Administrator Magdeburg. vxor N. filia Marchionis Custrinensis.

Sabin[a] [...]

Iohannes Sigismundus.

Hinr[i]cus [...] lius

...S PRIMVS VXOR EIVS
...Brandeburgica. ⊕ 1481.

abaui accepto vulnere ferè lethali iuxta spinam dorsi, fortiter vltus.

Fonte salinarum:) Vulgò Oldensloë. Nam vbi paulò ante Nouiomonasterij postea Lubecæ conciliarij Holsatiæ conuenissent, tandem Anno 1460. Oldesloam ingrediuntur, vbi controuersia per pactum fuit composita.

Postmodo magnifica spatiosa per æquora classe:) Scilicet Anno 1461.

Hic apud impuram Monachorum fortè cateruam:) Et inuenit vulgi relatione in signato & numerato numismate, septem millia marcarum & 22. vasa argentea vt refert autor annalium Slauonicorum folio 22. facie 2.

Post celebri regni pompa:) Scilicet Anno 1462.

Interea Sueones absenti rege tumultus:) Scilicet Anno 1463. Et hæc fuit Sueonum prima defectio à Christiano.

Antiquum patriæ Carlum:) Nempè Anno 1464. cum fuisset septem annis exul.

Ecce Gerhardus equis & denso milite septus:) Scilicet Anno 1465.

Prædibus à fratris:) Nam Christianus vt solus ducatu Holsatiæ potiretur, & pro se hæredibusq; frueretur, cum fratre Gerhardo pactus erat 40. millia Marcarum Lubecensium.

Interea patria Theodora Ducissa reuersa:) Scilicet Anno 1466.

Ast vbi se lusum:) Scilicet Anno 1466.

Tum rex approperans Vuagrarum contigit arua:) Scilicet Anno 1476.

Rex Daniam repetens bellum meditatur in Anglos:) Scilicet Anno 1468.

Inde per Holsatiam celebrem:) Scilicet Anno 1469.

S Rex

Rex ſcelerum vindex :) Scilicet *Anno* 1470.

At Comes haud quicquam :) Scilicet *Anno* 1470.

Interea ſenior rex Carolus :) *Anno eodem prædicto.*

Incolumis tandem Suecorum allabitur oras :) Scilicet *Anno* 1471.

Comitem reuocare Gerhardum :) Scilicet *Anno* 1472. *Hanc expeditionem Comitis Gerhardi noſtrates incolæ oppidi Huſemenſis etiamnum in hodiernum vſq; diem vocant Iuncker Gerdts Reiſe, de qua author annalium prædictorum Slauonicorum ita habet, & quamuis vſus ſit admodum incompto & abſoleto ſtylo, tamen aſſcribere libuit.*

Anno 1472. *circiter natiuitatem Mariæ Friſones clàm vocarunt Comitem Gerhardum, de* Oldenburg, *ſi veniret Hueſem, fieret dominus terræ. Venit ergo cum armis & populo, nauigio & domibus ædificatis de magnis truncis, ſed in fine victoria non eſt potitus. Quia venit rex ſine mora, & petitis auxilijs à Duce Megapolenſi & ciuitatibus Lubec & Hamburg, expulſus eſt Gerhardus, & noctu clanculum receſſit. Huius verò mali autores fecit rex quoſdam rotari, quoſdam decapitari & quoſdam deplumauit. Vſq; huc ille. Hinc in prædicto oppido Hueſem nulla antiquiorum ædium eſt, quæ etiamnum penſionem annuam ducibus Slieſuigæ non ſoluat, quàm vulgò Erdthuer nominant in perpetuam defectionis memoriam.*

Auſoniam parat :) *Anno* 1474. *In quo itinere inter cætera etiam à Sixto IIII. Chriſtianus rex obtinuit ius aperiendi ſcholam Hafniæ, quò ſequenti anno vocatis Colonia Agrippina, Petro Scoto, Petro Alberti, & Tidemanno artium liberalium Magiſtris publice ſchola aperitur.*

Albertus patruus :) *Anno* 1478. *Nata autem fuerat Chriſtina vxor Iohannis regis Anno* 1461.

Rex

Rex ut homo:) *Hafniæ anno* 1481. *die* 21. *Maij.*

LIBRO TERTIO.

At Stenoneu:) *Anno* 1481.

Interea solitis:) *Id est tertio anno post celebratas nuptias Iohannis patris, nempe Anno* 1481. 2. *Iulij, hora* 2. *pomeridiana minuto* 16. *Neopyrgæ ad mare Balticum.*

Conuentus indicat urbe:) *Anno* 1482.

Ergo coronatum:) *Anno* 1483. 15. *Calendas Iunij, qui dies in solennitatem Pentecostes cadebat inauguratus Rex Iohannes à Iohanne Laxmanno ut Petrus Rosefontanus refert, Cæterum, quod verisimilius esse arbitror, à Iohanne Brostorpio nobili genere nato Archiepiscopo Lundensi qui fuit Cancellarius regni, & Thuoni defuncto iam Anno* 1472. *successerat, Iohannem regem in auguratum esse liquidò constat.*

Iamq; ætatis agens:) *Nempè anno* 1486. *Vuiburgi, pridiè quam festiuitas corporis Christi celebretur, à statibus regni Sacramento fidei pro more accepto in consortem Regni à patre cooptatur.*

Tum Steno percupidus:) *Scilicet Anno* 1487.

Temporis interea:) *Anno* 1488.

Fœdus sociale redintegrat:) *Anno* 1483. *quod fœdus Steno cum Lubecensibus cæterisq; Vuandalicis ciuitatibus contra Iohannem regem Anno* 1490. *clàm hac conditione fecerat, ne cum Rege Iohanne alteutra pars absq; alterius consensu pacem faceret.*

Hic homo confidens:) *Anno* 1494.

Et mare traÿciens Egesuntica:) Anno 1495.

Interea genetrix:) Anno 1496. *Dorothea Regina senio extremo confecta diem obÿt, & Rôeschildiæ in ædicula trium Regum tumulo mariti infertur.*

Iamq; bis octo:) *Nempè anno* 1497. *euocatis Hafniam omnibus regni Daniæ statibus iterum designari Christiernum filium in regem Iohannes rex curauit.*

Nascitur:) *Scilicet anno* 1497.

Nec mora vexillum:) Anno 1499.

Rex animo elatus:) Anno 1500.

FINIS.

ERRATA TYPOGRAPHI.

LIBRO PRIMO.

Litera B folio 4. facie priori versu 15. pro solenui lege solenni.

Lit. C. fol. 1. fa. p. vers. 13. pro Sonoris l. sonoris maiusculo S expuncto.

Lit. C. fol. 3. fac. 1. vers. 2. pro Sueuothonem l. Suenothonem, ibid. vers. 20. stricti l. strictis.

Lit. C. fol. 4. fac. 1. vers. 5. Micra l. Mitra. ibid. vers. 7. catarua l. caterua.

Lit. D. fol. 3. fac. 2. vers. 4. pro brachijs l. patulis, pro arctis l. vlnis.

E. fol. 2. fac. 2. vers. 12. Sexum l. Sexus.

LIBRO SECVNDO.

E. fol. 3. fac. 2. vers. 8. Tranat l. Tranans.
E. fol. 4. fac. 2. vers. 3. irra lege iura.
Ibid. vers. 12. Accumulant l. accumulat.
Vers. 13. imponunt l. imposuit, 14. pro manent l. manens.
Vers. 5. gaudent l. gaudet.
F. fol. 1. fac. 2. Leone l. leona.
F. fol. 4. fac. 1. vers. 21. nomine l. numine.
G. fol. 1. fac. 1. vers. 1. Solaria l. Salaria.
Ibidem vers. 19. siculis l. fasciculis.
G. fol. 3. fac. 1. vers. 5. contigit l. contingit.
Ibid. fac. 2. vers. 19. penatos l. penates.
Ibid. vers. 22. mox l. moxq.

Ibid. vers. 27. insidos l. infidos absq; comma.
G. fol. 4. fac. 1. vers. 17. contendere l. contendit.
Ibid. fac. 2 vers. 4. paribus l. pactus.
H. fol. 1 fac. 1 vers. 17 patrijs l. pratis.
Fol. 2. fac. 1 vers. 7 fixa l. fixæ.
Ibid. vers. 19 supplicem l. suplicem.
Ibid. vers. 25 poßint l. poßit.
Ibidem 28 capiam l. capeat.
H. fol. 2 fac. 2 vers. 13 per spatiosa per æquora nautas lege per cærula nautas expunctis spatiosa & æquora.
Ibid. præciosis vers. 21 l. preciosis.
Fol. 3 fac. 1 vers. 4 Expertes lege Expertos.
Fol. 4. fac. 2. vers. 10 ingenue l. Ingenuo.
I. fol. 4. fac. 1. vers. 23 Quod l. quos. & in versu seq. expunge statum poßit reparare l. posset cohibere rebelles. vers. 23 num l. vt.
K. fol. 1. fac. 2 vers. 21 VVernam l. VVeruam.

LIBRO TERTIO.

Ibid. fol. 3. vers. 12. pro qui l. quia.
Ibid. vers. 28. pro gargula l. garrula.
L. fol. 1. fac. 1. versu 18 pro regia luxu lege rursus ad arcem.
Ibid. folio 1. fac. 2. versu 12. pro serone lege sereno.
Fol. 2. fac. 2. versu 17 pro facerat lege faceret.
Folio 3 fac. 1 versu 23. pro vinctum lege vinclum.
Folio 3 fac. 4 versu 8 pro serenæ lege serena.
Ibid. versu 14 pro regna lege regno.
M. folio 1 fac. 1 versu 29 pro læthali lege lethali.

Folio

Folio 2 fac. 1 versu 13 pro report lege reportant.
Folio 3 fac. 2 versu 5 pro armata lege armato.
Ibid. folio 4 fac. 2 versu 5 sed lege se.
Lit: N. folio 2 fac. 1 versu 26 pro conuinctus lege conuictus.

LIBRO QVARTO.

N. fol. 4. fac. 1. versu 11. pro consuetudo lege consueto.
Lit. O fol. 4. fac. 1. versu 19. pro leniter lege leuiter.
O. fol. 4. fac. 2. versu 10. pro gentis afflictæ lege gentis & afflictæ.
P. folio 3. fac. 2. versu 1. pro Stocholmi lege Stocholmum.
Ibid. versu 11. pro Satragas lege Satrapas.
P. fol. 4. fac. 1. versu 3. pro Marto lege Marso.
Q. fol. 1. fac. 1. versu 5. pro vani prætextus lege vano prætexens.

